

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

BREVIARIUM NAGRAMMATICUM

REV. WALTER BEGLEY

856d

MIR 2.

J. 122 - 621.

**BREVIARIUM
ANAGRAMMATICUM**

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

THE LATIN HYMNS OF THE BREVIARY AND OTHER FAMOUS
LATIN HYMNS OF THE EARLY CHURCH TURNED INTO
METRICAL ANAGRAMS. ALSO SOME OF THE OFFICES OF THE
LATIN CHURCH TRANSMUTED INTO PURE ANAGRAMS IN
PROSE AND IN VERSE; TOGETHER WITH THE LIVES OF MANY
FAMOUS SAINTS SIMILARLY TREATED; COLLECTED FROM
VERY RARE BOOKS AND MSS. NOT ACCESSIBLE FOR THE MOST
PART IN THIS COUNTRY, AND SOME OF WHICH ARE UNIQUE

BY THE

REV. WALTER BEGLEY

EDITOR OF MILTON'S "NOVA SOLYMA"

AND AUTHOR OF

"IS IT SHAKESPEARE?" "BIBLIA CABALISTICA," "BIBLIA ANAGRAMMATICA"

ETC. ETC.

PRIVately PRINTED FOR THE AUTHOR

1906

ML 199.06
*

HARVARD COLLEGE LIBRARY
TREAT FUND
Aug 3, 1973

PRINTED AND BOUND BY
HAZELL, WATSON AND VINEY, LTD.,
LONDON AND AYLESBURY.

PREFACE

THE chief object of this book is to collect together in one volume certain remarkable literary curios which otherwise the lovers of such things would never have been able to see or even hear of. I do not expect my readers to be many, and therefore I have only printed a small edition; but I hope my audience will be—to use Milton's words—"Fit tho' few." There is no need here to make any discourse on the rise and use of such extraordinary literary trifles as are here brought to notice, for I have already explained matters at some length in my former works. But to show the rarity of what is here presented to the reader, I would mention a circumstance connected with the learned Jesuit who fills perhaps the most conspicuous place in the following pages. His name is Laurentius Baptista, and you may look for that name in vain in the huge Bibliography of the Jesuit Order compiled with such care by the Brothers Bäcker, first in their Liège edition, and afterwards in the three huge folio volumes of their enlarged work, which for some years was the largest Bibliography in existence of any Religious Order. It is only recently, in the still more immense third edition, increased by the help of Sommervogel, that Baptista's name appears at all, and then only in a two or three lined title of one only out of his many works—and even this the editor had obviously not seen. But enough about the

PREFACE

rarity of the books I have collected together here : it will be obvious to every one with the least knowledge of Bibliography.

For further information on the subject of Anagrams and their authors, I must refer my readers, as I hinted just now, to my previous works on the subject. I cannot conclude without calling special attention to the very fine Anagrammatic Prayers during the celebration of the Mass. There seems every probability that they would have been entirely lost had they not, by a fortunate circumstance, come into my possession in the only copy which is known. This copy originally belonged to the famous Bibliographer and Bibliophile M. Renier Chalon, of Brussels. Some years ago I called upon him on purpose to see his little treasure ; he brought it to me from his library, and explained that after great research he had neither met with nor heard of another copy. When he died his library auction catalogue was very carelessly drawn up, and this little book was put in with a lot of others, and I purchased it through a bookseller at the sale. It was published in paper covers originally, and was not so big as the penny edition of *Hymns Ancient and Modern*, whence we can understand how all the copies have disappeared. I need hardly say it has now a beautiful morocco jacket, finely tooled,

CONTENTS

	PAGE
FAMOUS HYMNS OF THE CHURCH	I
PSALMS AND CANTICLES FROM THE BREVIARY AND THE LORD'S PRAYER	39
HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH	83
PRAYERS WHILE SAYING MASS, AND SOME OTHER PRAYERS TURNED INTO PURE ANAGRAMS	131
LIVES OF THE SAINTS IN METRICAL ANAGRAMS	167
BIBLIOGRAPHY	187

C

FAMOUS HYMNS OF THE CHURCH.

INDEX

1. ST. CASIMIR'S HYMN.
- 2, 3. ST. BERNARD'S HYMN.
4. "STABAT MATER."
5. "QUEM TERRA, PONTUS, SIDERA."
- 6, 7. HYMNS TO S. WENCESLAS.
8. "VENI CREATOR SPIRITUS."
- 9, 10. THE ANGELICAL SALUTATION.
11. "AVE MARIS STELLA," IN THREE ANAGRAMS.
12. THE "O! GLORIOSA VIRGINUM."
13. THE "ALMA REDEMPTORIS."
14. THE "REGINA CÆLI, ALLELUJA."

FAMOUS HYMNS OF THE CHURCH

PROGRAMMA.

HYMNUS

DE

B. V. MARIA,

Quem S. Casimirus Regis Poloniæ Filius compositus,
& quotidie recitare solitus fuit.

[PROGRAMMA.]

Omni die, dic MARIÆ
Mea laudes anima,
Ejus festa, ejus gesta,
Cole devotissima.
Contemplare, et mirare
Ejus celsitudinem,
Dic felicem Genitricem,
Dic Beatam Virginem.
Ipsam cole, ut de mole
Criminum te liberet,
Hanc appella, nè procella
Vitiorum superet.
Hæc Persona nobis dona
Contulit cælestia,
Hæc Regina nos divinâ
Illustravit gratiâ.

Lingua mea dic trophæa
Virginis Puerperæ,
Quæ inflictum maledictum
Miro transfert germine,
Sinè fine dic Reginæ
Mundi, laudum cantica,
Ejus bona semper sona,
Semper illa prædica.
Omnes mei sensus ei
Personate gloriam,
Frequentate tam beatæ
Virginis memoriam.
Nullus certè tam disertæ
Extat eloquentiæ,
Qui condignos promat hymnos
Ejus excellentiæ.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Omnes laudent unde gaudent,
 Matrem DEI Virginem,
 Nullus fingat quod attingat
     Ejus celsitudinem.
 Sed necesse (quod prodesse
     Piis constat mentibus)
 Ut intendam quod impendam
     Me ipsius laudibus.
 Quamvis sciam, quòd MARIAM
     Nemo dignè prædicet,
 Tamen vanus et insanus
     Est, qui illam reticet.
 Cujus vita erudita
     Disciplina cælicâ,
 Argumenta et figmenta
     Destruxit hæretica.
 Hujus mores tanquam flores
     Exornant Ecclesiam,
 Actiones et sermones
     Miram præstant gratiam.
 Evæ crimen nobis limen
     Paradisi clauerat,
 Hæc cum credit et obedit,
     Cæli claustra reserat.
 Propter Evam homo sævam
     Acceptit sententiam,
 Per MARIAM habet viam,
     Quæ dicit ad patriam.
 Hæc amanda et laudanda
     Cunctis specialiter,
 Venerari, prædicari
     Eam decet jugiter.
 Ipsa donet, ut, quod monet
     Natus ejus, faciam,
 Ut finitâ carnis vitâ
     Lætus hunc aspiciam.

O cunctarum fœminarum
     Decus atque gloria !
 Quam electam et evectam
     Scimus super omnia.
 Clemens audi, tuæ laudi
     Quos instantes conspicis,
 Munda reos et fac eos
     Donis dignos cælicis,
 Virga Jesse, spes oppressæ
     Mentis et refugium,
 Decus Mundi, lux profundi,
     Domini Sacrarium.
 Vitæ forma, morum norma,
     Plenitudo gratiæ,
 DEI templum et exemplum
     Totius justitiæ.
 Virgo salve, per quam valvæ
     Cæli patent miseris,
 Quem non flexit, nec allexit
     Fraus serpentis veteris.
 Generosa et formosa
     David Regis Filia,
 Quam elegit Rex, qui regit
     Et creavit omnia.
 Gemma decens, rosa recens,
     Castitatis lilyum,
 Castum chorum ad polorum
     Quæ perducis gaudium.
 Actionis et sermonis
     Facultatem tribue,
 Ut tuorum meritorum
     Laudes promam strenuè.
 Opto nimis ut imprimis
     Des mihi memoriam,
 Ut decenter et frequenter
     Tuam cantem gloriam.

Quamvis muta et polluta
     Mea sciam labia,
 Præsumendum, nec silendum
     Est de tua gloria.
 Virgo gaude, omni laude
     Digna et præconio,
 Quæ damnatis libertatis
     Facta est occasio.
 Semper munda et fœcunda
     Virgo tu Puerpera,
 Mater alma, velut palma
     Florens, et fructifera.
 Ejus flore et odore
     Recreari cupimus.
 Cujus Fructu nos à luctu
     Liberari credimus.
 Pulchra tota sinè nota
     Cujuscunque maculæ,
 Fac nos mundos et jucundos
     Te laudare sedulè.
 O beata, per quam data
     Nova mundo gaudia,
 Et aperta fide certâ
     Regna sunt cælestia.
 Per te Mundus lætabundus
     Novo fulget lumine,
 Antiquarum tenebrarum
     Exutus caligine.
 Nunc potentes sunt egentes,
     Sicut olim dixeras,
 Et egeni fiunt pleni,
     Ut tu prophetaveras.
 Per te morum nunc pravorum
     Relinquuntur devia,
 Doctrinarum perversarum
     Pulsa sunt præstigia

Mundi luxus atque fluxus
     Docuisti spernere,
 DEUM quæri carnem teri,
     Vitiis resistere
 Mentis cursum tendi sursum
     Pietatis studio,
 Corpus angi motus frangi
     Pro cælesti præmio.
 Tu portâsti inter casti
     Ventris claustra Dominum
 Redemptorem ad honorem
     Nos reformans pristinum.
 Mater facta, sed intacta
     Genuisti Filium,
 Regem Regum atque rerum
     Creatorem omnium,
 Benedicta per quam victa
     Hostis est astutia,
 Destitutis spe salutis
     Datur indulgentia.
 Benedictus Rex invictus,
     Cujus Mater crederis,
 Increatus ex te natus,
     Nostri salus generis.
 Reparatrix, consolatrix
     Desperantis animæ,
 A pressura, quæ ventura
     Malis est, nos redime,
 Pro me pete, ut quiete
     Sempiternâ perfruar,
 Nè tormentis comburentis
     Stagni miser obruar.
 Quod requiro, quod' suspiro,
     Mea sana vulnera,
 Et da menti te poscenti
     Gratiarum munera.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Ut sim castus et modestus,
     Dulcis, blandus, sobrius,
 Pius, rectus, circumspectus,
     Simultatis nescius.
 Eruditus et munitus
     Divinis eloquii,
 Timoratus et ornatus
     Sacrī exercitiis
 Constans, gravis et suavis,
     Benignus, amabilis,
 Simplex, purus et maturus,
     Patiens et humilis,
 Corde prudens, ore studens
     Veritatem dicere,
 Malum nolens, DEUM colens
     Pio semper opere,
 Esto tutrix et adjutrix
     Christiani populi,
 Pacem præsta, nè molesta
     Nos perturbent sæculi.
 Salutaris Stella maris
     Summis digna laudibus,
 Quæ præcellis cunctis stellis,
     Atque luminaribus.
 Tuâ dulci prece fulci
     Supplices et refove,
 Quidquid gravat vel depravat
     Mentes nostras, remove.
 Virgo gaude, quòd de fraude
     Dæmonum nos liberas,
 Dum in vera, et sincera
     Carne DEUM generas.

Illibata et ditata
     Cælesti progenie,
 Gravidata nec privata
     Flore pudicitiæ.
 Nam quod eras, perseveras,
     Dum intacta generas,
 Illum tractans atque lactans,
     Per quam facta fueras.
 Commendare me dignare
     Christo tuo Filio.
 Ut non cadam sed evadam
     De mundi naufragio.
 Fac me mitem, pelle litem,
     Compesce lasciviam,
 Contra crimen da munimen,
     Et mentis constantiam.
 Non me liget, nec fatiget
     Sæculi cupiditas,
 Quæ indurat, et obscurat
     Mentes sibi subditas.
 Nunquam ira, nunquam dira
     Me vincat elatio,
 Quæ multorum fit malorum
     Frequenter occasio.
 Ora DEUM ut cor meum
     Suâ servet gratiâ,
 Nè antiquus inimicus
     Seminet zizania.
 Da levamen, et juvamen
     Tuum illis jugiter,
 Tua festa, sive gesta
     Qui colunt alacriter.

ANAGRAMMA

MARIÆ.

DeI paræ In Monte sanCto aVgVstè eXaltatæ;

. . . . . 16 Chronograms.

eX hVMILItate pro Dono saCratVr.

ANAGRAMMA

qVo arCana MysterIa DeI paræ expLanantVr.

eXVLtate, et aDorate In Monte sancCto eIVs.

Ps. xcv.

[ANAGRAMMA.]

- (1) O Sol magne soli, nullius conscientia labis,
Lunaque perpetuae conscientia lucis ave !
O Sol Divinâ rutilans luce MARIA,
Luna, tuâ nunquam deficiente face !
Ulla, tuæ vitae cursu, te eclipsis an anxit ?
An rutilum ulla tuum condidit umbra caput ?
- (2) Primus Conceptus te Solem labe vacantem,
Te Lunam, plenam perpetue luce, tulit ;
Te momenta dein magè fulgere singula Solem
Videre, et Lunam majus habere decus.
Quidquid cælicolis Numen partiverat astris,
Uni, Virgo Paren, fecit inesse tibi ;
Angelicum quidquid, divinum quidquid adorat
Astricolas omnes, Nata Virago, tenes.
- (3) Omnia cara, reor, tibi mente charismata fulgent,
Plenum in te Charitum lumine, lumen inest.
Post Numen, quidquid purum concepero mente,
Diva, tuum certè nil erit ante decus
Omnia pura tibi, nitidissima Gloria mundi,
Cedunt ; solus opus stat DEUS ante tuum.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

- (4) Primula delicias quas Præsentata Tonanti
 Adfers ! delicias quas quoque Virgo refers !
 Ecce venustatis tua grandem forma voluptam
 Excitat in cælo, suscitat inque solo.
 Imò tuus venter cælestibus orbibus extat
 Auctior, et supero purius Axe nitet.
 In te quod specto, famulo suspecto stupore,
 Quod spectat, dudum suspicit ipse Polus :
- (5) Quin Polus affirmat te totam Numine plenam,
 E Charitum cultu dum tibi mittit Ave ;
 Ad te sidereo sese DEUS Axe supinat ;
 Vix dicis : Fiat ; fit DEUS ipsus, Homo.
 Verbo Virgo potens ! verbo trahis æthere Verbum,
 Quo dicto, ipse tibi mox DEUS Hospes inest.
 O verbi vehemens vis ! rara potentia vocis !
 Voce creatus eras, nunc recrearis Homo.
- (6) At tu plena DEO Virgo, Matérque Tonantis,
 Curris ad Agnatæ, per juga, tecta tuæ.
 Ventre tuo plaudit DEUS Infans ; plaudit et Infans
 Ioannes ; prægnans ultraque Mater ovat
 Virginei felix uteri, et peramabile claustrum,
 Quo, veluti cælo, clauditur ipse DEUS.
 Parthenii ventris DEUS incola, mense noveno,
 Carne paludatus deliciatur Homo.
- (7) Dum prodit liquidam tandem generatus in auram,
 Stringitur in dextrâ Virgine Numen Homo
 Plaudunt tot Superi mellitâ voce Phonasci,
 Dum gerulæ Matri carmina blanda crient.
- (8) Legifer ut legem nutu reverente coronet,
 Circumcisus hiat vulnere Numen Homo.
- (9) Post paulò colitur Nabathæâ ab Regibus orâ
 Appulsis, dignum munere Numen Homo ;
 Et colitur Virgo Mater, recreata serenis
 Nati luminibus, sorte bonaque sui.
 Turbo quâm subitus lætissima tempora turbat,
 Invectatque tibi, Diva Virago, fugam !
- (10)

- Nec frustrà in Templo tibi vaticinatio facta,
     Quod dispungetur triste cor ense tuum.
 Heù ! fuge cum Nato Mater, fuge ; dirior armat
     In Nati jugulum Prædo mucrone manus.
 Ægypti pete rura, redux non inde revertre,
     Donec decedat turbo, minaxque furor.
 Id tamen ad laudem grandem tibi cedit acervum,
     Quòd sit, Diva, tibi subditus ipse DEUS ;
 E nutu pendere tuo, putat esse voluptam,
     Esse tuam comitem, te comitem esse suam.
- (11) O Virgo fœcunda ! Parens castissima Virgo !
     Quin et virginior virgine Virgo Parens !
     Te quanto gustu Natus, solamine quanto
         Afflat ! quando illum rara juventus polit,
- (12) Annis crescenti semper Sapientia crescit,
     Crescenti crescens gratia nexa viret ;
- (13) Dum Præco cælum facundo prædicat ore,
     Dum tracti populi mox grege densat agros,
     Mœnia dum visit, mentemque animumque piorum
         Municipum, tractu dexteriore capit,
     Illis cum sociis deserta quieta revisit ;
     Istos rarâ escâ, cælite voce, fovet :
     Vox est esca ; sapor facundè oratio dulcis ;
         Est potus turmæ, mira loquela, piæ ;
     Melle magis dulcis stat conversatio IESV ;
         Terricolis istud nectar, et esca sapit.
     Dum successum illum Nati, dulci excipis aure,
         Afficiunt pectus gaudia quanta tuum !
- (14) Contrà, tristitiæ quâm densè mente steterunt,
     Dum pungens mucro pectoris ima fudit !
     Iste fuit sævâ septemplex cuspide mucro,
         Quem Nati exacuit carnificina tui ;
     Vulnera nam IESVM quæ discruciantia pungunt,
         Et mentem pungunt, Mater amata, tuam.
     Crux IESV, tua crux ; mors IESV, mellea Mater,
         Est tua Mors ; quod agit Natus, agesque Parens ;

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

- Quod patitur Natus, pateris quoque Mater amata ;
 Sors in triste genus stragis, utrumque rapit.
- (15) Sed postquam clarent redivivi gaudia Nati,
 Maternis clarent germina læta genis.
- (16) Ipsa serenantur cordis penetralia Matri ;
 In Matrem spargit Filius ipse diem.
 Sic lacrimæ risus, lamento gaudia, primis
 Respondent plausus, pensa serena, malis,
 Et certè Mater momenta serena merêre,
 Lætitiae certè mente merêre diem.
 Quæ segetem luctûs, illisâ mente, metebas,
 Mente hilarem segetem, messe frequente, metis.
- (17) Tres sexagenos supra, dum transigis annos,
 Ferris in igniferam, Mater, in astra plagam.
 (Illimis minimo sine crimine Virginis, artus
 Supra se Angelicæ deposuere manus)
 O Virgo, Regina Poli, Regina solique !
 Virgo coronatam te pia terra colit.
- (18) Deduc in terras dispulsæ stemmata Pacis,
 Ut Mars de terris, diraque Castra migrant,
 Nos scenæ addicas, lætæ sine murmure, cælis ;
 Cælestis scenæ lumen, adire sinas.
 Sancta Parens, certè deductam stemmate terræ,
 Et terræ adstrictam te, meminisse decet ;
 Terrestrem mundi stirpem (serpentis amussi
 Tam turpi cæsam) te meminisse decet.

NOTÆ MARGINALES.

1. In illud Canticorum cap. 6. v. 9 Pulchra ut Luna, electa ut Sol.
2. B. Virgo Maria immaculatè concepta.
3. Virgo Beatissima nata.
4. In Templo præsentata.
5. Ab Archangelo salutata.
6. Sanctissima Virgo Elisabetham visitans.
7. Ex SS. Virgine Matre Christus nascitur.
8. Circumciditur.

9. A tribus Regis adoratur.
10. Fuga B. Virginis cum Filio Dei in Agyptum.
11. Maria Virginior post partum. Amad. Lusant. hom. 4.
12. In illud Lucæ c. 2. v. 52. Iesus proficiebat sapientiā et ætate, etc.
13. Labores Christi, ex quibus B. Virgo habuit solatium.
14. Dolores B.V. ex Passione Christi.
15. Ex Christo resurgentे gaudium B.V. .
16. Apparitio Christi B.V. exhibita.
17. Post 63 annos vitæ (ex communi sententia) in cælum assumitur,
et super Choros Angelorum exaltatur.
18. Supplicatio terræ ad B.V. cæli Regina.

PROGRAMMA.

Iubilus S. BERNARDI Abbatis.

IESU dulcis memoria,
 Dans **vera** cordis gaudia,
 Sed super mel **et omnia**
 Ejus dulcis præsentia.
 Nil canitur suavius
 Nil auditur jucundius
 Nil cogitatur dulcius,
 Quàm IESVS DEI Filius
 IESU spes pœnitentibus
 Quam pius es petentibus !
 Quam bonus te quærerentibus !
 Sed quid invenientibus ?
 IESU dulcedo cordium,
 Fons vivus lumen mentium,
 Excedens omne gaudium,
 Et omne desiderium.
 Nec lingua valet dicere,
 Nec litera exprimere,
 Expertus potest dicere,
 Quid sit IESVM diligere.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

IESV Rex admirabilis,
 Et triumphator nobilis,
 Dulcedo ineffabilis,
 Totus desiderabilis.
 Mane nobiscum Domine,
 Et nos illustra lumine,
 Pulsâ mentis caligine,
 Mundum replens dulcedine.
 Quando cor nostrum visitas,
 Tunc lucet ei veritas,
 Mundi vilescit vanitas
 Et ictus fervet charitas.
 Amor IESV dulcissimus,
 Et vere suavissimus,
 Plus millies gratissimus
 Quàm dicere sufficimus.

De terra, errorum demas zizania : ruri
 Cordis, quæ crudo dummodo vere virent.
 Nunc ipsam Mundi, flammis incende, medullam ;
 Millenum flammis sic decus adde sacris.
 Accensæ flammæ, raro cum lumine, tædam,
 De cælis raram, fac speculare facem.
 Fac, dum millenis dispersa incendia flammis
 In famulis cernis, lumina mille crees.
 Infusa affectûs rarâ dulcedine, flammam
 Dum missam admisces, mellea flamma manet.
 Sed miseris flammæ de cæli lumine missæ
 Si dederis tædas, crede dedisse diem.
 Raræ et mirandæ tædæ ! certè ocia summa !
 Imò mihi, MARIAE grata in amore, mora.

NUMERUS LITERARUM.

389	56	33	186	158	492	52	72	21	429	156	263	269
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n
187	2	116	53	301	332	366	404	21	1	2		
o	œ	p	q	r	s	t	u	x	y	z	=	4419

Hoc probat ejus passio,
 Hoc sanguinis effusio,
 Per quam nobis redemptio
 Datur et DEI visio.
DEUM omnes agnoscite,
 Amorem ejus poscite :
IESVM ardenter quærите,
 Quærendo inardescite.
 Sic amantem diligit,
 Amoris vicem reddite,
 In hunc odorem currite,
 Et vota votis reddite.
IESV auctor clementiae,
 Totius spes lætitiae,
 Dulcoris fons et gratiae,
 Veræ cordis deliciae.
IESV mi bone sentiam
 Amoris tui copiam :
 Da mihi per præsentiam
 Tuam videre gloriam
 Cum digne loqui nequeam
 De te tamen ne sileam,
 Amor facit, ut audeam,
 Cum de te solùm gaudeam
Tua JESV dilectio
 Grata mentis refectio,
 Replens sine fastidio,
 Dans famem desiderio
Qui te gustant, esuriunt,
 Qui bibunt adhuc sitiunt
 Desiderare nesciunt,
 Nisi **IESVM** quem diligunt.
Quem tuus amor ebriat,
 Novit, quid **IESVS** sapiat ;
 Quàm felix est, quem satiat,
 Non est ultra, quod cupiat.

IESV decus Angelicum,
 In aure dulce canticum,
 In ore mel mirificum
 In corde nectar cælicum.
 Desidero te millies,
 Mi Iesu quando venies ?
 Me lætum quando facies ?
 Me de te quando saties ?
Amor tuus continuus
 Mihi languor assiduus,
 Mihi fructus mellifluus
 Est et vitæ perpetuus
O IESV mi dulcissime !
 Spes suspirantis animæ,
 Te quærunt piæ lacrymæ,
 Te clamor mentis intimæ
Quocunque loco fuero,
 Mecum **IESVM** desidero,
 Quàm lætus, cùm invenero
 Quàm felix, cùm tenuero !
Iam quod quæsivi, video,
 Quod concupivi teneo ;
 Amore **IESV** langueo,
 Et corde totus ardeo.
IESVS cum sic diligitur,
 Hic amor non extinguitur,
 Non tepescit nec moritur,
 Plus crescit, et accenditur.
Hic amor ardet jugiter,
 Dulcescit mirabiliter,
 Sapit delectabiliter,
 Delectat et feliciter.
Hic amor missus cælitus
 Hæret mihi medullitus,
 Mentem incendit penitus,
 Hoc delectatur spiritus

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

O beatum incendium
 Et ardens desiderium !
 O dulce refrigerium
 Amare DEI Filium !
 IESV sole serenior,
 Et balsamo suavior,
 Omni dulcore dulcior,
 Et cunctio amabilior.
 Cujus gustus sic afficit,
 Cujus odor sic reficit,
 In quo mens mea deficit
 Solus amanti sufficit.

Tu mentis delectatio,
 Amoris consummatio,
 Tu mea gloriatio,
 IESV mundi salvatio
 IESVS ad Patrem rediit,
 Cæleste regnum subiit,
 Cor meum a me transiit,
 Post IESVM simul abiit.
 Quem prosequamur laudibus,
 Votis hymnis et precibus,
 Ut nos donet cælestibus
 Secum perfrui sedibus.

LITERÆ NEC PLURES NEC PAUCIORES UT POSITÆ IN PROGRAMMATE,
 ITA REPOSITÆ IN UTROQUE ANAGRAMMATE.

146	25	27	114	114	290	31	27	16	318	91	145	131
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n
122	I	41	35	136	214	187	260	7	2	SUMMA, 2506.		
o	œ	p	q	r	s	t	u	x	y			

ANAGRAMMA

VenVsto LVManæ natVeæ DeLICIo ;
 . . . . . (13 others Chronograms).
 non absqVe DIFFICVLtate partVM offertVr.
 Piæ Mentis allocutio, ad IESVM
 Cordis humani Regem.
 IesV Intra VVLnera tVa absConDe Me.

ANAGRAMMA I.

Orbis deliciæ, cur deliciaris in Orbe
 IESV ? deliciis sunt satis Astra tuis.
 Non tibi stelliferis satis est spatiarier oris ?
 Sunt terræ in puncto deliciæne tuæ ?

Immenso tibimet punctum id, quod vindice ferro
     Dividitur nec adhuc est satis estne satis ?
 Tu IESV exclamas : certè est mihi satque, superque
     Inter mortales esse, soloque frui ;
 Quin imo esse tuas, IESV, profiteris in Orbe
     Delicias ; homines inter, et esse sedet.
 Num pretium id ducis, quòd passim lilia fragrent ?
     Has num inter nitidas deliciâre nives ?
 Tu qui de mundo, peccati pondera demis,
     Liliferis mundus pasceris Agnus agris.
 Non est mirandum, refici te germine casto,
     Casto Agno, multùm lilia casta placent.
 Præter liliferum, scio, quid tu poscis, honorem,
     Próque tua quam vis, cerno, quiete Domum.
 Audio divinas divino gutture voces,
     IESV Dive, tuos aucupor aure sonos :
 Cor præbe, exclamas, mihi cor dulcissime fili ;
     Noster, qui cor habet, filius esse potest.
 Est mea, cor, sedes : hâc principe gaudeo sede ;
     Sic mihi non faciunt regia tecta satis.
 Cor pompâ plusquam vel regali exhibet aulam ;
     Hâc, quæ nobilis Pergama stare queunt ?
 Regno ùt Rex cordis ; rego cor, dominórve Monarcha ;
     Regno isto majus quod valet esse mihi ?
 In medio ùt solii majestas regia fulget !
     Quæ plus aurifluâ nobilitate micat.
 Omnipotens hâc virtus ad nutus excubat omnes ;
     Come Satellitum mundior aula tenet ;
 Stat primi Officii, ad divum Sapientia nutum ;
     Ardens intrepido robore Diva micat ;
 Istic conspicuum sistit Prudentia vultum,
     Atque verecundo floridus ore Pudor ;
 Illic purpureum niveumque Modestia cultum
     Disserit ; Integritas ubere luce scalet ;
 Multo Agmen divè regit ordine comis Honestas,
     Et multo Virtus agmine grata placet.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Quid? nostris oculis spectacula dulcia surgunt,
 Missilibus flammis lumina pasco mea :
 Nam desideriis cor, ceû minor Ætna, calescit ;
 Missilia in cælum tela subornat Amor.
 Nunc patere alloquium, mi IESV, per breve nostrum ;
 Alloquium effusæ dulce salutis erit.
 Mi dulcis IESV, mi Rex nostri optime cordis.
 Quisnam te Regem non velit esse suum ?
 Ecce meum ut tibi cor demissâ defero mente !
 Si tibi si cordem, non leve fœnus erit.
 Ista in sede sede, nec ab ista sede recede ;
 Næ tibi cedet olens, lacryma densa, thymus.
 Flebo mei ingenii nunc fel, nunc crima Mundi ;
 Ævi individui nænia dulcis erit.
 Si sim individuus cum Divo Numine IESV !
 Divis judiciis tum citò justus ovo.
 Deliciæ effusæ cælesti flumine, crescent
 Undique ; de superis fluxibus imber erit.
 Dum vivo ô vivus divino fomite vivam !
 Vivo diu ? ô IESV ! tu modò Dive fave.
 Tu de te ut liquidè fundis cum munere nectar !
 Certe istic cælum cuique creare vales.
 Vivum est te præsto cælum, est nunc mellee IESV ;
 Nec miser est quisquam sic, ut ut usque miser.
 Deditus addictâ, tibi, IESV, ut mente redundant,
 Deliciis ! melicum ut reddit, alitque metrum !
 Dum minimum meritis momentum advertit adesse,
 Id summis meritis adnumerâsse studet.
 Summæ ô deliciæ, mi IESV, epulæque disertæ,
 Summa facultati dedita gemma meæ !
 Quid tibi dem, tanti stabiliti muneris Actor ?
 Quo nil stat melius, cor tibi dedo meum.
 Cor dedo totum ; IESV, usu vive vigéque
 Nunc dominus ; ceû vis, me rege, méque tene.

ANAGRAMMA

DIVo IgnatIo LoIolæ æVIternâ LaVreâ ornarI MerItO.
 . . . . . 10 Chronograms.
 ab Vno fILLorVM DeVotè saCratVr.

ANAGRAMMA II.

QVeM DILigat S. IgnatIVs LoIoLa, qVærentI reponIt.
 EX Vno IesV, hæreDItas Mea præCLara est.
 Ps. xv. 6.

Ignati quid amas ? quo cor tibi fervet ab æstu ?
 Cor fervere tibi nomen ab igne docet.
 Frons, oculi, vultus, species incensior oris,
 Et vertex præfert fixus in astra faces.
 Cancellata manus tum dextera, tumque sinistra
 Ad cor, id indigitat, corde latere rogos.
 At deprome tuos, IGNATI, cordis amores :
 Si facis, his miti perfruar aure sonis.
 Audio flammiferæ suspiria fervida mentis ;
 Hæc auri veniunt dulcia verba meæ :
 O IESV cordis Custósque, piúsque Cupido.
 Flammiferi nostri dulcis amoris Amor !
 Flamma mei cordis, soli tibi, mellee IESV,
 Æterno tutè tempore, sacra manet.
 Credo in te solum, spero, te præ omnibus ipsum
 Omne bonum, IESV nobile Numen, amo.
 Te solum summum, ritè unum diligo Numen ;
 Quod præ te possum majus amare bonum ?
 Quidquid ego meditor, perpendo, cogito, scrutor,
 Mi IESV, tutè cuncta labore tibi
 Et licet in terræ lachrymosa valle labore
 IESU dum currit vita, labore tibi.
 Quantumvis operas, ærumnas, vincula, pœnas
 Usque feram, IESU, cuncta labore tibi.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Non vitam vivo, vel duro, dego nec ulli,
     Quàm tibi ; mi IESV, cuncta labore tibi.
 Indicij certè læti eruis omen et edis
     IESV ; mens vitæ niteris esse meæ.
 Si cunctum humanum, te IESV, germen amaret !
     Si gererent penitis omnia corda fibris !
 Unum, nec votum leve, votum hoc personat usque :
     Cuncta ô si IESVM pectora corde gerant !
 Hæc Venus ô utinam secretis ignibus urat
     Omnia, non alii corda dicanda faci !
 Cor mihi, clementis titulus titillet IESV !
     Vim læti doni disserit iste Vigor.
 Ecce tuo, IESV, Socii sub Nomine læti,
     Nominis eximiè Gens studiosa tui !
 Hoc (Duce me) pio amore tui flagrantius Agmen,
     Quas in corde gerit, spargit in Orbe faces
 Hic labor, hoc opus est Sociis unum omnibus, arte
     Ut faciant, cunctos Numen amare tuum
 Pandit amoriferos Indis XAVERIVS ignes ;
     Cælite Germanos flammat amore FABER ;
 CLAUDIUS Austriadas tædis incendit amoris :
     Per LAINIS tædas Italus, Afer amat,
 Sicque tuo flagrat RODERICE Hispania motu ;
     PASCHASII ductu Gallia amore calet ;
 SALMERO, fruge tuâ, devota Polonia fervet ;
     Sunt Mundo reliqui cuncti in amore Duces.
 Ecce tui Socii, IESV, me præside, fructum
     Me Duce pendunt, qui me Duce dulcè merent.
 Est de te Divum decus, et de Numinis usu ;
     Istud terricolas addecet usque decus.
 Deliciæ illicium sunt consuetudinis hujus ;
     Istis deliciis dulcius ecquid ames ?
 Illicium est IESVS ; IESV quid dulcius extet ?
     Qui tenet illicium IESVM an egere potest ?
 Qui dedit immensis lumenque, sedileque stellis,
     In minimis istic et sapere ille solet.

Dum minimum ad IESVM redamandum, est ductile tempus,
 Id dulci IESV dedere, dulce cadit :
 Est minimum, ad IESVM redamandum, tempus amatum ;
 Illud IESV ipsi dedere, dulce cadit.
 Deditus est divè, qui IESV dedere dudum
 Se studuit ; næ tum Lynx pius ille fuit.
 IESV, si mihi sis IESVS, dulcissime IESU !
 Et quid te, IESV, dulcius esse licet ?
 O centrum mundi cordis, finisque vigoris,
 Ignis amoriferi meta, scopusque mei !
 Quidquid dulce licet jam quærere, sensile quidquid
 Prendere, tu summè es sensile, dulce, super.
 Iustitium hîc sistit vitæ, sistitque viretum,
 In nutum tendit Iuppiter usque tuum ;
 Sistit mens, sistit sensus, vitæque talentum,
 In te, mi IESV, Numen Herile, reddit.

PROBATIO.

146	25	27	114	114	290	31	27	16	318	91	145	131	122	1	41
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	œ	p
35	136	214	187	260	7	2									
q	r	s	t	u	x	y									

$= 2506.$

ANAGRAMMA.

IntaCtæ, atqVe eX toto pVræ MatrI Dolorosæ.

MARIÆ . . . (6 chronograms).

LaborIoso VersV ab aVthore DICatVM.

SEQUENTIS PROGRAMMATIS ET ANAGRAMMATIS EXACTUS NUMERUS LITERARUM.

97	5	11	61	37	116	24	19	7	128	39	81	58
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n
60	3	27	6	79	65	97	81	5	2			
o	œ	p	q	r	s	t	u	x	y			

SUMMA, 1118
or   „   1126 all letters counted.

PROGRAMMA.

- Stabat Mater Dolorosa
 Juxta crucem lacrymosa
 Dum pendebat Filius.
 Cujus animam gementem,
 Contristantem et dolentem,
 Pertransivit gladius.
 O quam tristis et afflita,
 Fuit illa benedicta,
 Mater Unigeniti !
 Quae merebat et dolebat,
 Et tremebat cum videbat,
 Nati poenas inclyti.
 Quis est homo, qui non fleret,
 Christi Matrem si videret
 In tanto supplicio ?
 Quis non posset contristari,
 Piam matrem contemplari
 Dolentem cum Filio ?
 Pro peccatis suæ gentis
 Vedit IESUM in tormentis,
 Et flagellis subditum.
 Vedit suum dulcem Natum,
 Morientum, desolatum,
 Dum emisit Spiritum.
 Eja Mater fons amoris,
 Me sentore vim doloris,
 Fac, ut tecum lugeam.
 Fac, ut ardeat cor meum,
 In amando Christum DEUM,
 Ut sibi complaceam
- Sancta Mater, istud agas,
 Crucifixi fige plagas,
 Cordi meo valide.
 Tui nati vulnerati
 Tam dignati pro me pati,
 Poenas mecum divide.
 Fac me vere tecum flere,
 Crucifixo condolere,
 Donec ego vixero.
 Iuxta crucem tecum stare,
 Te libenter sociare,
 In planctu desidero.
 Virgo Virginum præclara
 Mihi jam non sis amara,
 Fac me tecum plangere.
 Fac ut portem Christi mortem,
 Passionis ejus sortem,
 Et plagas recolere.
 Fac me plagis vulnerari
 Cruce hâc ineptiari,
 Ob amorem FILII.
 Inflammatus et accensus,
 Per te Virgo sim defensus,
 In die Iudicii.
 Fac me cruce custodiri,
 Morte Christi præmuniri,
 Confoveri gratiâ.
 Quando corpus morietur,
 Fac, ut animæ donetur
 Paradisi gloria. Amen.

ANAGRAMMA.

Alloquium ad SS. Virginem Matrem Dolorosam, sub cruce Filii sui stantem.

E Leg It ea M De V s e X pop V Lo, et præ Leg It.

Quid stas ad tristem, Mater sine labe, columnam ?

Me sine, stat crux hæc pro truce labe mea :

Adæ cede locum Natis, Evæque Parentis :

Istis est certè debitus iste locus

Expers peccati primi, pulcherrima fulges

Tota Parens ; in te nec maculæ umbra patet.

Nec gustum vetitum pomum tibi Virgo facessit ;

Tu procul à malo, tuque remota malo.

Ad quid mœsta gemis, lacrymisve madescis obortis ?

Crede tuum non est ; sit modo flere meum

Fles tamen ob propriam (namque est tibi mellea) Prolem,

Ergo roranti lugubrè corde gemam,

Et lacrymas fundam ; dignis singultibus angar :

Solamen largum, larga fluenta dare.

Ore pluam largo : fluidi sint lumina rivi,

Cor ducat prompto murmura mœsta sinu.

Sed transmitte tuum (cedent hinc præmia) fletum

Sic miri Nati Mater opima Dei !

Occidui Nati cordi incidunt intima cura

De te, Diva (ad me voce pia ecce canit :

Ecce tua hic Mater !) Divi Nati excipe finem ;

Effati divi me nitide afflat opus.

Injicis indicium firmi ex pietate favoris,

In me vim studii Mater amata tui.

Fac, o alma Parens ! (fieri fac gratio possit)

Tormentis Nati me sociato tui.

Nil moror, aggesto cruciatu conterar ; opto

In cruce configi : sint lucra nostra, mori.

Hic an non nostrum voti jus, ferre dolorem ?

Prorsus enim jam te nolo carere dolor.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

*Fæcunda Integritas ! mitis diffunde tuimet
 Acceptum motûs, eximiique metûs
 Hicne cui, hicne deest ? Si pòst immergerer in te
 Imbriflui luctûs dulce, MARIA, Mare !*

ANAGRAMMA.

NoVo, et VeterI totIVs nostrI RegnI BoeMIæ DeLICIo . . .
 VIrgIneo et In terrIs DIVIno sIMVLaCro . . .
 eX sIngVLarI affeCtV proMptè Defert.

Altogether there are fourteen Chronograms in praise of the Image of the B.V.M. on Mons Sanctus.

PROGRAMMA.

Hymnus Marianus.

Quem terra, pontus, sidera
 Colunt, adorant, prædicant,
 Trinam regentem machinam,
 Clastrum MARIÆ bajulat.

Cui luna, sol, et omnia
 Deserviunt per tempora,
 Perfusa cæli gratiâ,
 Gestant Puellæ viscera.

Beata Mater munere,
 Cujus supernus Artifex,
 Mundum pugillo continens,
 Ventris sub arca clausus est.

Beata cæli nuncio,
 Fœcunda Sancto Spiritu,
 Desideratus gentibus,
 Cujus per alvum fusus est.

IESV tibi sit gloria,
 Qui natus es de Virgine,
 Cum Patre et almo Spiritu,
 In sempiterna sæcula. Amen.

ANAGRAMMA.

QVeM terra, PontVs, SIDera CoLVnt, VIrago generas :
 EXaVDI popVLos In Monte sanCto.

O Mons Sancte ! unus næ cætera culmina vincis
 Culmine, quo veluti solio, residere videtur
 Et Majestati reverendæ figere lumen
 Diva DEI Mater, cæli Regina, solique :
 Rupe urbes spectat, spectatur et Urbibus ipsa ;
 Mentes, ut Magnes, Partu pura allicit, una
 Nunc Divam re ipsæ alliciunt. Gratissima vultu
 Cæcus (ut afflicti sexcenti pectore) prensat
 Munera ; muneribus plausu pugnatur alaci ;
 Gratia sparsa datur redamanti ut fœnus ad astra.
 Proh Mons Sancte, magis Mons montibus omnibus alte !

LITERÆ PROGRAMMATIS ET ANAGRAMMATIS.

40	6	6	18	9	39	4	7	1	36	16	18	28	12	1	13
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	œ	p
					2	29	33	34	43	t					
q		r		s		t		u	x						
															SUMMA = 403.

ANAGRAMMA.

Duplex
 è duplici Hymno
 De
 S. WENCESLAO
 Martyre
 dici solito
 Concinnatum
 DIVo WenCesLao fortVnato MartyrI
 &c. . . . . 12 chronograms.
 hVMILI officIo, eX Deblto præsentans porrIgIt.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

PROGRAMMA I.

Hymnus de S. Wenceslao.

Salve decus Bohemiæ
 Flos Principum, flos Cælitum,
 Voces benignus excipe
 Te laudibus canentium.
 Aurum superstes regium
 Quondam gerebas crinibus,
 Letho peremptum lucida
 Nunc te coronant sidera
 Velabat olim fulgido
 Profusa vestis murice :
 Nunc melior ambit purpura
 Tuo rubens de sanguine.
 Quales memor Bohemia
 Grates rependes Numini ?
 Quam pauca tecum Principem
 Sortita regna martyrem !
 Te nunc Redemptor quæsumus,
 Tanti Ducis consortio,
 Iungas precantes servulos,
 In sempiterna sæcula. Amen,

ANAGRAMMA I.

ReX æterne, DeVs, gLorIâ, et honore CoronâstI eVM.
 Ps. viii. 6.

Allocutio ad S. Wenceslaum Boëmiæ Ducem.

O Patriæ nostræ Pater, indigenumque Patronæ,
 Ac nostri generis sanè bona Gemma Bohemi,
 Cûi prælustre, DEI major dat gloria, Nomen,
 Partheno-nunc-Martyr, rubro es Rosa candida flore.
 Accisum en defert squalens gens patria vultum,
 Quem miseræ bene inesse legis sub messe malorum.

Hanc fac ab accisis, Dux fortunate, Boëmis
 Submoveas, usúque es nunc vetus Umbo tuorum.
 Verùm dulcè Patrem lunato poplite vulgus,
 Cum mediis minimi, ac supremi principe cultu
 Te cumulant : Princeps est cultu principe dignus.

SUMMA LITERARUM.

30	4	9	20	10	46	4	8	3	32	14	26	30	21	16	
a	æ	b	c	.	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p
4	29	32	24	43	1	1									= 411
q	r	s	t	u	x	y									

PROGRAMMA II.

Hymnus de S. Wenceslao.

Ades bonus Dux inclyte
 Quem laureatum tempora
 Cælo dies hæc intulit,
 Tuo triumpho nobilis
 Non tu beatæ præmia
 Vitæ empta parvo possides,
 Regno tibi stant sidera,
 Fuso tibi stant sanguine.
 Jussit necari barbara
 Mater novercâ sævior :
 Frater necavit impius,
 Quovis Tyranno immanior
 Sacrata in æde perfidus
 Mactat vacantem Numini :
 Sic cæsa ad aras victima,
 Prece expiata concidit.
 Ades tuæ Bohemiae
 Princeps benigno lumine,
 Pace expetitâ gaudeat,
 Fide innocentí floreat

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Præsta Pater piissime,
 Patrique compar unice,
 Cum Spiritu Paraclito
 Regnans per omne sæculum. Amen.

ANAGRAMMA II.

Alloquium ad S. Wenceslaum Boëmiæ Ducem.

SVper popVLVM beneDICtIo tVa.

Ps. iii. 8.

Salve telluri pacate Dynasta Bohemæ,
 Cûi pietas erga miseros in pectore crevit,
 Inque DEUM, Matremque DEI, superasque phalangas
 Relligio primis usu manabat ab annis.
 Tu patriæ miserere plagæ, miserere popelli
 Casibus attriti nocuis, miserere rigorum
 Circâ stridentûm. Pacem nunc poscimus omnes :
 Pax optata orna, cuncto fac in orbe beatos.
 At nunc tanta in nos inimici disjice pacta,
 O bone Dux Patriæ ! da tutæ, care Dynasta,
 Vitæ fortunas ; da fata beata cupitæ
 Vitæ nitantur ; fini sic optio Divûm,
 Æternæ vitæ pax, omnis in æthere doni
 Fons, ac innubem Divûm, sit pompa, per arcem.

NUMERUS LITERARUM

50	12	9	23	12	43	5	5	3	52	9	22	34	24	22	3	31	30	40	33	3	2
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	x	y

SUMMA = 479.

ANAGRAMMA.

SpIrItVI SanCto, Verè DIVIno fLaMIInI. CæterIs DIVIs PersonIs
 In oMnIbVs æqVaLI eX Patre et FILIo, DIVInâ orIgIne,
 proCeDentI Deo, &c. (3 chronograms), eX hVMILI affeCtV Defert.

PROGRAMMA.

Veni Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, et tui amoris in eis ignem accende, qui per diversitatem linguarum cunctarum, gentes in unitate fidei congregasti.

ANAGRAMMA.

TV es DeVs, qVI In terrIs faCIs MIrabILLa.

Ps. lxxvi.

Responsio Sancti Spiritus ad Animas sibi devotas.

En ictu casto, vestri in penetralia cordis
Flammam mitto, Animi Divi descensus Amoris,
Ut lumen purè (nitidè cœu vere renident
Fruge agri) gignit, qui curat pectus egeni !

LITERÆ PROGRAMMATIS ET ANAGRAMMATIS.

9	7	5	18	2	5	19	3	7	11	4	3	1	10	8	12	13
a	c	d	e	f	g	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
SUMMA = 137.																

This Decas concludes with two anagrams in metre formed on the Salutatio Angelica :—

PROGRAMMA.

Ave Maria gratiâ plena, Dominus tecum.

ANAGRAMMA I.

aVe pVra Delpara, aVe RegIna CæLorVM
Tu digna amari à mente, cœu Polus à Mari.
(Sen. Iamb.)

ANAGRAMMA II.

VaLe ô DeCora ! et pro nobIs IesVM eXora.
 Unam te CLEMENS puram ajat, Dia Virago.
 (Hexameter.)

There are several Chronograms, and the Decas concludes thus:—

A M D G
 &
 B V M H.
 LaVs tIbI DoMIne, GLorIa tIbI,
 ReX æternæ GLorIæ.

Next comes :—

PROGRAMMA SERENIANUM.

Illustrissimus, et Strenuissimus Dominus Dominus JOANNES CAROLUS SERENI, Sacri Romani Imperii Comes, Sacræ Cæsareæ, Regiæque Majestatis Camerarius, et Cæsareæ Legionis Chiliarchus, Seminarii Sancti Francisci Xaverij Benefactor.

ANAGRAMMA SERENIANUM.

Concitus Herculeis Comes Illustrissime gestis,
 Cæsareis cælo clare dexterimus Aris.
 Indiciis raris vim, quæ bene funera frænet,
 Injicias hosti, majoris Pacis amore.
 Successus orna, innumeris jam sanior annis.
 Eja regas caræ vitæ metam. □□—

LITERÆ PROGRAMMATIS ET ANAGRAMMATIS.

17	6	1	13	2	19	2	2	2	30	5	10	12	8	1	1	18	26	8	11	1
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	ſ	m	n	o	p	q	r	s	t	u	x

SUMMA = 201.

The Decas begins with four anagrams, each in hexameter verse, and made up from the following :—

PROGRAMMA.

A PRAYER OF S. IGNATIUS, THE FOUNDER OF THE SOCIETY OF JESUS.

Anima Christi sanctifica me :
 Corpus Christi salva me :
 Sanguis Christi inebria me :
 Aqua lateris Christi lava me :
 Passio Christi conforta me :
 O bone JESV exaudi me !
 Intra tua vulnera absconde me :
 Ne permittas me separari à te :
 Ab hoste maligno defende me :
 In hora mortis meæ voca me,
 Et jube me venire ad te,
 Ut cum Sanctis tuis laudem te
 In sæcula sæculorum. Amen.

I. ANAGRAMMA S. PATRIARCHÆ SOCIETATIS JESU IGNATIO SACRUM.

S. P. IgnatI sIt sVper nos, et sVper popVLVM beneDICtIo tVa.

Ps. iii. 8.

Cliens ad S. Patriarcham Societatis IESV.

IGNATI, Patriarcha Patrum sub Nomine IESV
 Dulcè triumphantūm, bone Dux et Signifer : Author
 Militiæ es IESV ; debellas Hæresis omnis
 Arma, ac inferni vesanum concutis astum,
 Et castas animas ardes imponere Cælis.
 Omnem laude DEI cura resonare recessum ;
 Totus ama, ac toto elucescere labara IESV
 Orbe inhia, jactaque mihi sitim, et omina : mitte
 Hâc face me !

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

II. ANAGRAMMA EX ORATIONE S. P. IGNATII.

Anagramma Cæsareum
ad
Leopoldum I.

LeopoLDVs I hostIs sVI trIVMphator, aVgVstè et gLorlose regnat.

Hostes insectans, abiit quam dexter in oram
Mars LEOPOLDE tuus, sanè a victricibus armis
Entheus effulsit, summos referendo triumphos.
Ecce emissa tuae vestigia laurea terris
Bellonæ ! natas memorat tua Gloria palmas.
Macte animi, Mundi revera invicte Monarcha,
Auspicio sanè comi, tibi candidat æther.
In sede eja mica ; bene jam sic evehe charum
Natum !

III. ANAGRAMMA CÆSAREUM AD LEOPOLDUM I.

Divinatio de Archiduce Austriæ Josepho.

Ioseph FILIVs LeopoLDI I. Hæres AVgVstI sVI PatrIs. IMperabIt.

Cæsareum Imperii clavum *Leopolde* resumet
Dextera *Josephi* : verè hæc sunt omina nobis.
Non aliter tua regna favent, Urbesque secundant ;
Ante alias hoc Plsna vovet, fidissima Romæ,
Austriacis, stabili serie, summissa Monarchis.
Hanc tibi jam vinctam, miti tutamine cinge,
Jura tenere Sacri, veteri de more, Favoris.
— Hem * celsè sat.† Ama de hoc Stemmata baccam.‡

NOTÆ.

* Interjectio corripiens seipsum, quasi altè dictum fuisse.

† Intelligitur : dictum.

‡ Carminis opus.

IV. ANAGRAMMA ARCHIDUCALE

Ad Josephum Leopoldi I. Filium, primum Natalem agentem.
 Serenissime ArChIDVX AVstrIæ Iosephe perpetVos nataLes age.

Submissa *Archiducem Iosephum* Regna ligate ;
 Fax Natalitii Solis micat æthere ; fusim
 Lubila promanant eisdem jucunda per auras.
 Ejus Majores, Orbis duo Numina chara,
 Crescente a Nato cernunt se crescere mente ;
 Quod primò celebret Natalem, è themate charo
 Incedunt læti. Nos sœcula Majestati,
 Firmè jurati, subjectâ mente, vovemus.
 His amissam * Asiam ô si !

LITERÆ PROGRAMMATIS ET ANAGRAMMATUM QUATUOR.

33	3	5	15	6	35	3	2	7	31	8	20	17	13	4	1	18
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r
						24	21	20	1							
						s	t	u	x							
																SUMMA = 290.

ANAGRAMMA XAVERIANUM.

Sancto Francisco Xaverio
 Indiarum Apostolo, contra Pestem
 Patrono sacrum.

Affectus amantis animæ S. Francisci Xaverii Indiarum Apostoli.

PROGRAMMA.

O DEUS ! ego amo te.
 Nec amo te, ut salves me ;
 Aut quia non amantes te
 Æterno punis igne.
 Tu, tu, mi IESV, totum me
 Amplexus es in cruce.

* O si Palestinam et alias regiones terræ Sanctæ Christianitas recipiat.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Tulisti clavos, lanceam,
 Multāmque ignominiam,
 Innumeros dolores,
 Sudores, et angores,
 Ac mortem. Et hæc propter me,
 Ac pro me peccatore.

Cur igitur non amem te,
 O IESV amantissime ?
 Non ut in Cælo salves me ;
 Aut nè æternūm damnes me ;
 Nec præmii ullius spe :
 Sed sicut tu amâsti me ;
 Sic amo, et amabo te.

Solùm, quia Rex meus es,
 Et solùm, quia DEUS es. Amen.

LITERÆ PROGRAMMATIS ET ANAGRAMMATIS XAVERIANI.

3 ¹	5	1	15	6	53	5	26	13	35	25	26	8	4	16	33
a	æ	b	c	d	e	g	i	l	m	n	o	p	q	r	s
							3 ¹	35	2						SUMMA = 375.
							t	u	x						

ANAGRAMMA XAVERIANUM.

S. Francisco Xaverio Indiarum Apostolo, contra Pestem Patrono ; qui post mortem primūm Malacæ ; dein Neapolii, utpote Urbis Patronus contra Pestem electus Anno 1656, 12 Junii, postea et alibi Pestem sedavit, dedicatum.

IVste DeVs ! In Vniversâ terrâ glorIâ, et honore Coronasti eVM.

Antiphona Ecclesiæ.

O multūm contra Pestem Patrone, XAVERI
 Salve ; mortisonæ mira medela luis !

Prima Malaca tuam, commota Neapolis artem
     E cælo medicam Diye tulére tuam ;
 Imo Urbes aliæ. Nunc certe Praga tuammet
     Instans, menteque stans cernua, poscit opem.
 Quæso, medere, seu nos conge, cinge, tenéve.
     Et nos degentes cælite mente rege.
 Huc mentem inclina, quâ nîl scio suavius esse ;
     A summo motu sit nisi vita tuo.
 Summoveas Pestem, quâ ex multo demovet usu
     Omnia Mors. Sis Mors unus ei . . .

HYMNUS MARIANUS

in Vesperis de Beatissima Virgine dici solitus.

PROGRAMMA

Ex quo metricô labore subsequuntur elaborata (quod antehac nunquam factum) tria Anagrammata MARIANA.

Ave Maris Stella,	Qui pro nobis natus
DEI Mater alma,	Tulit esse tuus.
Atq ; semper Virgo,	Virgo singularis,
Felix cæli porta.	Inter omnes mitis,
Summens illud Ave	Nos culpis solutos,
Gabrielis ore,	Mites fac, & castos.
Funda nos in pace,	Vitam præsta puram,
Mutans Evæ nomen.	Iter para tutum,
Solve vincla reis.	Ut videntes IESUM,
Proser lumen cæcis,	Semper collætemur.
Mala nostra pelle,	Sit laus DEO Patri,
Bona cuncta posce.	Summo Christo decus,
Monstra te esse Matrem,	Spiritu Sancto,
Sumat per te preces,	Tribus honor unus. Amen.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

ANAGRAMMA I.

Me tibi, fide Cliens, spissi Maris assero Stellam ;
 Suspice me, tutâ lucebo luce Clienti ;
 Væ durum sternam, quæ sum Gabrielis avere
 Jussa sonô, pacemque feram, Evæ nomine tersô.
 Vincla reis solvam ; cæcos, caligine tollam ;
 Te culpis solvam ; ut charum tutamine stringam ;
 Finitâ vitâ, te perpetuante reponam.
 Experié Cliens me Matrem, credito Matri.
 Sancto proposto post pronos annuo nutus.
 Da plures hostes, tutor stans Turris in Astro :
 Stabis ; iter me ad Numen. Næ vultus amicus
 Assiduè sursum populos sustollere flagrat.

ANAGRAMMA II.

Illustrem sinè labe ROSAM, nee acumine spinæ
 Ullo compunctam, tutetur Terra MARIAM :
 Næ citra labem splendet pulcherrima tota ;
 Illa urget Superis spectacula dulcia ; Terris
 Virginitate rapit palmam, Matrísque nitore
 Nec primam, similem visa est, & habere secundam.
 O ROSA mira ! sono, sinè lapsu PUPA, gemente !
 Te DEUS ad plausum, te SPONSAM elitit honori
 Crebro, ac immenso. A Fructu, sinè semine, fuso
 Es prorsus sospes ; SOL totus fronte venustus.
 O ! SOL sta justè felix, scutóque salutis,
 Nostræ sis oræ totus jucundus in ævum.

ANAGRAMMA III.

Fluctuat in Mundi Ponto impar prora, Sodalis ?
 Huc insta, proræ sum pia Stella tuæ.
 Me Stellam inspectas ? lumen normale nitebit ;
 Ex oculis umbras Stella fugabo tuis.

Surget tempestas ? interpellato MARIAM ;
 Me præsto, discors mitè procella ruet.
 Nunc memet noscis ; nunc Natum stringere posco ;
 Te quoque, si velles, claudere posco sinu.
 Ardeo, cum Christo regnes : Patrona facessam,
 Possis in Divum elatus ovare statu.
 Assistens servire meo persiste valori,
 Me sistam parti vera Ministratuæ.
 En usum cœli ! verùm tu invise, favebo.

LITTERÆ IN PROGRAMMATE, ATQUE IN TRIPLICI EX EO FACTO
ANAGRAMMATE CONTENTÆ.

25	5	4	16	6	46	4	4	2	34	21	25	24	26
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o
16	2	30	47	36	38					1			
p	q	r	s	t	u					x			
SUMMA = 427.													

PROGRAMMA.

O ! Gloriosa Virginum
 Sublimis inter sidera,
 Qui te creavit, parvulum
 Lactante nutris ubere !

Quod Eva tristis abstulit,
 Tu redditis almo Germine,
 Intrent ut astra flebiles,
 Cœli recludis cardines.

Tu Regis alti janua,
 Et aula lucis fulgida :
 Vitam datam per Virginem,
 Gentes redemptæ plaudite.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

JESU tibi sit gloria,
 Qui natus es de Virgine,
 Cum Patre, & almo Spiritu
 In sempiterna sæcula. Amen.

ANAGRAMMA.

Gloria Virginei floris sublimor in astris,
 Quæ peperi tutâ Virginitate DÆUM.
 Quid? fel nunc Evæ perdetestabile cernis
 Subductum terrâ, Germinis arte mei,
 Quâ tingit dii te gratia multa cululli,
 Illam nî lutulas, Numine tutus agis.
 Certa solerter: dudum si stare laboras,
 Adstans virtutis sit pia vita tibi.
 Ore Cliens me jugè voca; sum Janua cæli;
 Sidera per me (gens plaudere redemta) patent.

NUMERUS LITTERARUM IN PROGRAMMATE & ANAGRAMMATE
POSITARUM.

29	3	5	8	11	34	2	9	41	18	13	16	7	7
a	æ	b	c	d	e	f	g	i	l	m	n	o	p
					3	24	23	30	31				
					q	r	s	t	u				

PROGRAMMA.

Alma Redemptoris Mater, quæ pervia cæli
 Porta manes, & Stella maris, succurre cadenti,
 Surgere qui curat, populo; tu quæ genuisti,
 Naturâ mirante, tuum Sanctum Genitorem,
 Virgo priùs, ac posteriùs Gabrielis ab ore
 Sumens illud AVE, peccatorum miserere.

ANAGRAMMA.

Magna Dei, Mundique Parens, sinè labe MARIA,
 Ante, ac post partum Virgo ! Tu Janua cæli,
 Atque Mari certum Sidus, terræque Columna ;
 Ut tellus pérstet, Orbis miserere ruentis
 Virgo, juva, paca permolli tempora cursu,
 Et gratum è cælo successum porrige terris.

COMPUTUS LITTERARUM OMNIUM & IN PROGRAMMATE & IN ANAGRAMMATE.

19	3	2	9	3	24	5	17	8	12	8	9	8	3
a	æ	b	c	d	e	g	i	l	m	n	o	p	q
		22	15	16	22								
		r	s	t	u								

SUMMA = 208.

PROGRAMMA.

Regina Cæli lætare, alleluja,
 Quia, quem meruisti portare } alleluja.
 Resurrexit, sicut dixit } alleluja.
 Ora pro nobis DEUM, alleluja.

ANAGRAMMA.

Depulso à luctu, largè lætare MARIA !
 Lux tua cara venit, quæ (miror) jubila mille
 Expandit. Requies jo ! Jo ! illi Terra sileres ?

IN PROGRAMMATE & ANAGRAMMATE COMPUTATÆ LITTERÆ.

11	2	1	2	2	11	1	13	11	3	2	4	2	2
a	æ	b	c	d	e	g	i.	l	m	n	o	p	q
		10	4	6	9	2							
		r	s	t	u	x							

**PSALMS AND CANTICLES FROM THE
BREVIARY AND THE LORD'S PRAYER**

PSALMS AND CANTICLES FROM THE BREVIARY AND THE LORD'S PRAYER.

PROGRAMMA.

Te Deum laudamus . . .
    . . . non confundar in æternum.

ANAGRAMMA I.

NATO JESU, HOMINUM SALVATORI.

Sancte Deo genitore Deus, mortalis ab alvo
Virgineaæ Genitricis Homo, Rex summus et orbis
Arbiter et *mundi Dominus*, commune profundis
Et superis Numen ; qui cælo es missus ab alto,
Dum dominans reddis gemino commercia mundo,
Nunc hominum miserare genus. Te principe prolem
Tunc genito sensisse novam Roma illa videtur
Inclyta, dum terræ Dominum se dicere Fælix
Abnuit Augustus. Veterum sed provida vatum
Cura tibi hoc regnum cecidit, cum Virginis almæ
Filius (ô partus certè aureus !) unicus esset
Omnibus ætheria Rex majestate futurus.
Scilicet è stulta quæ Numina gente profanus
Credidit imprudens, Erebi Dux imperet Orco,
Cui triplicis fortuna dedit sceptræ ultima sortis ;
Cæruleis Neptunus aquis ; celsissimus astris
Juppiter ætheriis : tu fas per limina mundi

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

*Omnia solus habes : non finibus ulla potestas
 Imperium seu meta tuum, seu terminat ætas.
 Ter cæli, terræque potens : quem condidit orbem
 Dextera sustentat : cælestis temporis autor
 Credoris æternus : te regna et læta salutant
 Sæcula, demissso reverentur sidera vultu :
 Totus enim tibi servit honor ; terra omnis adorat,
 Numen adorandum, celsa et de Sede Tonantem
 Cuncta Deum submissa tremunt. Dive optime rerum
 Cui mare, cui tellus, cui militat ignis et æther,
 Respice res nostras, hominemque te esse memento,
 Et populum salvare tuum ; fac ut ille per ævum
 Vivat adorando, cui vivant omnia Regi.*

ANAGRAMMA II.

DE CHRISTO PATIENTE, REGE DOLORUM.

Infandos monumenta jubent renovare dolores,
 Et passum memorare Deum. Prô ! flebile fatum,
 Sanguinis est dignum lachrimis, dum tristis acerbæ
 Victima mortis erat mortali corpore Numen.
 Sed quis enim tantos capiat sub pectore luctus,
 Cùm meritò summos etiam sub soli dolores
 Hic dolor in terris supereret, quando ipse beatam
 Rex hominum nostro posuit pro crimine vitam ?
 Ipse Deus Cæli, cælestis gloria mundi,
 Sanguineo sudore madens tristatur in horto,
 Territus et sævæ turbatur imagine mortis,
 Ut paveat, justâque necis formidine pressus
 Semianimis succumbat humi. Verùm amplius istis
 Dira patet rerum facies in Præsidis æde.
*Ecce homo ! prô ! quantum miseræ spectacula scenæ
 Impietatis habent ! crudelibus ecce flagellis
 Funditur ex Jesu, divino ex corpore sanguis,*

Integer en vitæ, patiens sævissima Christus
 Læditur, et sævâ nimium vi cæditur insons
 In geminante manu, tot nudus sustinet ictus,
 Verbera tot sentit, tot læsum vulnera corpus
 Suscipit, ut nullum, feriente satellite, membrum
 Sit vacuum, ac unum sint omnia vulnera vulnus
 Audet et in Christi reverendo vertice sertum
 Lædere docta manus (temeraria dextera) spinis
 Undique contextis, vel mundi a Rege ferendum
 Addere. Ritè virum tantorum verò dolorum
 Talia serta decent, et plenum vulnera Regem.
 O Solymæ cives, et cæli turba venite
 Regis ad adspectum, Dominumque agnoscite vestrum !

A M D G.

This is also an acrostic = Jesus Christus Dei Filius Salvator.

NUMERUS LITTERARUM, QUÆ TUM IN PROGRAMMATE, TUM IN
 UTROLIBET ANAGRAMMATE, NEQUE PLURES, NEQUE PAUCIORES,
 COMPREHENDUNTUR.

A	æ	B	C	D	E	F	G	H	I	L	M	N	O	P	Q
70	18	13	41	38	128	9	13	9	110	35	69	70	56	25	6

R	S	T	U	X	Y
83	95	97	113	5	1

SUMMA, 1103 ; or, counting diphthongs, 1121.

PROGRAMMATA.

Admonitio S. Gregorii Papæ ad Sacerdotes. Ex homil. 17
 in Luc. x.

PROGRAMMA.

Debemus cogitare quod Sanctis Apostolis dicitur, & per illos nobis. Vos estis sal terre. Si ergo sal terre sumus, condire mentes fidelium debemus. Nullum, arbitror, Fratres charissimi, rigorosius judicium Deus exigere quam a Sacerdotibus. Nam eos ad aliorum correctionem ponit, & se faciunt exempla pravitatis, terrena concupiscunt, humanam Gloriam intentâ mente appetunt. Hi ananes ministerium suum buccinant, se laute refieunt ; gestu, Cesarie, & habitu venustis, enerviter & securè, temerè tamen : nec benè, nec tutè vivunt. Errant funestè, monstra sunt.

ANAGRAMMATA

Ex Himno SS. Ambrosii & Agustini.

ANAGRAMMA.

Te Deum Laudamus : te Dominum confitemur.
 Te eternum Patrem : omnis terra veneratur.
 Tibi omnes Angeli : tibi celi, & universe potestates.
 Tibi Cherubim & Seraphim : incessabili voce proclamant.
 Sanctus, Sanctus, Sanctus : Dominus Deus Sabaoth :
 Pleni sunt celi & terra : Majestatis glorię tue.
 Te per orbem terrarum, Sancta confitetur Ecclesia.
 Tu Rex Glorię Christe.
 Judex crederis esse venturus.
 Te ergo quesumus, tuis famulis subveni : quos pretioso
     Sanguine redemisti.
 Æterna fac cum Sanctis tuis : in gloriâ numerari.
 In te Domine speravi : non confundar in eternum.

PS. XCI.

PROGRAMMA.

Imperator LEOPOLDVS devotissime psallens :

1. Qui habitat in adjutorio Altissimi, in protectione Dei cœli commorabitur.
2. Dicet Domino : Susceptor meus es tu et refugium meum ; Deus meus, sperabo in eum,
3. Quoniam ipse liberabit me de laqueo venantium, et verbo aspero.
4. Scapulis suis obumbrabit tibi, et sub pennis ejus sperabis.
5. Scuto circumdabit te veritas ejus ; non timebis a timore nocturno ;
6. A sagitta volante in die, a negotio perambulante in tenebris, ab incursu, et dæmonio meridiano.
7. Cadent a latere tuo mille, et decem millia a dextris tuis ; ad te autem non appropinquabit.
8. Verumtamen oculis tuis considerabis, et retributionem peccatorum videbis,
9. Quoniam tu es, Domine, spes mea ; Altissimum posuisti refugium tuum.
10. Non accedet ad te malum, et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo,
11. Quoniam angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.
12. In manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.
13. Super aspidem et basiliscum ambulabis, et conculcabis leonem et draconem.
14. Quoniam in me speravit, liberabo eum ; protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.
15. Clamabit ad me, et ego exaudiam eum ; cum ipso sum in tribulatione ; eripiam eum, et glorificabo eum.
16. Longitudine dierum replebo eum, et ostendam illi salutare meum.
Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto ; sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in secula seculorum. Amen.

**DEUS, IMPERATOREM PSALLENTEM ANAGRAMMATICE
ALLOQUENS :**

ANAGRAMMA IN PSALMUM xci.

LEOPOLDE, Fili mi, noli timere ; Ego, Deus tuus, bene mihi placuit oratio tua.

Age, cape arma mea audacter, contra Saracenos, inimicos meos.

Posuisti enim spem tuam in me, Deum ; ideo non confunderis, sed superabis eos. Manus mea penes te manebit, et castra Turcarum magis timebunt fortitudinem meam.

**Angeli venient de cœlo tibi succurrentes in timorem inimicorum tuorum.
Auxilium Altissimi sentient, quia Protector tuus sum.**

Ecce, assurgent abunde in te castra, et Ego Adjutor tuus.

Non timebis quemquam, inimici autem fugient a facie tua.

Quia Dominum Deum tuum times, eris Terror omnibus.

Propter pietatem tuam propitius ero populo tuo. Ego liberabo cum de manibus inimicorum.

Millia millium cadent infidelium, quia Deum suum non agnoscebant.

Dum ad me clamabas, Dominus meus et Deus es tu.

Et sperasti in me, Ego adjuvi te in tribulatione et necessitate.

Scio peccata populi ; propter quæ virgam ostendi.

Misericors sum, misereor populi tui ad me clamant.

Liberabo te ab omnibus malis et a periculis omnibus

Rebelles meos, LEOPOLDE, patefaciam, stabunt ante te

Non valebunt vires inimicitiae: denique abibunt, nec oppositio erit plorabunt peccata.

Aquilæ tuæ blando modo proxime cantabunt vota, laudabunt me. Filii quos tibi dedi, *Ortum Solis* videbunt. I ! invade *Gentes* : peribunt, obibunt.

PROBATIO LITERARUM.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	L	M	N	O	P
88	35	36	33	129	8	12	1	123	38	75	71	71	33
				Q	R	S	T	U	X				
				9	51	67	93	97	2				
													SUMMA, 1072.
													1684. J. PH. POPP, <i>Præfектus Salis, Pragæ.</i>

PS. CXIII.

PROGRAMMA.

Laudate, pueri, Dominum ; laudate nomen Domini.
 Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc, et usque in sæculum !
 A solis ortu usque ad occasum laudabile nomen Domini.
 Excelsus super omnes gentes Dominus, et super cœlos gloria ejus.
 Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat,
 Et humilia respicit in cœlo et in terra ?
 Suscitans a terra inopem, et de stercore erigens pauperem,
 Ut collocet eum cum principibus, cum principibus populi sui ;
 Qui habitare facit sterilem in domo, matrem filiorum lætantem.

ANAGRAMMA MARIAE ROSALIAE ARCHIDUCISSÆ AUSTRIÆ SACRUM.

Austriacus Sanguis, Rosa blanda, ROSALIA, flore
 Id Pater Augustus, Margaris idque cupit.
 O Rosa ! Tu cunctum de Lumine concipe Lumen
 Nil nisi conspicuum, nil nisi Lumen habe.
 Multum complebit de Te, Lux limpida, Mundum,
 Lætitiae immensæ quisque stupebit opus.
 Luce tua, immensum momentum hic sentiet Orbis,
 Hac, idem imo decus, Principe Te, Orbis alet.
 Io, concinne, nitide io, sitque sonetque !
 Mire Lux veniet Nomine, crede, Tuo.
 O ample Hispanas Turres, Rosa, Flore corones !
 Si DOMVI AVSTRIACÆ perstet et inde decor !

PROBATIO LITERARUM.

A	Æ	B	C	D	E	F	G	H	I	L	M	N	O	P
24	4	6	20	14	45	2	3	4	47	18	26	29	26	13

Q R S T V X.

5 21 32 29 38 2. SUMMA, 412.

LAURENTIUS BAPTISTA, S.J., *Decas Mariana.* 1673.

THE MAGNIFICAT.

Luc. i. 46-55.

The entire *Magnificat*, with its accompanying Doxology, is here presented, and followed by two metrical anagrams (in elegiacs and hexameters respectively) and one prose anagram.

P R O G R A M M A .

Magnificat anima mea Dominum ;
 Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo,
 Quia respexit humilitatem ancillæ suæ ; ecce enim ex hoc beatam me
 dicent omnes generationes ;
 Quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus.
 Et misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum.
 Fecit potentiam in brachio suo ; dispersit superbos mente cordis sui.
 Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles.
 Esurientes implevit bonis, et divites dimisit inanes.
 Suscepit Israel, puerum suum, recordatus misericordiæ suæ.
 Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et semini ejus in sæcula.
 Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto ; sicut erat in principio, et nunc,
 et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

A N A G R A M M A I .

Immaculata nitet ; sic vi concepta MARIA,
 Labe caret sceleris Virgo, simulque Parens ;
 En nitet alma sedens in viva pace ; triumphis,
 Enitet en Cœtus Vita, Sionis Honos.
 Illa dies veniet, qua victrix Roma jubebit
 Mox tute in toto credier Orbe Fide.
 Id Rex Hispanus deposit, amore repletus,
 Christiadum Cœtus pectore, voce petit.

Nempe Salus olim fulgebit nomine pacis,
 Mox tot item festis vivet, et ipsa quies.
 Decidat eia Sathan nimie depresso in Orcum,
 Eia Marianum stemma repente canat
 Nempe furēs misere curis repleatur Avernus,
 Eia miser ; moestus tempus in omne gemat.
 Et Vis divini sit nominis eia vigescat,
 Gaudeat, ac Orbis gestiat eia Polus.
 O Thus, o lumen sit Numinis. Eia nitescat,
 Ceu, miti splendens Sidere, mitis EOS.

CLAVIS LITERARUM.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	x
46	6	24	14	83	4	6	6	76	15	33	37	29	19	3	29	55	54	43	4

OMNES SIMUL = 586.

1668. LUCAS CAROLUCIUS,
 From Caramuel's *Rhythmica*, p. 723 : Campaniæ, 1668, fol.

ANAGRAMMA II.

ANAGRAMMA ET ACROSTICHON, ET IN ULTIMO HEXAMETRO
CABALISTICON.

Semper honos Francisce tuus, nomenque manebit
 Felix Dive piis et justis digne triumphis,
 Respice nos Clemens ex ætheris æde patentis
 Ac inter Divos cælesti sede receptus,
 Nosce Dei mites socios, et nomine IESV
 Cælitibus devota piis, et sicut oliva
 Insignis pietate cohors te semper amabit ;
 Sic Mundi Custos virtutum maxima natu
 Clementem divina diu clementia servet,
 Ut vivat, videatque Petri mitissimus annos.
 Suavi sit nobis et miti faustus amore :

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Borgia divina cum Majestate Triumphet.
 O Clemens Tiberine Pater, de *flumine magno*
 Romanæ pietatis honos, altissima rerum
 Gloria, pax justo mitissima regnet in ævo
 Imperiique parens Ecclesia cuncta serenet.
 Austria cum certa *Leopoldi* prole perennet !

1671. ANON. Pragæ.

This remarkable anagram occurs in a book produced by the Jesuits of the Clementine College at Prague in 1671, on the occasion of the canonization of Franciscus Borgia, a former well-known general of their order. It is composed in the strictest manner, diphthongs being undivided; and the cabalistic line at end giving 1671 is unusual. The book is in the Bibliography, s.v. *Divo Francisco Borgiae encomia*, etc., 1672.

CLAVIS LITERARUM ET PROBATIO.

A	æ	B	C	D	E	F	G	H	I	L	M	N	O	P	Q
39	7	6	26	16	76	4	6	6	76	15	33	37	29	19	3
R	S	T	V	X											
26	55	54	43	4											SUMMA, 586.

ANAGRAMMA III.

1. Exto munus Dei Mater Immaculata. Tu a nota originis fies immunis. Plaudite eam.
2. Ah benedicta Regina Empirei ! Ecce nonne ex hoste sumo te, a te quia excellentissime Immaculata.
3. Oh quis benignius, o quis Matre Jesu sit purius ? Summe, peregregie, eminentissime nitet : peccato enim Adæ omnino intacta.
4. Oh sors ! Ut in toto Dei esses et Immaculata, ecce Deus ipse te benedixit, hosti superbiam pressit, et in profundo depulit.
5. Vive Dei parens piissima : ut reor mitescere debes lucidissime et nitidissime Immaculata protinus ero servus tuus.

6. Oh tu nescis lapsus et errores Adæ ! Ubi nunc es tota sistis Immaculata.
7. Puri Spiritus ore pio confiteantur electam Jesu. Ecce regnet prope in illo Sanctæ Trinitatis sinu Immaculata.

PROBATIO.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	x
46	6	24	14	83	4	6	6	76	15	33	37	29	19	3	29	55	54	43	4

SUMMA, 586.
(B.)

MATT. vi. 9-13.

PROGRAMMA.

Pater noster, qui es in cælis, sanctificetur nomen tuum.
 Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in cælo et in terra.
 Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.
 Et dimit nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus
 nostris.
 Et ne nos inducas in temptationem. Sed libera nos a malo. Amen.

ANAGRAMMATA DOMINICUM.

I.

Oratio ad Jesulum* humani generis delicium.
 Flos mundi ! quem tot nictentia sidera pingunt,
 Et casto tractare sinu, et mordere labellis
 Attentat Mater ! cape quæ tibi dedico dona.
 Te sine non vivam ! Mundi mi nomina sordent ;
 Tædet ; Honos, Veneres sunt sicut somnia noctis ;
 Rideo stultorum risus ; ut somnus abibunt
 Omnia ; Vita tibi (IESVS) in fine manebit.

* This was the *Bambino* in His Mother's arms.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Hoc ANAGRAMMA.

Magno animo inchoatum.
Majore labore perfectum.
Maximo honore et amore.

D. D. D.

B. A. B. S. I.
Anno MDCLVII.*i.e. BOHUSLAUS ALOYSIUS BALBINUS, S.J.*

II.

Ad Imperatorem Leopoldum I. directum.

SI DeVs pro IMperatore sIt, fILIVs InIqVItatIs frVstra apponet
noCere eI = 1680.

Mundi Majestas, Orbisque O nobile sidus !
O Juris sublime decus, permagna venustas !
O CÆSAR LEOPOLDE ! Tuus tremor hostibus instat,
Tutator Tua Serta, Tuam defendito terram.
Annuit intentum concinno stamine cælum :
Stat Deus intentus (nonne intima meta Tibimet ?)
Concinno qui rite indit bona dedita fini.

LAURENTIUS BAPTISTA, S.J.,
in his *Decas Honori Sereniano*, 1680.

III.

Allocutio ad Neo-Pragam.

ALtIlor aDVersVs sVeCos NEO-PRAGA trIVMpha !
In bello natam ornatam munimine Martis,
Virtutem ostentas, benc quam notet orbis uterque.

O animi Urbs nunc invicti ! Tot dona nitescunt
 Inde tibi : noscet totus tua lumina Mundus,
 Ætas intendet tibit dictas amodo dotes
 Indiciis lætis in fines deferet omnes.

LAURENTIUS BAPTISTA, S.J.,
 in his Appendix (4 pp.) to the
Decas Sacr. Anag., 1672.

COMPUTUS LITERARUM (I—III).

a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
19	2	6	7	10	23	2	1	1	29	5	13	26	19	2	2	11	20	30	19

SUMMA, 247.

IV.

Laudamus Te, Pater Creator, Fili Amator, Spiritus Santificator, beata Trinitas, ostende nobis tuam misericordiam et salvi erimus : dimitte tot nostra debita, bone Deus, ut tuto vivamus in te numen. Memento nunc anhelantis, Domine, quin mente benigne nitens salutis dono dita nos bonisque cunctos indue.*

V.

O tota mente constans Deum fontem sitiens, diabolum non timebo qui tot notis donis invidet, quot ostendit et in nos instillat Deus.

Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum ; benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis, nunc et in hora mortis. Amen.*

(MS.) L. DE VRIESE, 1640—1723.

* From a MS. of 430 pp., preserved in the library of the Seminary at Bruges, entitled *Litanie Lauretanæ SS. Nominis Jesu et divi Bernardi*.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

VI.

Totus nunc in te toto presens, nosti necessitates.

1. Da, si tibi libet, in mundo te sequi.
2. Imo nullo instanti separari.
3. Da nostros carnales motus vincere.
4. Nunquam imbribus gratie destitui.
5. Necnon voluntate tuę mandanti omnimode submitti.
6. Da mihi, morte bona secuta, te Deo frui.
7. Da Defunctis vitam eternam.

1716. ANON.

From *Præparatio et gratiarum actio Missæ*,
Montibus, 12mo.

PROBATIO (IV—VI).

a	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
19	6	7	10	25	2	1	1	29	5	13	26	19	2	2	11	20	30	19

SUMMA, 247.

MATT. vi. 9, 10.

Pater noster, qui es in cælis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in cælo et in terra.

ANAGRAMMA.

Te illuc cantent, Divina voluntas !
 Vocabum est Nomen Ejus Jesus
 Qui confirmat præterita, scit futura.
 Regnat in æternum.

MATT. vi. 11.

Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.

ANAGRAMMATA.

1. Nutrit nos pane Homo Dei. Num do quid? Amabis.
2. Quis hos nutrit pane mundo? Homo Dei. Da bima.
3. Quid? Per sonum Deus homini donabat monita.
4. An adsum bonis? Homo non perit qui it ad Deum.
5. Bonis adsum. An homo perit, qui it ad Deum? Non.
6. Sion! numquid pro homine Deus monita dabat.

MATT. vi. 12, 13.

P. Et dimitte nobis debita nostra.

A. Dimittet; et nobis reis dat bona.

Sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.

Cur sistis? Dimitto: Remittit nobis bonus Deus.

Et ne nos inducas in temptationem.

Nimie canite: Deus non tentat nos.

Sed libera nos a malo.

O alme Libane, das ros?

L. J. CARIS.

His own MS. (1854). See Bibliography.

**SALUTATIO ANGELICA
AND
SALVE REGINA**

SALUTATIO ANGELICA

54 ANAGRAMS

AND

SALVE REGINA

12 ANAGRAMS

SALUTATIO ANGELICA

ANAGRAMMA.

A colle vi tante agis.

PROGRAMMA.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui IESVS. Sancta Maria, Mater Dei, ora
pro nobis peccatoribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen.

ANAGRAMMA I.

Subveni et benedic, alma Maria grata sponsa Christi ; Mater summ.
Dei. [En] tu vas intus virtute nitens. Tu placens fructu(m) * vitæ.
Benedic nobis monstra [reis] interiora robora, o vera medecina peccatorumi

PROBATIO.

a b c d e f g h i l m n o p r s t u&v = 159.
17 5 8 4 17 1 1 1 17 2 8 13 8 3 13 12 15 14
9
II

* S into m.

ANAGRAMMA II.

On the *Salutatio Angelica*,

By P. LAURENTIUS BAPTISTA, S.J.,

In the *Decas Mariana*. Pragæ, 1673. 4°

Ad
 Beatissimam Dei Parentem
 sine labe conceptam
 Cujus immaculata Conceptio à Societate
 Jesu jussu sanctissimi Domini
 nostri CLEMENTIS IX. cum Octavâ
 celebratur.
 Rara ô ter cari, Mater sine labe, TONANTIS
 Permagnos SVMVMVS CLEMENS tibi pandit honores.
 An SOCII JESV, CONCEPTVS festa beati
 Curant DIVA tui ? OCTAVAM ii dant. Næ VRBE virebunt
 Miti decursu rerum.

PROBATIO.

a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	r	s	t	u	= 159.
16	1	5	8	4	16	1	1	1	17	2	8	13	8	3	13	12	15	14	

ANAGRAMMA III.

On the *Salutatio Angelica*,

By P. ADALBERT TYLKOWSKI, S.J.,

In Appendix to *Fidelis Prophetissa*. 1674. 4°

Ave⁽¹⁾ Beata Arca Dei⁽²⁾ Mons rubi⁽³⁾ Turris,⁽⁴⁾ Luna,⁽⁵⁾ Thronus,⁽⁶⁾
 Botrus,⁽⁷⁾ Turtur,⁽⁸⁾ Ignis,⁽⁹⁾ Thus,⁽¹⁰⁾ Cedrus,⁽¹¹⁾ Vita.⁽¹²⁾ Spes mundi unica.⁽¹³⁾
 O Fons pietatis perennem te monstra animæ mee ! Sana vitii cicatrices :
 cœli concede brabium.

SALUTATIO ANGELICA AND SALVE REGINA 61

- (1) Andr. Jerosol. in Salutat. Ang.
- (2) Do. et Chrysip. Or. de Deip.
- (3) and (4) Bern. Serm. 4 supra Salve.
- (5) Chrysip. Or. de Deip. (6) Joan. Geom.
- (7) Hesych. Orat. 2 & Apon. l. 4 in Cant.
- (8) Joan. Geom. (9) And. Cret. Or. 2 de Assumpt.
- (10) Ildefons. Serm. 1. Assumpt. (11) And. Cret. ut supr.
- (12) Ephrem de Assumpt. (13) Amed. Lausan. hom. 8, & August. Serm. de Natali.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	r	s	t	u	= 162.
17	5	9	4	17	1	1	2	17	2	7	13	8	3	13	14	14	15	
																	<u>chssa</u>	
																	<u>mt</u>	

ANAGRAMMATA IV.—XI.

On the *Salutatio Angelica*,

By P. F. CHRISTOPHORUS KLIMECCIU^S, Ord. Min. Ref.

In *Liber Anagrammatum pro Immaculato Ortu Beatissimæ Virginis Mariæ*.
Zamoscii, 1696. 12°.

IV.

Te Maria Immaculatam in via notanter tenuerunt SS. Viri Dominicus ac Thomas Angelicus ; jam ecce nunc parati Scotistæ id monstrare sat probè, profunde, evidenter, uberibus rationibus exemplis et rebus.

V.

Ave Scote ut Adamas ut Cherub. Tu brevi orans brevi factus in anima Doctor Subtilis, & non inane : nam Subtilissimam Conceptionem DEIPARÆ CC Argumentis enodatis iterum verè in terra parturis.

VI.

Astute Dæmon, astu non stes hîc abi nunc abi in tartara. Ecce Purissima de Ore Altissimi prodivit, primogenita ante omnem Creaturam, nunc verè fecit ut oriretur lumen cordibus, Natus Abba, Jesus.

VII.

Cerno non dubius sat beatè & abs ferro, arte non vi vicisti, captum Draconis Caput premens contrivisti Mulier Sanctissima, bene Terribilis ut Acies ordinata : ergo ut æthra una, me unum ama Deum.

VIII.

Sicut lilium candidum in rubo spinarum ; sic et Tu o Purissima Mater Jesu inter natas Adami terræ peccanti fragras, Tu bona et bene Mater es hominibus. Tu cor Deo. Tu et Corona unicè vernans Beatis.

IX.

Eia (Originali non vitiata peccato) mira MARIA ; Verbum abbreviatum fecit Dominus oriri super terram, nonne per Te ? Re est inhabitat Te. Sanctus Sanctus Cœlorum Dominus, Benedictus Deus.

X.

O mi candidissima Turris eburnea, Tu Virgo labis nonscia, in tantùm ut & Immaculata. Tu Herois benefica præbens Deum omnibus. Tu in terra ter miseros secunda, pasce Carne & pota Cruore Nati Tui.

XI.

Tu rubens Rosa Beatissima, Natum Dei uberibus lactans, suscipe nunc M. encomiorum tributa a misero Ente CHRISTVMFERENTE, donec alia per cantum nascantur & ita addantur. Ito eis Virgo, o'i.i. præi.

The following three anagrams are also by C. Klimeccius, and are taken from :

Messis Liliorum Quinaria Ex Horto Mariano falce anagrammatica collecta, etc.
Cracoviæ, Typ. Univ., 1688. 4°

XII.

Eva morsu pomi vetiti ruit, ac Paradysò privavit nos. Tu Mater IESV non tardè ; nam tunc succurrens, nos nunc redire facis. Hinc bis beatam, ter benedictam, te tutam abs originali labe seriò tenemus.

XIII.

Mariam desuper immunem a venatu dæmonis sat piè adoravit Urbs Leopolis. Inventionis hoc genere, tu Maro Craci, tu Biessanovi, ut sunt barbita feri, ter DCCC. canente carmine, ut sit tuba turris.

XIV.

Anagramma on the whole “Salutatio Angelica.”

Maria rosa sine spina peccati, amor est, & delicium cordis tui : Tu Vir Magne, Stemmatis Rosei. Beata hæc mens, labi innocens, pura uni datur, nutu benedicet ; ut fiat tua bis rubens Virgo Corona.

The thirteenth anagram is addressed to Stanislaus Josephus Bieza-nowski, Leopol. Professor of Poetry and Doctor of Philosophy in Cracow University, who, having been blind for nearly thirty-five years, occupied himself in writing poetical epigrams on the Anagrammata Virginea of I. Baptista Agnensis and Christoph. Klimeccius, the Canticles, and other subjects connected with the Virgin Mary and her Immaculate Conception.

The fourteenth anagram is addressed to Andreas Zydowski, Vexillifer Cracoviensis.

Lambertus Pevée, Minorita Belga, wrote thirty-five anagrams on the entire *Salutatio*, which are copied elsewhere.

ANAGRAMS ON THE WHOLE "SALUTATIO ANGELICA."

ANAGRAM L.

By P. BOHUSLAUS BALBINUS, S.J., in his *Diva Wartensis*, etc.
Prag. 1655. 4°.

Chare Sodalis ama ! ut non te peccata morentur
Ingrediare sinum, tuus est, clauderis in isto.
Toton ibi Matrem bibe, sæpius ubera prensa ;
Nam tibi nectar erunt, cordi favus, omnia vincet,
Vincet amor.

ANAGRAM LI. (Anon.)

From the *Præparatio et Gratiarum Actio*.
Montib., s.a. 12°.

E substantia tua munda, Maria serviente verbo, Christo Corpus et
Sanguinem mundum ministrasti. Fac servulo tuo de tali cibo sancto in
tempore presenti cibari ac in eternum ab eâ escâ nutrirí.

ANAGRAMMA LII.

By PETRUS DE MANCUSO LEONFORTENSIS, from his book, *De Immaculatae
Virginis illibata Conceptione Anagrammata*.
Panorini. 1664. 12°.

Ista est pura veritas : absint, absint Orbis dubia ; rectus non erro, audite
omnes, meum tantum credite verbum ; ac notum sit venturis. Hæc
Rosa pulchra sine Adæ originali crimine concepta fuit.

Here SUMMA = 154. Amen omitted at end.

ANAGRAMMA LIII.

From the *Conceptionale Biblicum Anagrammaticum*, by
 DOMINO FIDALMI, i.e. FLAMINIUS DONDI.
 Urbini, 1727. 8°.

Vivat Creatura Electa, Electi Parens Unigeniti :
 Custos dives mundum Rudimentis evitabit funus ab umbris.
 Immunis ab omni strato erroris, sine horrore animæ concepta dat sperata
 cuncta bona.

ANAGRAMMA LIV.

By MANOEL CAETANO DE SONSA, *vid.* *Barbosa*
Bib. Lusitana.

Matri Admirabili
 Beanti ripam Iberi
 Aram Refugii
 à Columna nuncupatum
 statuit
 IACOBVS
 Ore vera docens
 Custos Hispaniæ
 Tonitru ardens
 rubente stricto ense
 cuneum destruet
 suis nocentem.

SUMMA = 159.

From ALVA ET ASTORGA : *Militia*, etc., pp. 899—905.

Lambertus Pevée, Ordinis Minorum Belga scripsit inter alia sequentia : Gloria Immaculatè conceptæ Deiparæ Virginis MARIAE totius Ordinis Seraphici Patronæ, variis S. Scripturæ locis et Chronicis adumbrata, & 23 anagrammatibus prorsus puris, ex Angelicâ Salutationis integrâ, prout ab Ecclesiâ recitanda proponitur deductis, exornata.

PROGRAMMA.

Ave Maria gratiâ plena, Dominus tecum benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui JESVS. Sancta MARIA, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen.

PROBATIO.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	L	M	N	O	P	R	S	T	V
17	5	8	4	17	1	1	1	17	2	8	13	8	3	13	12	15	14

ANAGRAMMA I.

Siste Adam : ob IESVM Virgo summè tuta vincet ; in acerba carnis ac mundi peste, ab hominum sordibus purè intacta nitens a Romano Pontifice declaratur. Iure arbor vitæ sancte virens intus claret.

CHRONICA.

1. pVLChrItVDo MarIæ.
2. tanDeM orbI pVbLICatVr.
3. Ab ALeXanDro roMano PontIfICe.
4. pVrIssIMa DeCLaratVr.

ANAGRAMMA 2.

Super aspidem subjectum et basilicum ambulans, vetusto morsu intacta, magnifice triumphat. Ara est verè eburna, divino candore ornatur, in tenebrosâ Adæ nocte, ortu criminis inscia renitet.

CHRONICA.

1. DIrVM serpentIs CapVt pLanta proterens. GEN. iii.
2. TVrrIs ebVrnea spLenDore spLenDIDa. CANT. vii.

ANAGRAMMA 3.

Sicut lilium est inter spinas, sic amica mea inter natas Adam vocetur. Cum virtute venit : unde Christo præservante, ab anguis obscæni turbida rabie et mortis mucrone omnino defensa probatur.

CHRONICA.

1. LILIUM aLBI nITORIS Inter spINAS ADÆ. CANT. ii.
2. EVÆ sINE MaLeDICto. GEN. iii.

ANAGRAMMA 4.

Candor est nivis æternæ, speculum sine maculâ, Imago bonitatis Dei purè emicans, ab Adam mortui fortè necem cruentam vincens, fortior abstractur, puritatibus vivis certò abundat.

CHRONICA.

1. SpeCVLVM DeItatIs. SAP. vii.
2. CanDeLabrVM VerBI æternI. Ex. xxv.

ANAGRAMMA 5.

Bolum blandientis anguis Eva capit; Deipara charitate fortis renuit. Rubus est pomi crimine incombustus, arca Noë undis non submersa, ortu intactè aurea, sorte et nece Adami immunis creatur.

CHRONICA.

1. ArCa Noe DILVVIO non Mersa. GEN. vii.
2. MarIA eVbVs flagrante CharItate arDens. EXOD. iii.

ANAGRAMMA 6.

Sicut vellus Gedeonis cæteris siccis roridum madet; sic una munda parens naturâ, ruinâ non tacta turtur, merè ac summe in orbis siccitate, ab omnipotenti bonitate perfusa habetur.

CHRONICA.

1. VeLLVs GeDeonIs IMbre Largo rorans. JUD. vi.
2. TVrtVr Casta Deo aMabILLIs. CANT. ii.

ANAGRAMMA 7.

Sol obviæ Lunæ nitorem, dat Christus Matri auri pomi munditiem, ab agno cara creatur ne dubites, domum obscenam purissimus renueret. Nato beato recta innititur, ac sine peste facinus nescit.

CHRONICA.

1. DoMIIna Vt soL VnICa. CANT. ii.
2. LVna pLeNa seMpEr fVLgIDIor. *Ibid.*

ANAGRAMMA 8.

Sicut palma in Cades mirè sublimata, vita victrice virens. Sicut rosa in Iericho in amorem rubens bonam fragrantiam bene odora præbens, tota purè munda nitet, sanctè dives est, cursu tuto venit.

CHRONICA.

1. PaLMa In CaDes eXorlens. ECCLESIAS. xxiv.
2. oDor rosæ amœnæ eXhaLans è IerICho. *Ibid.*

ANAGRAMMA 9.

En pulchri sunt gressus tui filiæ principis, tu a casuum ac mortis discriminibus omnibus remota: tu ab æterno roborata et merè beata tutò incedis: unde te naturæ niveæ sanctè mirandam cerno.

CHRONICA.

1. Marla genVIIna Deo prInCIplI fILIa. GEN. vii.
2. VIrgo præCLara Manè aDIVta. PSALM xlv.

ANAGRAMMA 10.

Ut hortus conclusus soror mea sponsa, et fons benedictione mirè signatus, Divinâ Nati cari virtute ab Orci rapacibus manibus liberetur: manet in Adam verè dicta pura, ac summè intemeratè nitet.

CHRONICA.

1. HortVs DeLIClarVM. CANT. iv.
2. Fons CLarVs ab oMnIpotente Deo sIgnatVs. *Ibid.*

ANAGRAMMA II.

Ab ore altissimi prodixit primogenita ante omnem creaturam. Christi nati temperantiâ obumbratur, ornatu casus Adam puro vestitur; unde sicut nævo carens, dives manens te crescens jubilat.

CHRONICA.

1. ThronVs sanCtVs DeI SaLoMonIs. 3 REG. x.
2. DoMVs præparata ChrIsto sàLVatorI. 1 PARAL. xiii.

ANAGRAMMA 12.

Tota pulchra es, amica mea, et macula non est in te, ter immunis vincens superbi caput conteris; tu rugam Adam cum Nato mirè abradis; tu turris tota eburnea stes, in robore IESV ab inimico defenderis.

CHRONICA.

1. Tota pVLChra est, tota DIVIna, tota forMosa. CANT. iv.
2. TVrrIs ebVrnea, splenDIDa CanDore. CANT. vii.

ANAGRAMMA 13.

Tu ab ortu immaculatè nivea parens, ruinâ mundi et originali peccato carens, tu mente summè bonâ virtutibus et corde sancto bene admiranda; fractas serpentis hostis vires mirè invicta obruis.

CHRONICA.

1. Albiora nItIDA ante soLeM ConsVegens. CANT. vi.
2. Deo Vero reCLInatorIVM. CANT. iii.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

ANAGRAMMA 14.

Creavit eam in Spiritu Sancto, nive orta est omnibus lucidior, ab æterni fontis sanè purissimi charitate mundè creata, victum superbū terens, nec à damnatu maculâ sordens, orbi grātē obvenit.

CHRONICA.

NVbes DlēI atrIs In tenebrIs CLarIssIMA. Ps. lxxvii.
Non sorDens MaCVLa orbl grātē obVenIt.

ANAGRAMMA 15.

Sicut oliva speciosa in campis abundante charitatis pinguedine imbuta est, mirè emanans formatur velut jubar munditiæ venustè micans, nocte et sorde carens, orbi terrarum sancte oboritur.

CHRONICA.

1. QVasI oLIVa De CaMpo. ECCLES. xxiv.
2. NarDo CœLItVs IMbVta. CANT. i.

ANAGRAMMA 16.

Astu orci omnes nece miserâ, Adami crimine cadunt, sed Deipara nostra fortior omnibus bestiam vincens, sine casu per Natum tuto bajulatur ; hinc ortu casta est, bravium tenet, bene privilegiatur.

CHRONICA.

1. Marla Vt aCles orDinata hostI terrIBILIs. GEN. vi.
2. IVDIth fortIs MaLignI pernICles. JUDITH xiii.

ANAGRAMMA 17.

Fundamenta ejus in montibus sanctis ab orci vento abominando et diris tempestatibus inconcussa præservantur : verè munda, horribili maculâ caret, vitâ certè emicat et purissimè generatur.

CHRONICA.

1. SVper aLtos ChrlstI Montes fVnData. Ps. lxxxvi.
2. GLorlosa DeI regIs oMnIpotentIs CIVlitas. *Ibid.*

ANAGRAMMA 18.

Carnis criminibus Virgo nobilis caret et absorptam mortem in victoria ut intermerata superat, vadet Nato suo sublimis adhærens, nec noctu cadens, una venit verè, purè et mundissimè fabricata.

CHRONICA.

1. ArCa pVra è LIgno setIM tota DeaVrata. EXOD. xxv.
2. Nato aDIVtorIVM pLaCens. GEN. ii.

ANAGRAMMA 19.

En amica mea, columba mea, immaculata mea, puritatibus nitentibus formatur, nec ab horrenda pestis tabe ruens perditur, sine nece originis, sive vetustis ruinis, corde intacto durans coronatur.

CHRONICA.

1. CoLVMba DIVIna. CANT. ii.
2. ALtare DeaVratVM InCensi. EXOD. xxxv.

ANAGRAMMA 20.

En clara verbi tuba, et buccina per anguem non inflatur. Ista orbis decus creditur. Deitatis hospitium Adam carnei miseriam nescit, uno Nato summo beata, sanctè, ornatè, venustè, purissimè oritur.

CHRONICA.

1. OrbIs nostrI DeCVs In aLtlssIMIs habItas. ECCL. xxiv.
2. TabernaCVLVM DEItatIs. PS. xlvi.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

ANAGRAMMA 21.

Fundamenta ejus in montibus sanctis, diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob : bene enim creduntur mirè purissimæ ac à virtute rectæ, hosti maturè et accuratè obserantur.

CHRONICA.

1. IanVa aD orienteM CLaVsA. EZECH. xliv.
2. CoLVMna IgnIs tenebras De orbe fVgans. Exod. xiii.

ANAGRAMMA 22.

En una certè cum Nato verè summè venusta, sanctè ac merè ehara formata est. Angelicis potestatibus sublimior manat ; nivibus candidior paret ; sideribus nitentior ardet ; unionibus purior micat.

CHRONICA.

1. CeDrVs sVpreMa LiBanI. Eccl. ii.
2. MiRrhA et LeCta sVaViTer odora. *Ibid.*

ANAGRAMMA 23.

Cantate Domino canticum novum, mirabilia fecit, potenter salvavit sibi ab origine creandam, manus ejus et brachium sanctum ejus peste et sordibus carens oritur, et sana donatur.

CHRONICA.

1. Veste DeaVrata regaLiTer aMiCta. Ps. xlv.
2. DiLitA noVItas sVper terraM faCta. JEREM. xxxi.

Lambertus Pevée also wrote :

“Corona Mariana stellarum 12, totidem Anagrammatibus prorsus puris in favorem Immaculatè Conceptæ Deiparæ Virginis MARIAE . . . exornata et variis Chronicis ex Scripturâ sacrâ illustrata.”

It consisted of eleven of the preceding anagrams with their chronica—viz. Nos. 1, 3, 5, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 17. and the following fresh one to end with :

ANAGRAMMA.

In capite ejus corona stellarum duodecim ; nam caput seu initium vitæ ipsius ab astris ac sideribus micantibus bene coronatur, è terrâ mundè factum est, regnat, amore ab intra nitens honoretur.

CHRONICA.

1. VIrgo CapIte astrIs reDIMIta nobILIs.
2. RegIna peDe gLorIoso LVnaM sVppLantans. APoc. xii.

Lambertus Pevée also wrote :

“ Canticum Anagrammaticum Marianum Immaculatum, cuius singuli versus Anagramma prorsus purum de Immaculata Concepcione Deiparæ continent ex integrâ Salutatione Angelica erutum.”

V. 1.

ANAGRAMMATICUS.

Magnificat anima mea Dominum ; namque me corde puro sanctè rutilanti ornans à labe carnis præservavit, nec victor robustus deseruit ab hostibus terræ nocentibus victis re evidenti tutam.

CHRONICON.

Ego VIrgo nIgra, seD pVLChrè forMosa. CANT. i.

V. 2.

ANAGRAMMATICUS.

Subsiliit spiritus meus in Deo salutari meo : nam ipse cunctorum in morbo medicus, ab atra turbæ ægritudine mihi præservator est, ima Nato vincente nitens eructata sanctè ac mundè fabricor.

CHRONICON.

Ego pLatanVs MIstICa prope aqVas fronDens.

V. 3.

ANAGRAMMATICUS.

Fecit enim mihi magna si potens est, ac sanctum nomen ejus: nam ob sanctitatem domus auro pura ei debetur, potentia absolute dabit, sic in diris ruinis turtur vere salva, ac re eburna carni eructor.

CHRONICON.

Ego fLorIDVs fLorIs thaLaMVs. CANT. i.

V. 4.

Ab instanti primo Conceptionis vidit humilitatem famulæ suæ, turtur cara viribus sacris stans atrum virus nescio: ecce inde ab ortu merè puro abundanter beatam dicent omnes generationes.

CHRONICON.

Ego aroMatICa è Deserto VIrgVLa. CANT. iii.

V. 3.

ANAGRAMMATICUS.

Et misericordia ejus a progenie in cæteras rectis timentibus eum: unde multò amplius ac sanctius in me Matre virtus pura habebitur: non dubitabis Nato nitens fundor, ac ornata casta creor.

CHRONICON.

Ego aqVa VItae De Llano DesCenDens. CANT. iv.

V. 6.

Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbum mente cordis sui, ac mente cordis mei; nam ab eo natura matris virtutibus verè diva labem salvata vincens, ac ignorans, ornatu nitente creatur.

CHRONICON.

Ego aManDa ChrIstI soror parVULa. CANT. viii.

V. 7.

ANAGRAMMATICUS.

Deposuit potentes de sede et sublimavit humilem ab instanti originis; nam sibi de me nascituro Matrem e naturâ bonâ puram fecit, nec sub carne ac orco stravit: turtur sacra, cara, vivens invenior.

CHRONICON.

Ego CoLVMna nVbIs per DIes. EXOD. xiii.

V 8.

ANAGRAMMATICUS.

Esurientes replevit bonis ac divites dimisit inanes, non me emittens hosti
vacuam ac inanem : sed bonis grandibus ab ortu replevit, purè orta
sacrор, ab ictâ morte cum naturâ rectâ futura vincam.

CHRONICON.

Ego InViLoLata fœDerIs arCa MIIsterIIs referta. EXOD. xvi.

V. 9.

ANAGRAMMATICUS.

Suscepit Israel puerum suum recordatus misericordiæ suæ, ab eo
Redemptoris Matrem nivibus albentibus ac nitentibus nitidiorem creans,
hinc una Nato formante tuta ac vincenti nota grata.

CHRONICON.

Ego terra saCerDotaLIIs trIbVtVM non præbens. GEN. xlviij.

V. 10.

ANAGRAMMATICUS.

Sicut locutus est ad patres nostros Abraham et semini ejus in sæcula,
puritatem meam orbi et nocti prædicens ; ab omnibus enim vatibus in
terrenti carne, ornatu grate munda invictè futura dicor.

CHRONICON.

Ego InCensVM Vltæ reDoLeo. LEVIT. xvi.

II.

EPILOGUS ANAGRAMMATICUS.

Gloria Patri me natam, Filio Matrem, Spiritui Sancto Sponsam, Trinitati
ceu sacrarium nitoribus ab ortu sanctè ornantibus creanti : sum decus
verè, rectè, abundè, niveè, divè, ab hoste carens.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

CHRONICON.

Ego tabernaCVLVM DeItatIs.

From ALVA Y ASTORGA, same book, Louvain Libr., the following
ascribed to GUL. BLITTERSWYCK.

PROGRAMMA.

Vivat diu etiam in sœcula et in pretio Mariæ\Alexander Septimus.

ANAGRAMMA.

Lis mira pereat ex unica Deipara, et intima salus veniet domui tuæ.

PROGRAMMA.

O Lux Dei Tu mater sine maculâ et spinâ.

ANAGRAMMA.

Et jam convaluit Alexander Septimus.

SALUTATIO MARIANA.

ANAGRAMMA.

Maria nos alat vita.

PROGRAMMA.

Salve Regina, Mater misericordiæ, Vita, Dulcedo et Spes nostra salve.
Ad te clamamus exules filii Evæ. Ad te suspiramus gementes et flentes
in hac lacrymarum valle. Eja ergo Advocata nostra, illos tuos misericordes
oculos ad nos converte. Et IESVM benedictum Fructum Ventris tui
nobis post hoc exilium ostende o clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria.

PROBATIO LITERARUM.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	r
26	2	14	11	38	3	4	2	25	16	15	13	21	4	17
					s	t	u	x	y					$= 285.$

27   20   24   2   1

ANAGRAMMATISMUS.

ANAGRAMMA.

Armatis magna sum.

ANAGRAMMATA ON "SALVE REGINA."

I. By LUC DE VRIES.

* $\left\{ \begin{array}{l} \text{Regina Cœli lætare Alleluja. nam} \\ \text{Iesum meruisti portare Alleluja} \\ \text{Resurrexit sicut ait Alleluja} \\ \text{Ora pro nobis Deum} \\ \text{Tu flos Maria, Tu dos hic regens} \\ \text{Fove castos doctos cogens.} \end{array} \right.$

Per te accessum inveniamus ad Filium. Per te deleat nostra crima
Deus ex te nobis natus. Deduc o castissima mulierum moërentium
custos hosce devotos egenos ad Lucem Dei.

II. By D. LUCAS CAROLUCIUS, quoted in Caramuel's *Metametrika*.

Cœlestes cives jam verè effundite versus,
Plaudite vos divas sollicitate lyras ;
Est sine labe, micans concepta Puella, vigescens,
Dæmonis horrendi cornua sæva scidit ;

* Antiphona Paschalis.

BREVARIUM ANAGRAMMATICUM

Mox Homo, redde modos ad cœlica tecta ; Tonantis
 Surrexit meritis immaculata Parens ;
 Tum demum, o vere melicum Ver, Orbis Origo,
 Florigeras Musas solvat, ut euge tonent
 Alleluia.

III. By P. LAURENTIUS BAPTISTA, S.J., in his *Decas Marianæ*.

Pragæ. 1673. 4to.

Pura in mente Dei visa, & prævisa Virago
 Virgineè fulges ante in post munera Matris
 Sidera te, te terra, Deus te, imò omnia Puram
 Ore canunt uno, te dicunt cuncta Beatam.
 Sol es (Sol* illex ex more, ô discute fumos,
 Ac da successus) de sede hic solus amore
 O Sol† collices, ac illo Sydera‡ mergis
 Sol illis fidus. Iam de te Rostra movebunt
 Olim (hei !) vi maculæ tecta ?

IV. By P. BOHUSLAUS BALBINUS, S.J.

Originally published in his *Diva Wartensis, seu origines et miracula
 Mariæ, quæ Wartæ, Siles colitur.* Prag. 1655. 4to.

Beatissima Virgo consolatur Sodalem *Salve* recitantem.

1 1 1 1 1 2 1 3 1 2 1 1 2   3 4 1 2 1 1 4 2 5 3 2 1 2 3 3 1 3 2 4 4
 Me salvere cupis ? Venio tua Virgo, Sodalis,
 Sic te claudio sinu Mater, lac accipe nostrum,
 Ubere cælestes destillo mellis honores,
 Et tergo lacrymas, et vultum amplector amatum.

* Naturâ attractivus ; illicio enim idem est quod attraho.

† Maria sol mysticus.—Richar. a S. Laur. l. 7, p. 453.

‡ Maria sol diei mystici.—S. Ansel. hymn. 2, de variis festis B.V.

Arbor ero vitæ, spes si in me fixa reclinet.
 Fide Deo : juvat ingenuos mea cura Sodales.
 Dein vultu ostenso, mea maxima Gloria Christus
 Te fessum (o jocunda dies) in Sidera condet.

The above anagram appears in Caramuel's *Metametrica*, Tylkowsky's *Fideli Prophetissa*, sub finem, and *Selhamer*. In both the latter books it is misprinted. Caramuel gives the figures for each letter as they were in the original.

V. By IOANNES DE LANDRES, Iesuita.

Salve ô Virgo Parens, miserorum o juge levamen,
 Spe ter fida, salus constans, Dulcedo tuorum !
 En te sollicita Evæ turba reclamat et ad te
 Exul ab hac lacrymis immersa valle gemiscit.
 Eja ergò ô miseris tutamen dulce relictis,
 Ad nos de Cœlis oculos converte faventes,
 Dum post exilii nostra hæc fastidia mundi,
 Donô, ô Vita, tuo, possimus cernere IESVM.

PROBATIO LITERARUM.

II., III., IV., V., & VII.

a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	r
24	2	2	14	11	36	3	4	2	25	16	15	13	21	4	17
s	t	u	x	y											
27	20	24	2	1											

$27 + 20 + 24 + 2 + 1 = 285.$

VI. has Hevæ in Programma, and h = 3 in Anagramma, and so
SUMMA = 286.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

VI. By MANOEL CAETANO DE SOUSA.

Vid. Bib. Lusitana, and my MSS., vol. vi.

Madrid. 1630. 4to.

DEI GENETRIX

In *Columna* apparens
ad flumen Iberum
justa Cesaraugustam
ad dei gloriam
suimet laudem
Jacobo jussit suo
condere sacellum
felicem tutelam

Hispaniæ
Angelorum chori
lætantes edunt
dulces sonos
sacros hymnos

DOMVS AVREA

tu feres opem
Lusitaniæ
vero cultu
os veritatis es
eodem testi
os occudes
critico errori

LITES SILETE.

VII. FROM PETRUS DE MANENSO.

Anagrammata de Conceptione illibata, &c.

Palermo. 1665.

Procul errores veho: hodie ore meo fluat verum; mortales omnes cum sorde originali Adæ justè geniti sunt; dumtaxat Christus et sua simul

sanctissima Genitrix, alma Salvatoris sedes, vas à solo Deo antè sæcula electum, sua mirabili conceptione nec debuit, nec potuit ferre ulla maculas peccati Originalis ; iis de fide (summo Deo volente) credemus.

VIII.

[S. I. Biezanowski quotes this “anagramma mirabile,” as he calls it, in his *Immaculatum Virginis Deiparæ Lilietum* (Cracov. 1684. 4°). He did not know the author, but says it was written in 1653. *A quopiam compositum, & Olomucij, A.D. 1653. 6 Idus Sept. editum.*]

Me salvere cupis ? mi, sum tua Virgo Sodalis
 En tergo & lachrymas, vultu amplector amico ;
 Materno te claudio sinu : lac accipe nostrum,
 Ubero destillo cælestes mellis honores :
 Et vitæ arbor ero ; si in me spes fixa reclinat.
 Fide Deo, juvat ingenuos, me cura Sodales.
 Dein vultu ostenso ; mea maxima gloria Christus,
 Te fessum (ô jucunda dies) te in sidera ducet.

This is evidently the first attempt of P. Boh. Balbinus, which he improved two years later for his *Diva Wartensis*. This anagram is perfect, but *jocunda* must be read for *jucunda* in last line.

See Vol. K. MSS. for three Metrical Anagrams of 9 lines, hex. and pen., on the *Salve*, &c. . . . down to Amen = 289 letters, in *Salve Ernestinum* (Pragæ. 1710. 4°).

IX., X., XI.

Three metrical anagrams in *Salve Ernestinum* (Pragæ. 1710. 4°).

XII.

Flaminius Dondi also has anagrammatised the whole *Salve Regina* clause by clause in his *Conceptionale Biblicum Anagrammaticum* (Urbini. 1727. 8°).

**HYMNS AND OFFICES
OF THE LATIN CHURCH.**

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH.

DECAS ANAGRAMMATUM

Divo Laurentio Martyri Laureatæ Hispanorum gloriæ consecrata.

PROGRAMMA.

Laurentianum.

OREMUS.

Da nobis, quæsumus, omnipotens Deus, vitiorum nostrorum flamas extinguere, qui Beato Laurentio tribuisti tormentorum suorum incendia superare. Per Dominum nostrum IESVM Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

LITERÆ PROGRAMMatis PRÆDICTI & DECEM EX EO FACTORUM
ANAGRAMMATUM.

13	3	3	6	5	21	2	2	1	26	5	21	17	16	5	3	19
A	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r
21	21	33		1												
s	t	u		x												

$$= 247.$$

ANAGRAMMA I.

S. Laurentius

Martyr vitiorum flamas extinguit.

Inter Levitas LAURENTI nobile lumen
Inter flammatos Heros firmissimè motus,
Motus in nobis extingue, arceque nociorem
Æstum. Sidereum mentis dispone Magistrum

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

(Divum Spiramen) qui motum muneret * aurum
 Ausis † oppressis, unum det robur Amicus
 Cordi, cor, vitæ nostræ ‡ qua vivat in ortu
 Tuto actu purum.

ANAGRAMMA II.

S. Laurentius
 Martyr Thesaurarius Ecclesiæ.

Laurenti § verax ô ! Thesaurarie, Sacrum
 Ponis egenorum manibus, Sacra munera, quæstum ;
 Securô ponis muro, teleque latebris
 Infodis || edicto tutus promendo popellis.
 Numum ¶ nimirum si tutò mittit egenis
 Numatus,** sumtum †† censemur ferre Tonanti :
 Is verò dudum misit, qui munia cælo
 Unit : ibi Sors, mirum ævum !

ANAGRAMMA III.

S. Laurentius. Laureatus Martyr.

Dudum (Laurenti modò nexu infusus in usum)
 Assensu summo, baccis te laurea sepit,
 Qua tibi pomposum nomen, lumenque nitescit :
 Laurus te cirro, redimitum tempora, comit
 Flamarumque rogos inter, tutamine munit.
 Usus æternum Numen tibi sarsit Honorum.
 Ast †† æri vivo Virtus, ceû Sidus, §§ oriri
 Æterno pergit.

* Charitas aurum notum.

† Passionibus.

‡ Quâ pro Quatenus.

§ Passus est Thesauros Ecclesiæ deditisse
 pauperibus.

|| Matth. xxv. Edictum Christi : Quod uni
 ex ministris meis fecistis, mihi fecistis.

¶ Numus & Nuñus dicitus in eadem
 significatione.

** Sic numatus & nummatus.

†† Sunptus et sumptus.

‡‡ Tuba famæ æternæ.

§§ At Sol indies oriri pergit.

ANAGRAMMA IV.

S. Laurentius Martyr adversus incendia Patronus.

Vulcani furias Patrone in tempore sistis
 LAVRENTI, sævosque rogos, incendia vincis.
 Imperium summum, roburque immobile dextrâ
 In tempestates, flammæque incommoda stringis.
 Unus tu prohibe nostris incendia tectis.
 Immitisve auræ motus murmuræ. Retunde
 Tu * sano uno ortu motus, tu murmura vultu.

ANAGRAMMA V.

S. Laurentius Martyr Fons venæ poeticæ unde Poeta influxus desumet.

O Laureatum, sancti LAVRENTI, Caput
 Insumo † plectrum mente submissâ tibi.
 Inde ergo lituum, barbitum, fides, tonum,
 Me, Sanctitati cernuè sisto tuæ ;
 Te namque lauro perspicio dignissimum,
 Ex fonte mundo sumitur purus nitor
 Venæque normæque. Mihi ‡ tum ruri ruis
 Miros in usus Amnis. O § sudum ! O tuo
 A rure || Ros.

ANAGRAMMA VI.

S. Laurentius Martyr tepiditatem igne sacratiore tollit.

Ad divos consisto tuos, æstusque
 Fervens LAVRENTI ; frigus mirabile monstro
 Immensis tutè cupiens ardoribus uri,
 Ad votum stat pruna meum, quâ crate triumpha,
 Immotus, monstrans summo cum lumine palmam !
 Nunc pede (jure) tibi vicino vivere, summæ
 Tutelæ ¶ nitor muniri munere, tritô
 Nexu Justi.

* Ut Sol.

§ Serenum.

† Impendo.

|| Dum serenum est, ros cædit.

‡ Tunc.

¶ Craticula S. Laurentii, Asylum.

ANAGRAMMA VII.

Ignis S. Laurentii Martyris est Solatium atque Otium mentis.

Quam bene succedant nostro pro munere casus,
 Incurrensque labor, si sacro lumine sudet !
 Immiti prorsus privabor murmure mentis,
 Ignisque exortu, refrigerio hospite motus,
 O tutæ flammæ ! tua tuta incendia, Dive
 LAVRENTI, nostræ sunt otio mitia menti ;
 Imò tuum summum munus das * lumine voti,
 Mî pius usu.

ANAGRAMMA VIII.

Craticula S. Laurentij Martyris est porta Religiosi Hominis.

Relligio præbet mihi verè nobile tectum,
 Si tua LAURENTI, quâ ferves munia portæ,
 Crates exornet : næ carcer mustens iste.
 E quo discedam tutus, moturus in astra.
 Ut volucris, proprium si stringam dummodo finem.
 Imbutum † nimiùm mendo, quô terra tuetur
 Iam sua ; non usu, non visu si sit opimum,
 Non nisi missum.

ANAGRAMMA IX.

S. Laurentius in igne superis suavissimum odorem spirat.

Invictum pectus tutò, venerorque, colorque
 LAVRENTI, tua membra rogô nil fessa, saluto.
 Duris mens flammis, sacramve cor igne probatum
 Arrisit summè Superis, ipsique Tonanti
 Summo (nam e terris summum dispersit) odore,
 Nunc intrò trahimur tutæ in munimine vitæ
 Dive tuæ, tutò ; inde omni vix absumus usu.

* Illustratione voluntatis.

† Intelligitur est.

ANAGRAMMA X.

Ad craticulam S. Laurentij tanquam ad tholum in anathema perpetuum
labor Poeticus suspenditur.

Communi studio, Divum normæve, moræve
Apprimè unimur. Dum Regno fido superno,
Primum LAVRENTI servit craticula * nobis,
Quâ commenta, tholo requiescent, pignore mentis.
Summa est ista quies, ac terminus : imo laboris
(LAVRENTI ! tu tutus ubi fers) terminus, uno †
Nutu summa rei nostræ sit, ut exitus idem
Usus.

PROGRAMMA.

HYM. I.

Salve mundi Domina cœlorum Regina :
Salve Virgo Virginum, Stella matutina :
Salve plena gratiæ clara lux divina :
Mundi in auxilium Domina festina.
Ab æterno Dominus te præordinavit
Matrem unigeniti Verbi, quo creavit.
Terram, pontum, æthera : te pulchram ornavit
Sibi sponsam, in qua Adam non peccavit. Amen.

HYM. 2.

Salve Virgo sapiens, domus Deo dicata,
Columna septemplici, mensaque exornata :
Ab omni contagio mundi præservata,
Ante sancta in utero parentis, quam nata.
Tu mater viventium, et porta es sanctorum,
Nova Stella Jacob, Domina Angelorum
Zabulo terribilis, acies castrorum,
Portus et refugium sis Christianorum. Amen.

* Pluralis numerus pro singulare.

† Pateris.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Hym. 3.

Salve arca fœderis, thronus Salomonis :
 Arcus pulcher ætheris, rubus visionis :
 Virga frondens germinis, vellus Gedeonis,
 Porta clausa Numinis favusque Samsonis,
 Decebat tam nobilem natum præcavere
 Ab originali labe matris Evæ,
 Almam, quam elegerat genitricem verè
 Nulli prorsus sinens culpæ subjacere. Amen.

Hym. 4.

Salve Virgo puerpera, templum Trinitatis,
 Angelorum gaudium, cella puritatis,
 Solamen mœrentium, hortus voluptatis,
 Palma patientiæ, cedrus castitatis,
 Terra es benedicta et sacerdotalis,
 Sancta et immunis culpæ originalis,
 Civitas altissimi, porta orientalis,
 In te est omnis gratia Virgo singularis. Amen.

Hym. 5.

Salve urbs refugii, turrisque munita
 David propugnaculis, armisque insignita,
 In conceptione charitate ignita
 Draconis potestas-est à te contrita.
 O mulier fortis et invicta Judith,
 Pulchra Abisai, virgo verum fovens David
 Rachel curatorem Ægypti gestavit,
 Salvatorem mundi MARIA portavit. Amen.

Hym. 6.

Salve Horologium, quo retro gradiatur
 Sol in decem lineis, Verbum incarnatur.
 Homo ut ab inferis ad summa attollatur.
 Immensus ab angelis paulò minoratur.

Solis hujus radiis MARIA coruscat,
 Consurgens aurora in conceptu micat
 Lilium inter spinas, quæ serpentis conterat
 Caput, pulchra ut luna, errantes collustrat. Amen.

Hym. 7.

Salve Virgo florens, Mater illibata,
 Regina clementiæ, stellis coronata,
 Supra omnes Angelos, pura immaculata,
 Atque ad Regis dexteram stans veste deauratâ,
 Per te mater gratiæ dulcis spes reorum,
 Fulgens atella maris, portus naufragiorum,
 Patens cœli Janua. Salus infirmorum,
 Videamus Regem in aulâ sanctorum. Amen.

ANAGRAMMA.

Salve ô virginei * flos illibate pudoris :
 Maxima maternæ gloria laudis ave !
 Tot tibi sunt laudes † quo cœlo sydera Virgo ;
 Nam quod erat pulchris omnibus una tenes,
 Nunc tamen et pulchris formosior omnibus una es,
 Agnita nec primam labis habere notam.
 O bene te natam ! te sæcula ‡ læta tulerunt :
 Aurea § nascentis Virginis hora fuit.
 Tunc rediit Virgo || : purissima luna reluxit,
 Et maculæ nullum tunc habuere locum.

 Tota quidem pulchra es, pulcherrima gloria rerum :
 Forma nisi in magnas non cadit illa Deas ;
 Nunc tamen o quanto te pulchrior ipsa videris,
 Unica jam cœli munere Virgo parens !

* Ita salutatur Pomona. Ovid, *Met.* l. xiv., sub. 15.

† Cf. Proteum Parthenium Puteani.

‡ Virg. *Aen.* i. 609.

§ Primam sui horam fuisse auream mundi horam ipsa B.V. dixit S. Brigit.

Rev. l. vi., c. 55.

|| Virg. *Ed.* iv. Jam redit et Virgo.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Sic voluit Numen : tam sanctis annue * votis :
     Sic genitô, felix Numine mater eris.
 Virginitas non tota tua est, † pars maxima cœlo
     Debita, nunc partes adjice sponte tuas,
 Non ita virgines tua voto forma repugnat ‡
     Sed nova jam proles, quod cupis esse, vetat.

Tu modo nascenti § puer, quo ferrea cessant,
     Aurea nascuntur sæcula, casta fave.
 Pro te susceptos juvat illum ferre labores ||
     Tu pretium tanti, dulce cruoris eris
     Clara dabit magni genitor ¶ tunc signa Tonantis,
         Ac nova quæ monstrent Regibus, astra viam.
 Serviet in sacro regalis purpura ** partu
     Fulciet ac puros regio gaza pedes.
 Ipsa tibi blandos †† parient cunabula flores
     Grata verecundis lilia, mista rosis.

Florida virgineo vernabit germine Terra,
     Mundior ac nato Numine mundus erit.
 Ah valeant pulchris signata palatia stellis !
     Tam nova cùm nostris gratia nata plagis.
 Grata mihi salve ‡‡ superis gratissima tellus,
     Patria quam cœlo prætulit ipse DEUS,

* "Annuë votis. Sic mater eris" ait alicubi. Claud. de Nup. in *Epith.*

† Catullus in *Nupt. Carmine*, v. 61.

‡ Ovid, lib. 1, *Metam.* :

Sed te decor ipse quod optas
     Esse vetat, votoque tuo tua forma repugnat.

§ Virg. *Ecl.* iv. 8, 9 : hunc imitatus cum Hier. Vida, Iac. Sannazarius.

|| Ambo hi versus sunt è Corn. Galli, *Eleg.* 3.

¶ Ovid, l. vi. *Fast.* v. 635.

** In purpura pariebant Orientis Imperatrices : ut eruditè docet Jul. Buleng :
De Imp. Rom.

†† Virgil : *in Polione* v. 23.

‡‡ Claudian, *De Raptu*, l. iii., v. 134.

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH 93

Ille, velut gemmam * complectitur annulus auro,
 Te medium terræ jussit habere locum.
 Tu Dea † terrarum es, Romanâ clarior Urbe
 Cui DEUS, ô rerum gloria ! civis erat

Iam tibi mortali cognatum ‡ a sanguine Numen,
 Iam tibi cum partu Virginis orta salus.
 O nimium dilecta Deo sanctissima Virgo !
 Quam Deus in matrem deligit ipse suam.
 Terræ delicium, Naturæ gratia nostræ
 Ah nimis à magno mater amata DEO,
 Non reparat læsos nova gratia matris amores ;
 Gratus enim nullo tempore cessat amor.
 Semper amaturæ carissimus ille parenti
 Quod volet in mundo Filius, illa volet.

Spes hominum, mundique salus ac lumina rerum,
 O Deus, ac magni Numinis alma parens !
 Magna Dei Mater, miserans has respice terras,
 Sis Patriæ Mater, sit Pater ille suæ.

InCLytæ aVgVstæqVe DoMINæ
 CæLestI DIVorVM fortVnæ
 DIVæqVe CæLorVM regInæ
 aLMæ Verbi DIVInI genItICl
 VnICæ ConCeptæ absqVe peCCatI MaCVLa
 MARIAE
 ornatIssIMo DIVInitatIs habItaCVLo,
 pretiosIssIMæ orbIs pVLChrItVDInI
 pIIssIMo VnIVersI DeLICIo
 aVreo MVnDItIæ speCVLo
 totI pVLChraæ Delparæ gratVM aVe !

* Arabum est de Armuzia proverbium : si orbis esset annulus, gemma foret Armuzia. Hier. Card., *de Variet. Rev.* l. i., c. 4, p. 54.

† *Mart.*, lib. xii., epig. 8.

‡ Cognatum Numen aptè dicitur : nam sunt agnati, qui per viros, cognati qui per fœminas cognatione junguntur : Just. *Inst.* i., s. 15.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

[On next page there follows a rather forced address to the Virgin, full of frigid conceits concerning his scribbled and ink-stained pages, which he offers to her whom S. Ephrem calls "Charta Divissima," and he offers it as her branded slave, her true *servus litteratus*.

(Signed) FR. IGN. STILLER,
Minimus Jesu Filii Tui Socius.]

NUMERUS LITTERARUM

Quæ seu in Programmate, seu in Anagrammate, neque plures, neque pauciores repetuntur.

A	Æ	B	C	D	E	F	G	H	I	L	M	N	O	Œ	P
207	15	20	61	37	155	13	41	15	179	84	97	122	95	4	46
Q	R	S	T	V	X	Y	Z								
11	142	136	138	160	4	1	1								

HYMNUS

Die S. Laurentis Martyri sacrâ, ad Vesperas dici solitus.

PROGRAMMA.

Deus tuorum militum
Sors et corona præmium,
Laudes canentes Martyris
Absolve nexu criminis.
Hic nempe mundi gaudia,
Et blanda fraudum pabula
Imbuta felle deputans,
Pervenit ad cælestia.
Poena cucurrit fortiter
Et sustulit viriliter,
Fundensque pro te sanguinem,
Æterna dona possidet.
Ob hoc precatu supplici
Te poscimus piissime
In hoc triumpho martyris
Dimitte noxam servulis.

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH 95

Laus et perennis gloria
Patri sit atque Filio,
Sancto simul Paraclito
In sempiterna sæcula. Amen.

Gloriâ et honore coronâsti eum, Domine,
Et constituisti eum super opera manuum tuorum.

OREMUS.

Da nobis, quæsumus, omnipotens DEVS, vitiorum nostrorum flamas
extinguere qui Beato Laurentio tribuistí tormentorum suorum incendia
superare. Per Dominum nostrum IESVM Christum Filium tuum qui
tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs sancti Deus per omnia sæcula
sæculorum. Amen.

PROBATIO.

a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	æ	p
51	7	8	23	18	66	7	6	6	75	24	48	47	43	1	25
q	r	s	t	u	x	y							SUMMA	=	716.
5	52	57	61	75	3	2									

ANAGRAMMA I.

Laureato Martyri Divo Laurentio Devotè Sacrum.

En purpurata Laurea
Et laureata Purpura !
Triumphet in Laurentio,
In martyrum Fastigio !
Flammis ut aurum traditus
Mastigibusque subditus
Flos hostiæ succenditur,
Laurentius deuritur.
Ut suavitatis cinnama
Et gratiarum balsama,
Ad usque scandit sidera
Odor, penetrat æthera.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Prunæ, rosarum plumulæ,
 Mitis thorus craticulæ,
 Ut gloria culmina,
 Laurentio sunt lumina.
 In mente rident dextere
 Splendentque nunc plus sidere
 Primo innocentes nomine
 Fortes pati pro Numine.
 Artus hiante vulnere
 Corpusque scissum verbere
 Laurentio carbunculis
 Plus nunc placent, pyropulis.
 Mi summe Victor, immemor
 Es Gentes ? O fac sis memor !
 Membris tuis impendimus
 Modos, decus summittimus.
 O mundo nexo ab otio !
 Quin meta mea ! metu obviô.
 Pio juves me fomite !
 Fœto* pate mox† momine !
 DEO sit (opto) gloria
 Sit jus honoris, copia ;
 Pax Trinitati Cœlicæ
 Decus perennet unicè
 Summis‡ vijs, imis.

ELEMENTA PROGRAMMATIS ET ANAGRAMMATIS.

51	7	8	23	18	66	7	6	6	75	24	48	47	43	1	25
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	œ	p
5	52	57	61	75	3	2									
q	r	s	t	u	x	y									

= (with diphthongs) 716.

* Momen idem quod momentum (*Luc. l. 3*).

† Plenis rebus magni momenti.

‡ Modis maximis & minimis.

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH 97

ANAGRAMMA II.

Gloriosâ Laureâ coronato Partheno-Martyri Divo LAVRENTIO dicatum.

Est tibi Laurenti jampridem debita Laurus ;
A Lauro pridem nobile nomen habes.
Candes tu multùm rubes permistus honore :
Purpurat in te nix : purpura sparsa nive est
Candide. Dilecto candardi, æstuque rubenti
Es carus : caros mutuus ornat amor.
Crux fera Dilectum te par craticula, prensat :
Affixi varijs estis uterque toris.
In cruce Dilectus flammis torretur amoris ;
Æstu torreris cordis, et ignis ope.
Martyr, si populum vis uno nomine, cursu
Unito populum, divaque ; pone pium.
In cruce Dilectus pia tela apponit : Agentis
Devotò pensô, tu pia tela moves.
In cruce Dilectus nuda, de morte triumphat ;
Laurifer in sævâ crate triumphat Honos.
In minimis (memini) medijs, magnisque Ministris
Numinis, immistus mitis inhæret Amor.
Ærumnæ mœsto milleno stemmate fusæ,
Assultu tenso, profluvioque gemant.
Submovet omne malum Virtus, ac ejus asylum ;
Motu uno oggestô nubila temnit Amans.

ELEMENTA PROGRAMMATIS & DUORUM ANAGRAMMATUM LAURENTIANORUM.

Decas | Anagramma | tum | Sancto | Ignatio | de Loyola | Societatis Iesu Magno |
Patriarchæ & Fundatori, Grandi Na | tionis Hispanæ Splendori, di | cata.

Oblatio sui Sancti Ignatij de Loyola Societatis IESV Fundatoris.

PROGRAMMA.

Suscipe Domine universam meam libertatem. Accipe memoriam intellectum, atque voluntatem omnem. Quidquid habeo, vel possideo,

mihi largitus es : id tibi solum restituo, ac tuæ prorsus voluntati trado gubernandum. Amorem tui solum cum gratia tua mihi dones, et dives sum satis, nec aliud quidquam ultrà posco.

ANAGRAMMA I.

Sancto Patri Ignatio de Loyola Societatis IESU Fundatori, Libertatem suam & omnia DEO consecranti sacrum.

Aurea libertas, ipsi delara Tonanti !
 Summum thesaurum, summumque acquirit honorem,
 Qui sua cuncta DEO, seque ipsum dedidit olli.*
 Ignati, summum culmen perfectio celsa
 Attigerat tua, quando DEO postponis (Amori)
 Omnia, et in summis hæret tibi gratia votis.
 Cor vultum bellum, talem desumet ob usum,
 Divò corde Dei.

LITERÆ PROGRAMMATIS & ANAGRAMMATUM EX CONCINNATORUM EXACTÈ NUMERATÆ.

21	I	4	8	11	24	3	3	26	10	22	10	17	5	5
a	æ	b	c	d	e	g	h	i	l	m	n	o	p	q
12		17		23		29								
r		s		t		u								

$12 + 17 + 23 + 29 = 252.$

ANAGRAMMA II.

Sanctus Ignatius Deo totus immersus.

Quam dulcis miti DEVS, est si immersio chara
 Quâ mens mersa DEO nîl, quam divina peroptat !
 Ignati, divo te tulè mergis ab alveo,
 Cum mens mersa DEO, DEVS in te mergitur ipse.
 Hic motum bullit tuto cor ad æthera motu
 A quo si motu bullit, movet ocia multis
 (Mirùm quos acuit) pia. Nudo splendor amicus
 De vultu bene manat.

* Olli pro illi.

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH 99

ANAGRAMMA III.

Sancto Ignatio, Dum cælum aspicit, sordet terra.
Quando decor cæli, stellarum vita, notatur,
Multumve, eventu e simplice, vilet humus ;
Ignati tibi sordet humus, dum sidera spectas ;
Dulcis ad intuitum, sordida terra poli :
Imo micant quocumque adeo è toto orbe valores,
Magni ipsi omnes sunt scobsque, jugumque merum :
Ampla beata Domus jam te, mi Homo, mite maritat.

ANAGRAMMA IV.

Duris Ignatius, Sanctissimæ Trinitatis Cultor et Speculator eximus.

Est sacræ Triadis Speculatio Chara ; sed altè
Gustibus humanis visio chara venit.
Quam mentè Ignati, Triadem meditaris, opimè
Observans oculô et lumine utroque legis.
O oculi mundi, mel quorum ea lectio summa !
Summè ambo sapiunt, id meditando decus.
Quò dum qui tutò, et multum de lumine promit,
Orbi tum aptatur.

ANAGRAMMA V.

Sanctus Ignatius socios suos, socios IESV appellans.

Haud à te Ignati ; vis dici a Principe IESV
Latè omnes Socios, agmina multa, tuos.
Id bellè visum : cui subeunt omnia tutò
Nomen ab hoc, titulô nobiliore, datur.
Ignati, mire motum, quod ductor IESVS
Pro multa electus jure, cohorte tua est,
Qui dat spem miram, mitemque, suamque Supremus
Remi quid ; dum tædam ? dat mera mella.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

ANAGRAMMA VI.

Socius IESV in omnibus se accommodat IESV, cuius est Socius.

Quilibet è Socio addicto, Iesúque notatur
 Addictus : jungunt mutua pacta modum.
 Proh qualem IESVM ! Socium talem inde notatur,
 O summum IESVM ! talis et ille datur
 O IESV gestum ! talem Socii indè probatur :
 Actio quæ IESV ! hanc ejus amo, esse probo.
 Quum mundam is terram reddit, gerulam Amphitriten,
 Ille bonam sumit.

ANAGRAMMA VII.

Nativitati Divi Ignatii de Loiola sacrum.

Pastor amat stabulum : [vere] dimittitur illi,
 Addictum eî studium ; dos ea dulcis ei !
 Nascitur in stabulo (motu quo, nescio, Matris)
 Lojola : hâc Pastor sede notatus erat
 Næ Pastor populi queat is jam comè vocari,
 Ambit qui multum, ducit, habetque gregem
 Mundô hodie summè magnum, qui nomen IESV
 Summè lene, diu -- meretur --.

ANAGRAMMA VIII.

Divo Ignatio Loyolæ morienti dicatum.

O Orbi vasto solers, Ignatius, Ignis,
 Sat multum diro vulnere mortis, obit !
 O Socii IESV ! qui charum perditis Ignem,
 Mente estote bonâ ; sic meliora cadunt.
 Ad cælum latus, poterit clarescere mundo ;
 Sic altam dudum suppeditabit opem,
 Quâ devotum, humilemve hominem, quam mitè tueri
 Vult ! quam munda adamat, justaque !

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH 101

ANAGRAMMA IX.

Sancto Ignatio Loiolæ sepulto ; ad cuius Sepulchrum Stella visæ.

Ad tumuli odeum, thesaurus nobilis hæret,
Igni stellato quem solidare placet.
Obducunt tua membra, etsi demortua, jugem
Thesaurum, Ignati, quem nitidè astra beant.
Jamque tuum loculum luci similem astra coronant,
Suntque ipso comoto visa micare die
Indè, DEO summo propiùs qui sidera spectat
O Divum immotum !

ANAGRAMMA X.

Sancto IGNATIO Societatis IESV optimo Authori, & primo Generali.

O mitè Ductor aureus
Summusque Patriarcha,
Vere cohortis melleus
Ignatius monarcha !
Qui Ductor edit regulam,
Sit ejus actitator
(Dum mentium ambit copulam)
Et mitis ampliator.
Lojola das in omnibus
Te dogma quam quietum !
Quodvis tuis Clientibus,
Tu norma, jus modestum.
Da, Dive, te de lumine
En amplæ Opes bene !

[Then follow the “Anima Christi sanctifica me” from *Decas Sereniano Sacra* (Pragæ, 1680); anagram ending “Hâc face me,” and the Jubilus S. Bernardi, *Iesu dulcis memoria*, ending in anagram “Numen Herile reddit,” from *Decas Sacrorum Anagrammaticum* (Pragæ, 1672).]

HYMNUS

Die S. Ignatii Societatis Iesu Patriarchæ ad vesperas dici solitus.

PROGRAMMA.

Iste Confessor Domini colentes
 Quem piè laudant populi per Orbem,
 Hâc die lætus meruit beatas
     Scandere sedes
 Qui pius prudens, humilis pudicus
 Sobriam duxit sine labe vitam,
 Donec humanos animavit auræ
     Spiritus artus.
 Cujus ob præstans meritum, frequenter
 Ægra quæ passim jacuère membra,
 Viribus morbi domitis, saluti
     Restituuntur.
 Noster hinc illi Chorus obsequentem
 Concinit laudem, celebresque palmas,
 Ut pijs ejus precibus juvemur
     Omne per ævum
 Sit salus illi decus, atque virtus
 Qui super cæli solio coruscans
 Totius mundi seriem gubernat
     Trinus et unus. Amen.

[From *Decades Quatuor Plenæ dedicatæ* : Pragæ, 1681.]

ANAGRAMMA.

S. Ignatio Societatis IESV Patriarchæ Consecratum.

Æstus salubres cælitus
 Subdit plagis Ignatius,
 Brumam movens de cordibus
     Mentes beat caloribus
 Ardore Divo sublevat,
     Usuque leni suscitat
     Cordis probi suspiria,
     Mentis piæ præcordia.

Replet scholas scientijs,
 Iubarque dat Sacrarijs,
 Ecclesiæque semina,
 Rurique verna lumina.
 Diversitates Hæresum,
 Morum malorum scorpium,
 Sacratiore Numine
 Pellit, quatique fulmine.
 Ritus pios circumvehit,
 Usus bonos passum serit :
 Iesu triumphus eminent,
 Pensumque mundus exhibet,
 Deo Patri cum Filio,
 Divoque stet Paraclito
 Perenne Nomen : cælite
 Unus beatetur Numine,
 Unus mundus.

NUMERUS ELEMENTORUM IN PROGRAMMATA ET ANAGRAMMATA.

28	7	12	18	13	49	2	2	5	52	17	25	25	21	15	8
A	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q
33	49	31	56	1											
r	s	t	u	x											= 476.

HYMNUS.

Die S. Ignatii Soc. Iesu Fundatoris ad Laudes dici solitus.

PROGRAMMA.

IESV corona celsior
 Et veritas sublimior
 Qui confitenti servulo
 Reddis perenne præmium.
 Da supplicanti coetui,
 Hujus rogatu, noxij
 Remissionem criminis,
 Rumpendo nexus vinculi.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Anni reverso tempore
 Dies refusit lumine
 Quo sanctus hic de corpore
 Migravit inter sidera.
 Hic vana terræ gaudia,
 Et luculenta prædia
 Polluta sorde deputans
 Ovans tenet cælestia.
 Te, Christe rex piissime
 Hic confitendo jugiter,
 Calcavit artes Dæmonum
 Sævumque Averni Principem.
 Virtute clarus et Fide
 Confessione sedulus,
 Iejuna membra deferens
 Dapes supernas obtinet.
 Proinde te piissime
 Precamur omnes supplices,
 Nobis ut hujus gratiâ
 Pœnas remittas debitas
 Patri perennis gloria,
 Natoque Patris unico,
 Sanctoque sit Paraclito
 Per omne semper sæculum. Amen.

ANAGRAMMA.

[From *Decades Quatuor Plene dedicatae* : Pragæ, 1681.]

S. Ignatio Societatis Iesu Fundatori votorum.

E Corde pensa cantica
 Ecclesiæ Respublica
 Ignatii primordia
 Cœtus sonent præconia.
 Perspecta IESV Nomina
 Ducis recensent Agmina ;
 Vexilla IESV purpurant,
 Exercitum determinant.

Quæ pressa perstat pectore
 Dulcedo, major fœnore,
 In Orbis exit gratiam,
 Omnisque Terræ lauream.
 Virtutis omnis nucleus
 Flos gratiarum thureus,
 In Gentium solatium
 Præbetur Orbi præmium.
 Sermonis eloquentia,
 Nuda actionis copia
 Mentes Deo perlinit,
 Polum rosis dispernit.
 Permanat huc dimissio,
 Assurgit hîc depressio ;
 Dei sed eminentia
 Laude hîc nitet, frequentia,
 Hîc vita cursu sospite,
 Hic diva vena, perpetue
 Risu, susurris melleis ;
 Fons suavè fusus circeis.
 Deo Patri cum Filio
 Divoque sit Paraclito
 Perenne Nomen ; cœlite
 Mundus beetur lumine
 In appenso Deo.

LITERÆ IN PROGRAMMATE ET ANAGRAMMATE ÆQUALITER
POSITÆ.

4 ²	7	5	27	19	74	6	6	71	19	26	44	33	2	27
A	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p
5	4 ⁸	5 ¹	4 ³	5 ³	3									
q	r	s	t	u	x									

5 4⁸ 5¹ 4³ 5³ 3 = 626.

Chronologicum postulatum.

S. P. IgnatI, HIspanæ GentIs Honor,
sIt sVper nos, & sVper popVLVM
beneDICTIo tVa.

ANAGRAMMATA

S. Francisco Xaviero Indiarum Apostolo Grandi Hispaniarum
Honori sacra.
De S. Francisco Xaviero Indiarum Apostolo Antiphona.

PROGRAMMA.

Ecce dedi te in lucem gentium, ut sis salus mea usque ad extremum
terræ
Mihi autem nimis honorati sunt amici tui Deus,
Nimis confortatus est principatus eorum.

OREMUS

Deus qui Evangelicum regni tui per barbaras gentes, et reconditas
nationes, Sancti Francisci tui Xaverij prædicatione seminâsti, et ejus
sanctitatem purissimi corporis incorruptione declaras: concede, quæsumus,
ut, qui ejus memoriam agimus, eum morum imitatione sequamur. Per
Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et
regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia sæcula sæculorum.

Amen.

ANAGRAMMA.

[From *Decades Quatuor Plenæ*, etc. : Pragæ, 1681.]

S. Francisco Xaverio Indiarum Apostolo votiorum.

Intactum corpus post tristia funera spirat,
Xaveri, ridens integratatis honor !
Sit calx viva licet, membris instructa tuismet
Virgineis, igni nec nocet ipsa suô.
Munia mira ! pedes per arenæ scalpra cruentî
Immo caput, pectus (dura rigore) manus !
Summa pudicitiae vos instrumenta ; videtis
Viva catenatæ dedita membra lui.
O curate artus nostros, contagio summè
In quos tristè furit, tristè furitque lues !

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH 107

Ecce mihi sese morsuque, ustuque minaci
 In medium vertunt ecce venena sinum !
 In vos immodicæ feci momenta medelæ,
 O Divi artus, vis, mensque salusque mihi !
 O Summum è gemmis, muri munimen ! . . .

ELEMENTA PROGRAMMATIS ET ANAGRAMMATICÆ EQUALITER COMPUTATA.

33	5	2	22	11	50	3	6	3	61	7	37	31	21	10	6	32
A	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r
					42	41	53	2								
					s	t	u	x								= 483.

Then follows—"O Deus, ego amo te"—and the Anag. Xaverianum on it, beginning : "O multum contra Pestem," etc., which is not new. [Reprinted from *Decas Seriniano sacra*: Pragæ, 1680.]

Then a duplex chronostichon :

XaVerI, InDorVM tV totVs Apostole steLLAs ;
 SeD totVs VIVIs stellaqVe soLqve MeVs.

and the following short anagram :

S. XAUERIVS	=	VERVS AXIS
	=	VIR SAXEVs
XAVERIVS	=	VIR AXEVS
	=	AXE RIVVS
DIVVS XAVERIVS	=	DIV VEXARI VSVS
IGNATIVS XAVERIVS	{	
GAVISI SVNT VEXARI	}	

Only twelve chronograms in this book :

SaLVe eX ætherIo (LaVrentI) LaVrea MVnDo,
 EXIn MVnDI IstIs sVfFICIs Vna pLagls.
 Ità, Ità, est ; sanCtVs LaVrentIVs DlspersIt DeDIt
 paVperIbVs.

ECCLESIA CANET IN FESTO S. LAURENTII.

EX CæLIs DIVIne IgnIs sVbMIssVs In oras !
 Te Vlbrat In MVtas nVnC DeVs aXe pLagas.

DECAS PRIMA ANAGRAMMATUM IMMACULATÆ
CONCEPTIONI B. V. MARIÆ METRO
CONTEXTORUM.

PROGRAMMA.

Beata viscera Mariæ Virginis quæ portaverunt æterni Patris Filium
et beata ubera, quæ lactaverunt Christum Dominum.

NUMERUS ELEMENTORUM.

a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
ii	4	3	3	1	8	1	1	1	ii	2	5	5	2	2	2	io	4	io	12

SUMMA, 102.

ANAGRAMMATA.*

I.

Æternæ normæ fulgor, sine labe MARIA
At miti terris in partu spemque decusque
Tutatur. Vitæ cara uva, hinc vivat ab imbri.

II.

Æternæ formæ mater, pulcherrima Diva,
Is citra maculam Virgo bene tuta, Parenisque,
Quæ tutè in briris nutu tutario ab ira.

* All the anagrams contain allusions to certain titles of the Virgin mentioned in the Fathers or elsewhere—e.g.:

I. S. Maria est Decus eximium orbis.

S. BONAV., in Psalt. min.

Imber vitæ nostræ.

PET. CHRYSOLOGUS, Serm. 143.

III. Maria omnis miseriæ expultrix.

HESYCH, orat. 1, De Deipare.

V. Turtur munda.

Ibid., orat. 8,   ,   ,

III.

*Humanæ (absque nota triste, seu labe Virago)
Ærumnæ finem præbe pia, caraque Mater ;
Virtute in tritu, cum ritu lucida resta.*

IV.

*Æternæ virtutis Amor ! sic integra Mater
Atque citra labis nævum pulcherrima viæ,
Et quæ munda, unā tu fibris otia præbe.*

V.

*Alvô Parthenâ genuisti Numen Amica
Pura citra labem. Tu, tu rarissima Mater,
Cui tædæ æternæ, fibrisque ô *Turtur* ubique.*

VI.

*Pulchra ut Luna, notæ tritæ abducta ruinæ,
Mater pura nites, ærumnâ emersa sequaci,
Famam egisti Orbi Virbii virtute. . .*

VII.

*Ne maculæ est atomus pulcherrima Virgo minutus
In te : tenuit uti Marianâ quisque diætâ.
Puræ cura fibræ . . . errabit ab arte ?*

VIII.

*In te né maculæ minimæ quoque sepia durat
Virgo pura. Tibi Terræ bene laurea tuta
Risit, circa fusum tritâ munus ab æthra.*

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

IX.

Pura DEI Mater, quæ gratia munere comi
 Partheniis labris, ut cœli fusior imber.
 Currit itu? at nutu vena æque manat ab æstu.

X.

Mater *uti sol electa* es ; tibi fungitur uni,
 Ærumnæ, turbæ, curæ sine nube MARIA :
 Pura quoque es, primâ Charitum ditata tiarâ.

DECAS II.

ANAGRAMMATA.

I.

Originalis nec fuit labes tibi,
 Beata Mater. Quæ Parens Magni Dei
 Ut niteat est par, quæ ruat vœ Turrium,
 O Curiæ ! huc murmura.

II.

Labes in ortu neû minima primùm tibi
 Nocuit MARIA. Gratiæ æternæ fibris
 Latuère. Quare chara tutaque sta super
 Vœ ductu.

III.

Quam gratiosum Lilium, tenui neque
 Ictu petitum, Numinis cari Parens !
 Beata terræ brachia, disertæ tuæ
 Turbæ aura, favor !

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH 111

IV.

Domus Tonantis pura, labe tu cares
MARIA. Bene te habitat genita Sapientia,
Quæ murmur viæ Cælituum fert. Vir Viri
Quæ! cur?

V.

O Munde pure (bene Tonans istic latet)
MARIA! firmè jungitur puræ tibi,
Qui te creavit. Æthra, qua Caræ suæ
Lusum arma vibrat.

VI.

Maria maculæ terreæ tractu carens,
Fons puritatis, gratiæque piæ jubar!
Aquam inde ritè musteo nutu bibam
Thuri vel uni.

VII.

Permundum speculum, bene virginitate coruscâ
(Næ fronte est rarâ, qui vult astare) MARIA
Vitæ, quâ vitæ miti bhibitæ, Arrha - -

VIII.*

Apotheca grata, jure medicinis tumet
MARIA pura, nil tenet re—barbari,
Quæ tuta curæ sumit æternæ bona,
† Quum Filius virus.

* Maria Apotheca Christi Medici.

RICHARDUS à S. LAURENT, l. 10.

† Quum pro cum.

IX.*

*Rarus Aquæductus tu pura liquore MARIA.
Æternæ bibitu bona, sumite germina vitæ ;
Hic sata re purè, nè carè, flumina mittit.*

X.

Es gratiarum flumen ; irroras aquâ
Humum MARIA, pura ei. Cunctæ tuis
Terræ talentis vicitant ; æque puer
Bibit inde ab ævo.

DECAS III.

ANAGRAMMATA.

I.†

*En flos vepre caret, vepreti gratia nostri,
Mater Diva ; jubar manat sibi, balsama currunt
Huc, -- quæ munitæ vim, quærите, vitæ.*

II.‡

*Tu tenebris nunquam, at semper tu luce vigebas,
Cor cæli, o nubes, vi firma MARIA, diei,
Arrhâ quâ tritæ tutantur præmia vitæ.*

* Maria aquæductus plenitudinem fontis ipsius de corde Patris excipiens.
S. BERNARDUS, *Serm. de Nativ. B.V.*

† Comp. Flos de spinis spina carens
Flos spineti gloria.

ADAM ST. VICTOR.

‡ Maria nubes diei, nunquam in tenebris, semper in luce.
S. HIERON. : in Psal. lxxvii.

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH 113

III.

Es faustæ mentis centrum, immaculata Virago,
In te mens trahitur, rapitur quoque cælite nuptu ;
Abbrevia rabidæ jura iræ !

IV.*

Trima mihi Mater niteas, *nubecula pura*,
Grataque, *quæ fertur sævi e salsedine Ponti*.
Cura bonæ vitæ, mî currat mutua Tibri

V.†

Cæli fenestra, quâ DEUS terræ rotat
Jubar, absque labe Mater ! ignis vi tui
Mihi pura tactu præmia æternùm rota !
Uni Unicum !

VI.

Omni absque nævo Mater, est meridies.
Illic beata quies ! beatæ gratiæ !
Hic pura rurant fata ; præcurrunt viâ
Tutum in Virum.

VII.

Mundi columna ! tu plagas ambi sacre,
Et Christianum fortiter sinum bea ;
Tu trita (vitæ quâ viæ æternæ) para
Ruri, è re ubique.

* Maria nubecula parva, quasi vestigium hominis, dulcis et pura, de mari salissimo.

JOAN. HIEROSOL., *De Instit. Monach.* c. 32.

† Maria fenestra cæli, per quam DEUS verum fudit seculis lumen.
S. FULGENT., *Serm. de laud. B.V.*

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

VIII.*

Trunco rorati purissima *Virgula fumi*,
 Absque atræ maculæ spirat vibice, MARIA,
 Quæ bene tuta hæret, duranti nemine tutè.

IX.

Lætitiæ alacris Organum, Mater DEI
 Pura absque nævo ! Fac meæ menti thema ;
 Canit beatè ; pruriunt ruri tui,
 Quibus - - jus rurat.

X.

O Finis iræ, publicè læsi DEI,
 Gemmata Trima, nectarea purè, Nurus !
 Unà, trahatur terminus metri tibi,
 Quæquæ tuâ ab acu tûor.

DECAS IV.

ANAGRAMMATUM.

Sanctis adversus Pestem Patronis sacrorum, versu elaboratum.

ORATIO.

A cultoribus & Sodalibus Marianis recitanda, pro perseverantia in cultu
 DEI et Beatissimæ MARIÆ impetranda.

* Maria virgula fumi.

Idiota, part xiv. c. 56.

PROGRAMMA.

OREMUS.

Deus qui nos sub alis Sanctissimæ Matris Filij tui constitutos ad bravium supernæ vocationis accendis, pectoribus nostris purificandis illabere, & gratiam nobis, quâ in te, et in servitio ejusdem Sanctissimæ Virginis MARIÆ perseveremus, infunde, ut à protectionis vestræ muniti præsidiis, quod te, Domine, donante promisimus, impleamus, & nostri propositi executores effecti, ad ea quæ perseverantibus in te promittere dignatus es, pertingamus. Per JESVM Christum Dominum nostrum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritûs Sancti DEUS, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

PROBATIO.

a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	x
28	9	6	16	14	48	5	5	1	66	7	26	33	25	16	5	33	51	43	45	1

SUMMA = 492.

ANAGRAMMA I.

[Sanctissimæ DEI Genetrici MARIÆ, in saxea Statua effigiatæ, Plsnæ in Basilica S. Bartholomæi Apostoli, miraculis claræ, hoc anno in Colosso recenter ex voto in medio foro sumptuosè exaltatæ, voturum.]

Effigiata nites e saxo Virgo Parenisque :

Inde tamen Charitum melque, favumque pluis
Ad nostras nec dura preces stas ; imo precatu
Flecteris, in cunctum cerea Virgo sonum.

Quod petimus, semper blando, tu corde procuras,
Fers inter patulum mater amica sinum.

Puniceæ nitidæque rosæ tibi in ore repostæ,
Circum te, per te corda modesta ciente :

Persistas nostræ solamen nobile stirpè !
In te, sis usu Virgo benigna, piis !

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Insidit mitis tibi miti tessera ; sensus
 Assiduus mentis non nisi mitis inest.
 Æternæ servus (dum vivit) præmia vitæ
 Sumit, sit mitis non nisi vita sibi,
 O Divum motu, sit divo vivere portu.

ANAGRAMMA II.

Eidem Divæ Plsnensi ex voto tectum.

Sat ergo Plsnæ saxea
 Usu tuo notaris
 Maria ; constans cerea,
 Tutus favus probaris ;
 In corde miti, gaudium,
 In aure miti mustum,
 In mente tutum nuntium,
 In fronte semi-festum.
 In ore Nomen insitum
 Desidit in liquorem,
 Ipsi palato deditum
 Secedit in saporem.
 Istius una vocula
 In nectaris nitorem
 Tendit ; sonora gemmula
 Nitescit in leporem.
 Subsistis in suspiriis,
 Quisquis pium Capessis
 Motum MARIÆ Virginis,
 Tibi decus facessis.
 Prædestinari proditur.
 Qui pergit huic studere,
 Cultum fovere nititur,
 Et cæteros docere.
 O si beatæ copiæ
 Usus, tuæque præbitæ
 DEI Parens pateres
 Nobis ! Seni micares.

ORATIO AD B. V. M.

PROGRAMMA.

OREMUS.

Beatæ & gloriosæ, semperque Virginis MARIÆ, quæsumus Domine,
intercessio gloriosa nos protegat, & ad vitam per ducat æternam. Per
Dominum nostrum JESVM Christum Filium tuum, qui tecum vivit, &
regnat in unitate Spiritus Sancti DEUS per omnia sæcula sæculorum.
Amen.

COMPUTUS LITERARUM.

a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
14	7	1	7	5	22	1	5	1	24	5	18	13	13	6	3	17	19	20	25

= 226.

ANAGRAMMA.

Beatissimæ Virgini Plsnensi submissè substratum.

Salve Magistra mentium
Semper nitens corona :
O mira ! Scutum Gentium,
Somnusque mortis horâ.
Vitæ supremæ tempore,
Dum vita deliquescat.
Lusus faticet corpore,
Lumen tuum nitescat
Nobis cupidæ gloriæ
Miri toni susurrent,
Qui mira dignæ Regiæ
Odæa vivùm adaptent,
JESVS MARIA.

DE S. BARTHOLOMÆO APOSTOLO PLSNÆ PATRONO.

PROGRAMMA.

Sancte Bartholomæe, Christi Apostole, Indorum Doctor egregie, nostris clamoribus aurem appone, ut tuo ad Dominum sustentati juvamine, tui Concives mereamur adesse. Intercede pro nobis ad Dominum, gloriose Patronæ.

Ora pro nobis, Sancte Bartholomæe Apostole,
Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Protege, Domine, famulos tuos & Apostoli tui Bartholomæi patrocinio confidentes, perpetua defensione conserva. Per Dominum nostrum JESVM Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti DEUS, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

ANAGRAMMA I.

Urbis Plsnensis Patronus Apostole, Dive
Bartholomæe audis, magnum referendo decorem.
Affectus in te Plsnensis nobile signum,
Sacra Ædes, pretio testatur Principe facta
Omnes se jungunt in te; te lumine motô,
Sacrô amni loti, miti ratione salutant,
Hi cursu vitæ cohonestant, teque coronant,
Post vitam, circum te fuso corpore sparsi,
In Domino somnô sopiti, murmura sparsa,
E resonô lituo sumpturi dulciter aure.
Horum tu redhibe summè tibi nomina fida.
O desiderio vivorum, hîc detege cornu
Copiae, & omne tibi substratum protege vulgus,
Imo piô modô ama, cælô ô mi Dive micare !

ANAGRAMMA II.

De Veteri et minori Insigni Regiae Plsnensis urbis, anno 1680
ab authore compositum.

O prIMæVô aCtV tIDa VrbI Vrbs PLsna qVIRInæ !
Fert Insigne tuum claves ; stat poste reiectô
Porta ; manu labara ostendens (stat)bina, Virago
Duplice, & Armigeri palmâ, Jovis emicat Ales ;
Vertagus hic hilaris : gibbo hic horrente Camelus.
Hæc Scuto sociata uni, pulcherrima formant
Omina ; juge decus Plsnensi prominet Urbi,
Tutò Romanè dum nititur esse fidelis,
Unô Cæsareè notô connititur usu
O mirô Sors comè novô deprompta decore !
E Mundo lato, propè toto, ô conditus Ordo !
Momentis nitidis immensum se efferet ipse ;
Æternô summum summo permuniet omen
In Divis divè posito votô - - -

COMPUTUS LITERARUM.

A	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
30	5	7	18	14	46	6	6	48	12	29	31	46	16	1	33	36	39	39	SUMMA = 473.

[There is a good full-page engraving of the heraldic arms of Plsna.]

ANTIPHONA

De t Wenceslao Martyre, Duce, et Patrono Bohemiæ.

PROGRAMMA.

Corde & liguâ rogamus te, Sancte Wenceslaë, memento plebis Catholicæ. Præses, niles Wenceslaus, Dux Boemicæ Gentis ; fide firmus, & sincerus, consolator & Adjutor, mucrone fossus, pro quo tulit præmium : memento plebis Catholicæ.

¶ra pro nobis, Beate Wenceslaë,
Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

DEUS, qui Beatum Wenceslaum per Martyrij palmam à terreno Principatu ad cælestem gloriam transtulisti, ejus precibus nos ab omni adversitate custodi, & eisdem tribue gaudere Consortio. Per Dominum nostrum JESVM Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti DEUS per omnia sæcula sæculorum. Amen.

ANAGRAMMA I.

Ad S. Wenceslaum Martyrem & Ducem Bohemiæ.

Wenceslaë tue Probitas in corde quievit,
 Et crescente sacro Clementia pectore crevit
 In charos (quéis nîl magis est tibi dulce) Boëmos.
 Clementes oculos mî Wenceslaë reflecte
 Huc, miti diffunde tuo solatia vultu,
 Ac procul a nobis disturbia bellica pelle.
 Wenceslaë tuæ Gentis miserere Boëmæ ;
 Et miserere tuæ quandam Dux inclyte Plsnæ.
 Wenceslaë tuæ substrata Insignia, Pompæ
 Cordatum Dominum, & stringunt, & cuncta ministrant ;
 Te minimus, medius, summus summo hamat amore
 Ordo, ambit, memorat, describit, pingit, adorat.
 Fratris ferrô insonis fossus, pia Gemma, ruisti,
 Vivo Gemma usu. Propriæ si prospicis oræ,
 Mirum ! vivis humi vere purò usu—purus.

[N.B.—Last line spondaic.]

ANAGRAMMA II.

Honori S. Wenceslai Sacrum.

Wencesilaë, nubili
 Depulsio, fons jubili !
 Id mente quando denoto,
 Tuti serenus jubilo

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH 121

Sol nube spissè mergeris ;
 Tum Matre tetrâ promeris :
 Sol hîc agis lucescere,
 Detectus illucescere
 Ut cera castus flecteris
 Multâ notâ distingueris,
 Orationis lumine
 Micas, precumque germine
 Wencesilaë dotibus
 Summis avitè moribus
 Summè notaris floridus,
 Sceptroque tulè proximus.
 Wencesilaë Principum
 Imago, culmen, ectypum,
 Tutum thronum Boëmiæ
 Adis theatrum gloriæ.
 Wencesilaë propria
 Orchestra Fratris barbara
 Truci neci te destinat
 Funus manus sic prænotat.
 Sit summa, summè congrua
 Pompæ beatæ copia
 DEO ; favor vitæ intimæ
 Mundo sit uni commodæ.

PROBATIO.

A	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t
33	8	10	26	13	59	6	7	4	54	19	34	29	33	15	3	36	46	42
						u	w	x	y									
						46	4	I	I									

= SUMMA 537.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

ORATIO DE S. SEBASTIANO GLORIOSO MARTYRE
ATQUE CONTRA PESTEM PATRONO.

PROGRAMMA.

OREMUS.

Præsta quæsumus, omnipotens DEUS ut intercedente Beato Sebastiano Martyre tuo, & à cunctis adversitatibus liberemur in corpore, & à pravis cogitationibus mundemur in mente. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

ANAGRAMMA.

S. Sebastiano votorum.

O purpuratus splendor invictæ Manûs
Sebastiane ! Martyrum magnum jubar !
O sterne pestem ! semen absterre, obtere
Tacitum veneni ! At redde pro terris bonam
Nunc æquitatem siderum. Hoc scutô tuô
Immo, ociosi sint, DEI nutu, tui !

PROBATIO.

a	æ	b	c	d	e	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	y
12	2	5	6	5	21	1	1	15	1	13	14	12	5	1	15	14	19	18	1

ORATIO AD S. ROCHUM CONFESSOREM.

PROGRAMMA.

OREMUS.

Adesto Domine supplicationibus nostris, quas in Basti Rochi Confessoris tui memoriam deferimus, ut qui nostræ justitiæ fiduciam non habemus, ejus qui tibi placuit, precibus adjuvemur, & ab omni peste liberemur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

ANAGRAMMA.

S. Rocho ex voto præsentatum.
 Sub patrocinum nos, Roche Beate, solutis
     Affectūs pedibus currimus usque tuum.
 Nos tibi submissos admitte Patronē Clientes ;
     Suscipe clamorem, fide Patronē pium,
 Quem nitidæ mentis numeri rimantur ab ore.
     Vovi. I, Dive hortos (nomina mira) subi ;
 Hi miri qui - ~ midæ.

PROBATIO.

a	æ	b	c	d	e	f	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	=	212.
11	2	7	7	6	19	3	3	29	3	16	12	14	6	3	14	19	15	21		

HYMNUS DE S. ROSALIA VIRGINE.

PROGRAMMA.

Ave Rosa sine spina
     Contra pestem medicina
     Rosalia Dux inclyta
     Recens a mundo cognita.
 Exemplum secuta Christi
     Mundum relinquens sprevisti,
     Quidquid Pater offerebat,
     Quidquid Aula promittebat.
 Ad montana procurristi,
     Specum ferro pertudisti,
     Monitorem ut haberes
     Propositi, quem videres.
 Modum novum ostenderunt
     Angeli, te docuerunt
     Quo DEO preces solveres,
     Rosas fragrantes mitteres.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

Antrum cælum habuisti
 In quo Christum conspexisti,
 Apostolis comitatum,
 Angelis, Matre, stipatum.
 Ab hoc corona donata
 Ad nuptias invitata
 Terras libens reliquisti,
 Cælum felix introisti,
 Tua sacra post hæc ossa,
 Nulla unquam texit fossa,
 Sed rupes aquam jugiter,
 Stillans, occlusit fortiter.
 Post tot sæcla revelata,
 In Patronam Orbi data
 Contra pestem : nobis fave,
 Dum tibi sonamus Ave.
 Laus, honor sit Majestati,
 Uni, trinæ Deitati,
 Rosaliæ exaltanti,
 Pestem per eam sedanti.
 Ascendat odor Rosæ hujus in conspectu DEI
 Et placetur via Altissimi.

OREMUS.

Deus, qui corpus Famulæ tuæ Rosaliæ Virginis post tot sæcula inter montes inventum, contra sœvientem pestilentiam sacrum amuletum Fidelibus tuis esse voluisti : præsta supplicibus tuis, ut, qui ejus commemoratione lætamur, ejus quoque intervenientibus meritis, à præsentibus periculis, & à malo pestilentiae liberemur. Per Dominum nostrum JESVM Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti DEUS per omnia sæcula sæculorum. Amen.

PROBATIO.

a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t
95	17	14	40	29	107	11	7	9	123	42	63	68	68	36	15	76	104	114
u	x	y																
108	6	1																
SUMMA = 1170.																		

ANAGRAMMA.

S. Rosaliæ Virgini in epidemica lue Patronæ votivum.

Nostræ Partheniæ Rosa mira, Rosalia, terræ,
     Inter serpentem Sancta Patrona luem !
 Pascor odore tuo, pascuntur cætera turba ;
     Ex te his mille fluunt balsama, mille favi.
 Devotæ mentes circum te castra coronant ;
     Intus trita specus dulcia tecta polit.
 Hîc habitare placet ; tritis tua pharmaca morbis
     Acceptare placet : tuta stat inde salus.
 Latè pulsa procul cedat contagio victa,
     Abscedantque luis mæsta venena procul.
 Omnia pelle procul mala discruciantia corpus :
     Invehe jam nostræ commoda prima plagæ,
 Ut roseis bigis revehantur dextera terris
     Sæcula : quidquid obest, absit ab Orbe procul.
 A nobis averte DEI, quam sorpsimus, iram,
     Atque DEUM nobis conciliare stude.
 Flagitiis rhomphæam in nos vi strinximus acrem,
     Quâ quoque quisque, ob opus grande, petendus erat.
 Propitium summum Numen tu perfice terris ;
     Strictæ justitiæ sit procul inde rigor.
 In te spes latè tota est, fiducia nostra
     In te omni pendent mens animusque statu.
 Siderei mundi Rosa mitè, Rosalia splendens
     Ac fulgens radios in sola nostra rotes !

Mirifici memores æternum sensa favoris
 Menti imponemus, mitia dona sinūs.
 Præfixo ex tituli infiniti fine, tenellos
 Intuitus xenii mitè perorno tuos,
 Insolitique styli studium Patrona politum
 Mel quoque quod sisto, mitè ministro tibi.
 Sum tutus, sum securus, sum munere divo
 Immotus, te sum, te miserante tuus.
 Dum vivo lætè tutus sim tramite vitæ,
 In sensu vitæ sim, ô mea Diva tuus
 Vivus, vile statu munus !

[SUMMA 1170].

DECAS SACRORUM ANAGRAMMATUM È SACRIS
 PROGRAMMATIS

utpote

SACRIS HYMNIS, TEXTIBUSQUE SACRIS, METRICO LABORE
 CONCINNATORUM.

[Vetero-Pragæ : Typis Georgii Czernoch. 1672.]

NUMERUS EXACTUS LITERARUM

Quæ seu in subjecto Programmate, seu in Anagrammate (quo majus hactenus in lucem non prodivit) neque plures, neque pauciores reperiuntur.

389	56	33	186	158	492	52	72	21	429	156	263	269	187	2	116
A	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	æ	p
53	301	332	366	404	21	1	2								
q	r	s	t	u	x	y	z								

SUMMA = 4419.

ORATIO ECCLESIAE.

Pro Augustissimo Imperatore Leopoldo I.

PROGRAMMA.

Deus regnum omnium, et Christiani maximè Protector Imperii,
 da servo tuo Imperatori nostro LEOPOLDO, triumphum virtutis tuæ
 scienter excolere, ut, qui tuâ institutione est Princeps, tuo sit semper
 munere potens. Per Dominum nostrum JESVM Christum Filium
 tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, per
 omnia sæcula sæculorum. Amen.

ANAGRAMMA CÆSAREUM

Ad invictissimum Cæsarem Leopoldum I. cuius lemma : Consilio,
 et Industriâ.

SVnt LeopoLDt tIBI, fIXè arMa VIrentIA LaVro StrICto eX IVre,
 arMIs LaVrea Dligna tVI.

Nomen Te primum ; Sors Te LEOPOLDE secundum ;
 Invictum ; pompæ pietate, togâque sagôque
 Eximum fecit ; Te dextrum *Industria* monstrat ;
Consilium promit charum, unâ strenua Virtus
 Spectatum terris Te Principe sistit in Ostro.
 Unio ô *Imperi*, Lumen terrestris honoris !
 O *Invicte* ictu *Cesar* ! Tu (terra veretur
 Imperii vultum Tui) opimum lumen in hostem
 Unus des ævo !

IN UTROQUE PAR ELEMENTORUM NUMERUS

II	3	10	5	31	1	2	3	34	6	22	18	20	12	2	24	21	32	33	2
a	æ	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	x

SUMMA = 292.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

**ANAGRAMMA DOMINICUM
AD IMPERATOREM LEOPOLDUM I.
DIRECTUM.**

Si DeVs pro IMperatore sit, filIVs InIqVIatIs frVstra apponet
nolere el.

PROGRAMMA.

Oratio Dominica. Matt. vi. 9. Luc. xi. 2.

ANAGRAMMA.

Mundi Majestas, Orbisque ô nobile Sidus !
O Juris sublime decus, permagna venustas !
O CÆSAR LEOPOLDE ! Tuis tremor hostibus instat,
Tutator Tua Serta, Tuam defendito terram.
Annuit intentum concinno stamine cælum :
Stat DEUS intentus (nonne intima meta Tibimet ?)
Concinno qui ritè indit bona dedita fini.

COMPUTUS ELEMENTORUM.

19	2	6	7	10	23	2	1	1	29	5	13	26	17	2	2	11	20	30	19
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u

SUMMA = 247.

ANAGRAMMATICA TRIA MARIANA come next, and complete the Decas. The author here tries his hand on the favourite six words of the Angelic Salutation to Mary, and produces three hexameters.

PROGRAMMA.

Ave MARIA gratiâ plena Dominus tecum.

HYMNS AND OFFICES OF THE LATIN CHURCH 129

ANAGRAMMATA.

1. O Eva indemnis, grātē pura, immaculata !
2. In te nec macula est Adam, mī pura Virago !
3. Prima augē *Cano Mater Divina salutem

Two Chronograms enclose the above, viz. :—

A Ve RegIna propItIa ; a Ve pVra Delpara ; A Ve RegIna CaLorVM.
and
VaLe o DeCora ! et pro nobIs In terrIs hærentIbVs IesVM eXora.
A.M.D.G. Finis.

In 1672 Laurentius Baptista published an appendix to the “ Decas Sacrorum Anagrammatum ” addressed to the chief citizens of Prague, containing four pages and the following anagram on the Lord’s Prayer.

PROGRAMMA.

Pater noster &c. . . . a malo. Amen.

ANAGRAMMA.

[Allocutio ad Neo-Pragam.]

ALtIor aDVersVs SVeCos NEO-PRAGA trIVMpha !
In bello natam, ornatam munimine Martis,
Virtutem ostentas, bene quam notet Orbis uterque
O animi Urbs nunc invicti ! Tot dona nitescunt
Inde tibi : noscet totus tua lumina Mundus,
Ætas intendet tibi dictas amodo dotes,
Indiciis lætis in fines deferet omnes.

COMPUTUS LITERARUM.

19	2	6	7	10	23	2	1	1	29	5	13	26	17	2	2	11	20	30	19
a	æ	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u

= 247.

* Authori 55 annorum.

**PRAYERS WHILE SAYING MASS,
AND
SOME OTHER PRAYERS TURNED INTO
PURE ANAGRAMS.**

**PRAYERS WHILE SAYING MASS,
AND
SOME OTHER PRAYERS TURNED INTO
PURE ANAGRAMS.**

PROGRAMMATA.

Si anté sacrum judicaveris confessarium non esse accedendum, tamen confessionem sequentem quotidie Deo facere non intermitte.

PROGRAMMA.

Confiteor Deo omnipotenti, uni & trino, omnia peccata mea quæcumque feci ab infantia meâusque nunc sciens, aut ignorans, & quæ in hac die ac nocte dormiens aut vigilans, in verbis, factis cogitationibus, aut per jacula diaboli, aut per desiderium carnis meç adversus suam sanctissimam voluntatem commisi.

Sunt utrobique.

ANAGRAMMATA.

Confessio Generalis propriæ exinanitatis & indigentiaæ a Sacerdote ante Missam facienda.

ANAGRAMMA.

Ecce accedo (non in meā, sed in tuā confidens voluntate) ad Sacramentum Corporis ac Sanguinis Filii tui, eque egenus ac nudus, succurre ergo inopię, meamque operi nuditatem: tibi Sacrificabo Hostiam vivam, Sanctam, ac Immaculatam, pro tot, tantisque iniquitatibus, meis nam infiniti esse valoris abunde teneo.

Edem & numero litteræ.

PROGRAMMATA.

Gregorius XIII. Pontifex Maximus concessit cuilibet Sacerdoti dicenti quæ sequuntur, peculiarem Indulgentiam.

PROGRAMMA.

Ego volo modò celebrare Missam & conficere verum Corpus & Sanguinem Domini nostri Jesu Christi, juxtà ritum Sanctę Romanę Ecclesię, ad laudem omnipotentis Dei, totiusque curię triumphantis, ad utilitatem meam, totiusque curię militantis pro omnibus qui sese commendaverunt orationibus meis in genere & in specie, & pro felicissimo statu Sanctę Romanę Ecclesię. Amen.

Utrobique sunt.

ANAGRAMMATA.

Consideratio Sancti Augustini de dignitate Sacerdotali.

ANAGRAMMA.

Sacerdos volens, sine lite & crimine, conficere Sacrum, ei oportet orationi, vacare, dein sic in se cogitet attentè: si in initio anima justi templum sit Dei? multo magis templum Dei nunc esse debeo mundum & immaculatum. Si sepulchrum ejus gloriosum in quo jacet Corpus exanime imò certe eō puriorā, Sanctioraque debent esse membra quę a morte veniens Christus, toties informat.

Eedem elementa.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Gaudium cum pace, emendationem vitę spatium verę pénitentię, gratiam & consolationem solius Sancti Spiritus, ac perseverantiam in bonis operibus, tribuar nobis omnipotens & misericorde Dominus, Deus unus & trinus. Amen.

Ex Offic. Eccles. de Von. Sacram.

PROGRAMMA.

O Sacrum convivium in quo Christus sumitur, & recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratiā & futurę Glorię nobis pignus datur. Alleluia.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Procido anté te gravissima scelerum non tantum meorum, veriúſ omnium, onustus sarcinā. Piissime Domine, parce pénitentibus, aut non obsistas precibus publici mediatoris a te instituti, amore tuo veniam petentis, né deneges.

ANAGRAMMA.

Si quis vult gustare summè bonum a se? prēparatur in illo rituali Sacramento. Fit ergo Illustrissimum de vivo Christi Corpore & Sanguine, convivium.

PROGRAMMATA.

OBLATIO.

Ex Miss. Rom.

PROGRAMMA.

Suscipe, Sancte Pater omnipotens eterne Deus, hanc immaculatam hostiam, quam ego indignus famulus tuus offero tibi Deo meo vivo

& vero, pro innumerabilibus peccatis, & offenditionibus, & negligentiis meis, & pro omnibus circumstantibus, sed & pro omnibus fidelibus Christianis vivis atque defunctis: ut mihi & illis proficiat ad salutem in vitam éternam. Amen.

ANAGRAMMATA.

FORMA RECTÆ INTENTIONIS.

Domine Jesu Christe in unione illius perfectissimè intentionis, cum quâ te ipsum nobis in cena magnâ dedisti, & pro omnibus hominibus semel in arâ crucis gemens obtulisti: tibi offero hoc meum ingenuum Sacrificium, tantâ puritate, profundâ humilitate, fide submissâ, eo affectu, gustu, quibus Mater tua, Apostoli, & omnes pii Sacerdotes ad salutem sêpe obtulerunt.

PROGRAMMATA.

Ex Miss. Rom.

PROGRAMMA.

In Spiritu humilitatis, & in animo veré contrito suscipiamur a te. Domine: & sic fiat Sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie: ut placeat tibi Domine Deus meus. Veni Sanctificator, omnipotens éterne Deus: & benedic hoc Sacrificium tuo Sancto nomini préparatum.

ANAGRAMMATA.

Pœnitui ut potui, nunc ut valeo pœnitit peccasse nimis in vita: vidisti & tacuisti: nunc obsecro, condona reo. Refrena in venis, & in membris meis tot carnis stimulus puritati inimicos, & dona mihi perpetuam castitatem, ut hoc Sacrificium mundo corde hòc die offeram.

PROGRAMMATA.

Ex Miss. Rom.

PROGRAMMA.

Orate, Fratres : ut meum ac vestrum Sacrificium, acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

Suscipiar Dominus Sacrificium de manibus suis ad Laudem Dei, & Gloriam nominis sui, ad utilitarem quoque nostram, totiusque Ecclesie, suę Sanctę. Amen.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Quis peccator pollutus Sacrificium illud celebrare audebit, ni Deus offerentem faciat accessu suo dignum ? ideo justo pavore tantum pertimescit anima mea Misterium ; quia immunda est, nec immundum admittit tua Majestas, quā nec major esse potest.

PROGRAMMATA.

PRÆFATIO.

Ex Miss. Rom.

PROGRAMMA.

Verè dignum & justum est, equum & salutare nos tibi semper, & ubique gratias agere : Domine Sancte Pater omnipotens, eterne Deus : Per Christum Dominum nostum. Per quem Majestatem tuam laudent Angeli, adorant Dominationes, tremunt potestates celi celorumque Virtutes ac beata Seraphim, sociâ exultatione concelebrant. Cum quibus, & nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes, Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Sabaoth.

ANAGRAMMATA.

Ex S. Thom. Aquin. & S. Joan. Chrisost., hom. 60. ad popul. Antioch.

ANAGRAMMA.

Lauda Sion Salvatorem, Lauda ducem & Pastorem, in himnis & canticis. Docti Sacris institutis, panem, vinum, in salutis consecramus Hostiam, Caro cibus, Sanguis potus ; manet tamen Christus totus sub utraque specie. Fidei labora. Quot nunc dicunt vellem eum aspicere ? quot ejus statum detegere ? ossa, membra tangere plus concedit. Præbet se non tantum tangere, sed totum edere, bibere, atque in te sumere Quantum pores, tantum aude. Oro, perpende attente amoris excessum.

PROGRAMMATA.

ASPIRATIONES

Seu magnè reverentię, & intimę
pietatis affectus.

PROGRAMMATA.

I.

O ! Amantissime Jesu, da mihi continui tui amoris incendium ;
trahe me ad te, ut curram in odorem unguentorum tuorum.

II.

Rorate cœli desuper, & nubes pluant justum, aperiatur terra & ore
germinet Salvatorem.

III.

Fecisti nos, Domine Jesu, ad te, semper inquietum est cor nostrum,
donec requiescat in te.

IV.

Quid est ergo homo quod memores ejus, aut Filius hominis quia
visitas eum, Domine ?

V.

Rea sua delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me Domine,
& ab alienis parce servo tuo.

VI.

Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, & tui amoris in
eis ignem accende.

CANON

MISSÆ.

ANAGRAMMATA.

PIA DESIDERIA.

Donec post recessum ab altari percepto S. Eucharistiæ Sacramento, aut
Missæ Sacrificio peractō, in quiete prolixius ores.

ANAGRAMMATA.

I.

Ignosce modo mihi, veni in me, Jesu, da ut omnis creatura tandem
mihi tedium sit, nam nunc uror amore virtutem tuarum.

II.

Illa sum terra, terra verè molesta, optatus veni, en te présente irrigata,
producet verbum.

III.

En attenté peto, vt memor mei, erectō sensu rectifies quidquid
inordinatum esse noscias.

IV.

In assiduis quoque de eo quęsitis gusto hodię lesum amatorem Filiorum hominum.

V.

Da intelligere te sub alienā specie occultatum, qui es admirabili modō seu situ in Sacramentō.

VI.

Adest Deus sinceré ; recipiens Filium prodigum in lętitia suā, & in me cor novum creat.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Te igitur clementissime Pater, per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, supplices te rogamus ac petimus, uti accepta habeas, & benedicas. Hęc dona, hęc munera, hęc Sancta Sacrificia illibata. In primis quę tibi offerimus pro Ecclesiā tuā Sanctā Catholicā : quam pacificare, & custodire, adunare, & regere digneris toto orbe terrarum : unā cum famulo tuo Papā nostro, & Antistite nostro, & omnibus orthodoxis, atque Catholicę & Apostolicę fidei cultoribus. Summe.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Summe Sacerdos & Pontifex Jesu Christe, qui te Hostiam puram, ac imma, culatam in arā Crucis pro nobis peccatoribus Deo Patri obtulisti : Rogo per hanc ineffabilem charitatem quā nos indignos a peccatis in Sanguine tuo lavasti ; doceas me eheu ! debilem, quem ad Officium Sacerdotale ac celeste elegisti, devotione, honore, puritate perfectā tantum Misterium vt oportet tractare. Hāc horā sic vbertim me sanctifica, vt coram cunctis populis virtutibus illustrer.

PROGRAMMATA.

Commemoratio pro vivis.

PROGRAMMA.

Memento, Domine, famulorum famularumque tuarum, & omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est, & nota devotio, pro quibus tibi offerimus : vel qui tibi offerunt hoc Sacrificium laudis, pro se, suisque omnibus : pro redemptione animarum suarum, prospere saluti & incolumitatis sue tibiisque reddunt vota sua eterno Deo vivo & vero.

ANAGRAMMATA.

Praxis plurimorum doctorum interquos Baronii S. R. E. Cardinalis.

ANAGRAMMA.

O ! Deus Bone, qui pios amas, sub cujus nutu vite nostrę momenta quęquę currunt, offero tibi modò Sacrificium redēptionis : offerendo quoque illud, firmiter intendo implere pręceptum sumendi Sacrum meę Peregrinationis Viaticum : quia si famulum tuum subitō motū, aut horā notarā, mortis debitum subire volueris, votō immutatō, saluus fiat.

PROGRAMMATA.

Infra actionem.

PROGRAMMA.

Communicantes, & memoriam venerantes : in primis gloriose semper Virginis Marię, genitricis Dei & Domini nostri Jesu Christi Sed & Beatorum Apostolorum ac Martirum tuorum, & omnium Sanctorum tuorum, quorum meritis, precibusque concedas, vt in omnibus protectionis tue muniamur auxilio.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM**ANAGRAMMATA.****ANAGRAMMA.**

Remove a me vetitum erroris spiritum, purga cor meum vanum, imò terrestre, ab immundis & noxiis cogitationibus. Cor novum mihi concede, vt Mistam nunc mundò corde possim celebrare. Quis Ministrorum in altiori justitię virtute non contremiscet propter nimiam Majestatem quā Gloriosus venis.

PROGRAMMATA.

Super oblata.

PROGRAMMA.

Hanc igitur oblationem servitutis nostrę sed & cunctę familię tuę quēlumus Domine, vt placatus accipias : diesque nostros in tuā pace disponas, atque ab eternā damnatione nos eripi, & in electorum tuorum jubeas grege numerari.

PROGRAMMA.

Quam oblationem tu Deus in omnibus, quę sumus ; Benedictam, adscriptam, ratam, rationabilem, acceptabilemque facere digneris : vt nobis Corpus, & Sanguis fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi.

ANAGRAMMATA.

Monitum Apostolicum.

ANAGRAMMA.

Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de Calice bibat : si quis ergo accipit indignè, sententiam suę damnationis ęternę accipit. Qui ergo fames ? virtute ornatus, vanarumque curarum non trusus onere, at folitus venias.

ANAGRAMMA.

Descendat quoque ubertim super hanc oblationem, quam tibi summô. Consecrabimus affectû, integra tue Benedictionis plenitudo. Immo circa illam fragrantissimi tui Spiritus Dei invisibilis adsit Majestas.

PROGRAMMATA.

CONSECRATIO.

Forma Consecrationis speciei Panis.

PROGRAMMA.

Dominus Jesus, qui est Filius Dei : pridiè quam pateretur : accepit Panem in Sanctas ac venerabiles manus suas : & elevatis oculis in cœlum ad te Deum Patrem suum omnipotentem : tibi gratias agens : benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis dicens : accipite & manducate ex hoc omnes. Hoc est enim Corpus meum.

ANAGRAMMATA.

Exhortatio ad dignè & corde purô accedendum ad Sacrificium Misse perficiendum cum Beatis in éternâ vitâ.

ANAGRAMMA.

Time tepide, aude tu appetens digné ad istud vitę Sacramentum accedere : sed primò expurga vetus fermentum. Id enim palam exigit, qui in te manens, sese dat tibi in cibum in vili specie Panis. Tu qui cuncta scis & vales, qui nos pascis hîc mortales, tuos ibi commensales, cohæredes and Sodales, fac Sanctorum civium.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

PROGRAMMATA.

Formæ Consecrationis speciei Vini.

PROGRAMMA.

Dominus noster Jesus Christus, simili modo postquam cœnatum est : accipiens & hunc præclarum Calicem in Sanctas ac venerabiles manus suas : item tibi gratias agens, benedixit, deditque discipulis suis, dicens, Accipite & bibite ex eo omnes. Hic est enim Calix Sanguinis mei, novi & eterni Testamenti : Misterium Fidei : qui pro vobis & promultis effundetur in remissionem peccatorem.

ANAGRAMMATA.

Transubstantiatio speciei Vini, in Sanguinem Christi.

ANAGRAMMA.

In nomine totius Ecclesiæ, & in Persona Christi, speciem Vini effeci in Missâ proprium & subsistentem ejus Sanguinem. Credas & gusta, at quis credit? fides se satis expendit gentibus illud sic esse. Siccine tu Deus excelsus, tantus, tanti existimas hominem, vilem, peccatorem? quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo.

PROGRAMMATA.

Actâ Consecratione. Prosecutio.

PROGRAMMA.

Unde & memores Domine, nos servitui, sed & plebs tua Sancta, ejusdem Christi filii tui Domini nostri, tam beatę passionis, necnon & ab inferis Resurrectionis, sed & in celos gloriose Ascensionis : offerimus præclarę Majestati tuę de tuis donis ac datis, Hostiam puram, Hostiam Sanctam, Hostiam immaculatam, Panem Sanctum vitę eternę, & Calicem salutis perpetuę.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Benedicta sis amabilissima, Sanctissima, potentissima, una & indivisa Trinitas immortalis unus Deus de sumis benefactis & tuis donis mihi collatis: fecisti me de Pane & Vino ad altare allatis, hodiè Corpus & Sanguinem Christi (te Teste) posse tutò Consecrare, & ad honorem tuum, necnon in remissionem peccatorum meorum sepè preclarę Majestati tuę offerre.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Supra quę propitio ac sereno vultu respicere digneris: & accepta habere, sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui justi Abel, & Sacrificium Patriarchę nostri Abrahę: & quod tibi obtulit summus Sacerdos tuus Melchisedech, Sanctum Sacrificium, immaculatam Hostiam.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Vermis terrę, erectā cervice fraudatus peccavi! tu Christe in spiritu humilitatis sub hāc tutā, & ratā Hostiā publicē assumptā immolatus es: teque ab hominibus peccatoribus edendum prēbes. Errata quę in hōc Sacrificiō, meā culpā, commisi, tu mihi indulgeas, & corrigas, nec perdas.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Suplices te rogamus omnipotens Deus: jube hęc perferri per manus Sancti Angeli tui in sublime altare tuum in conspectu Divinę Majestatis tuę. Vt quot quot ex hāc altaris participatione, Sacro Sanctum Filii tui corpus & Sanguinem sumpserimus, omni benedictione cęlesti, & gratiā, repleamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Omnipotens sempiterne mundi Creator, maximas tibi ago gratias propter Sanctam pretiosi Corporis & Sanguinis Christi refectionem, quā in hāc Missā nutritus adsum. Prēbe mihi supplice voce per filium tuum petenti, vt ad tuum cèleste convivium mundatus pervenire valeam, vtq̄ue in ēternum cum Angelis ac omnibus Sanctis Lētus te collaudem.

PROGRAMMATA.

Commemoratio pro defunctis.

PROGRAMMA.

Memento etiam, Domine, famulorum famularumque tuarum: & qui nos pr̄cesserunt cum signo fidei, & dormiunt in somno pacis. Ipsis Domine, & omnibus in Christo quiescentibus, Locum refrigerii, lucis, & pacis, vt indulgeas, deprecamur.

ANAGRAMMATA.

Memento mortuorum.

ANAGRAMMA.

Rogo te, Summe omnium Domine, pro parentibus meis, & amicis defunctis. Fac illis medelam p̄enarum suarum, sursumque splendidum de Corpore & Sanguine Christi quę jam confeci, convivium: ut ab is, tot quot sint glorificeris in ēternum.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Nobis quoque peccatoribus familis tuis, de multitudine miserationum tuarum sperantibus, partem aliquam & societatem donare digneris, cum tuis Sanctis Apostolis & Martiribus, & omnibus Sanctis tuis. Intrā quorum nos consortium, non estimator meriti, sed venię, quęsumus, Largitor admitte. Per Christum Dominum nostrum.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Coram te, & Sanctis Angelis tuis (ô! præstantissima Bonitas) prostratus, & territus, super placatum altare tuum me ipsum cum omnibus tibi obtuli, vt tot quot, intus forisque quis insanus commisit, igne tuę Charitatis comburas: imò dona quę in delinquendo amisi, redde, misericorditer me in numerum ministrorum tuorum assumendo.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Per quem hęc omnia Domine, semper bona creas, Sanctificas, vivificas, benedicis, & præstas nobis, per ipsum, & cum ipso, & in ipso: est tibi Deo Patri omnipotenti: iu unitate Spiritus Sancti omnis honor & Gloria per omnia secula seculorum. Amen.

PROGRAMMA.

Oremus. Præceptis salutaribus moniti, & divina institutione formati, audemus dicere.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Deus optime, qui oblata a nobis peccatoribus munera accepisti, nos homines affirmans omnes pauperes, immò vitiis mancipatos noscis, nec despicias: sed ponis in salute pénitentiam. Vnicę precor, vt ritè & pure, Glorię & honore tibi ministrem.

ANAGRAMMA.

Audacter proferam: Pater noster de cęlo, in me vivit totus: nam ibi in se vivit ditissimus.

PROGRAMMATA.

Hic pete quod necessarium tibi videtur suggesterit ipsemet Dominus Jesus
quid petere debeas in Mathai cap. 6.

PROGRAMMA.

Pater noster qui es in celis.

1. Sanctificetur nomen tuum.
2. Adveniat regnum tuum.
3. Fiat voluntas tua sicut in celo, & in terra.
4. Panem nostrum quotidianum da obis hodiè.
5. Et dimitte nobis debite nostra sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.
6. Et ne nos inducas in temptationem.
7. Sed libera nos a malo. Amen.

ANAGRAMMATA.

Totidem sunt petitiones ex Anagrammate depromptę.

ANAGRAMMA.

Totus nunc in te totō prēsens, nosti necessitates.

1. Da, si tibi libet, in mundo te sequi.
2. Imò nullō instanti separari.
3. Da nostros carnales motus vincere.
4. Nunquam imbris gratię destitui.
5. Necnon voluntati tuę mandanti omnimodè submitti.
6. Da mihi morte bonā secutā, te Deo frui.
7. Da Defunctis vitam ęternam.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Libera nos, quęsumus Domine, ab omnibus malis, prēteritis, prēsentibus,
& futuris : & intercedente beatā & Gloriosā semper Virgine Deigenitrice

Mariâ, cum Beatis Apostolis tuis Petro & Paulo, atque Andrea & omnibus Sanctis : da propitius pacem in diebus nostris : vt ope misericordie tuę adjuti, & a peccato simus semper liberi, & ab omni perturbatione securi. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum. Amen.

ANAGRAMMATA.

Ex Liturgia S. Basilii Magni.

ANAGRAMMA.

Me, meaque omnia tibi rerum Deo vivo ęque voveo. Doce me pro benefactis tuis datis & dandis dignè tibi gratias agere. Munda me ab omni lapsu vite, seu iniquitate carnis & Spiritus, & deleas: vt in testimonium puritatis conscientię meę. Sancto Corpori & Sanguini Christi jam perfecte sim unitus, illustre sim per illum Spiritus Sancti templum, vt cum semel ad Tribunal tuum, Deus noster, cum omnibus Sacerdotibus apparebo, ęternotum bonorum pię & justę tibi servientibus preparatorum, particeps esse merear.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Pax Domini sit semper vobiscum.

Hęc commixtio & consecratio Corporis & Sanguinis Domini nostri Jesu Christi, fiat accipientibus nobis in vitam ęternam. Amen.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Statim venias o Deus ! ac statum meum conducas : quę poscis, fac tibi possim pręstare, & cuncta munia tanti ministerii digna implere. Hic scio me ex nihilo eripi, & ex crebro Domini consortio omnibus bonis insigniri.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Domine Jesu Christe, qui dixisti Apostolis tuis, pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis : ne respicias peccata mea, sed fidem totius Ecclesie tuę : eamque secundum voluntatem tuam pacificare, & coadunare digneris. Qui vivis & regnas Deus, per omnia secula seculorum. Amen.

ANAGRAMMATA.

Ex Hymno Offic. de V. Sacram.

ANAGRAMMA.

Dedit fragilibus Corporis ferculum, dedit & tristibus Sanguinis poculum, dicens, Accipite quod trado vasculum, omnes ex eo sumite. Siccine, o ! Christe Jesu, vt in me placidè maneas, & vivas, etiam a me in eâ specie alienâ sumi mandas ? ecce usque quo amore, eoque perpetuô, me amas.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu Sancto per mortem tuam mundum vivificasti : libera me per hoc Sacrosanctum Corpus & Sanguinem tuum, ab omnibus iniquitatibus meis & universis malis : & fac me tuis semper inhérere mandatis, & a te nunquam separari permittas.

ANAGRAMMATA.

Ex Thoma a Kempis, De Imat. Christi.

ANAGRAMMA.

Me territum adjuva omnipotens Deus, qui vermis sum : de terrâ minimus, sublimissimum sacerdotale Officium Suscepi : vt in omni puritate ac conscientiâ bonâ tibi ministrare attentus valeam. Si in tantâ hujus vitę puritate, vix possim manere : tu mihi presta, peccata que gessi, nunc abhorrere prompteque flere.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Perceptio Corporis tui, Domine Jesu Christe, quod ego indignus sumere præsumo, non mihi proveniat in judicium & condemnationem : sed pro tuâ pietate proposit mihi ad tutamentum mentis & Corporis, & ad medelam percipiendam.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Corpus tuum, Domine, quod mihi Minori, pauperi, & indigno donô sumere præcepisti, adhæreat animę meę, & præsta vt post receptionem dignissimi Hospitis, Viator Sanctior incedam, penitendo de multitudine peccatorum meorum.

PROGRAMMATA.

Sumpto Corpore & Sanguine Christi sub suâ quâque specie, sequitur.

PROGRAMMA.

Quod ore sumpsimus, Domine, purâ mente capiamus : & de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum. Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, & Sanguis quem potavi, adhæreat visceribus meis & præsta ; vt in me remaneat ulla scelerum macula : quem pura & Sancta refecerunt Sacra menta. Qui vivis & regnas in secula seculorum. Amen.

ANAGRAMMATA.

Ex D. Bonaventurâ.

ANAGRAMMA.

Da quidquid nimis arduum respicitur, ipsum facere. Non amplius terrena, ast Deum vivum querere, inventum amare, amato adhærere. Nunc vre, nunc transfige medullas animę meę, langueat amore tui, voluptatis torrentem sitiat : panemqüe celorum concupiscat : sis semper spes mea, cibus potusqüe meus, oblectamentum meum, possessio mea.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Placeat tibi Sancta Trinitas obsequium servitutis meę, & pręsta : vt Sacrificium quod oculis tuę Majestatis indignus ego obtuli, sit tibi acceptabile mihięque, & omnibus, pro quibus illud obtuli, sit te miserante propitiabile.

ANAGRAMMATA.

Ad Deum Patrem vt recipere dignetur gratiarum actiones Christi mistę vices agentis.

ANAGRAMMA.

Ille qui in me vivit, absorbeat quidquid terrestre, & vanum est. Hic in me vices pii amici obeat, & tibi de tali cibo ac potu (si tibi libet) gratias agat : sic potest, & solus potest, pro tantis bonis, quibus nimis fui per illum cumulatus.

PROGRAMMATA.

ASPIRATIONES.

Que exercitium nobilissimarum virtutum continent, vt Deo placeat hoc Sacrificium, & prospicit animeę tuę.

PROGRAMMATA.

I.

Doleo ex intimo corde meo quod offenderim te ; quia dilexisti me plusquam te, O ! Deus meus.

II.

Credo in Te Deum fide vivā, O ! ęterna veritas ; quia ipse es Deus & homo, Dominus & Salvator meus.

III.

Spero in te, Domine, O ! unica spes, & vera salus animeę meę.

IV.

Amo te super omnia, ex toto corde meo, utinam etiam absorbeat me ardentissima vis àmoris tui : ita vt nunquam in hâc vitâ separer a te. Hoc unum cupio super terram.

V.

Domine non sum dignus vt intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo, & sanabitur anima mea.

VI.

O ! eterna veritas & vera charitas, & chara eternitas, tu es Deus meus : da quod jubes & jube quod vis.

ANAGRAMMATA.

EXERCITIA.

Gratitudinis, diffidentię proprię, fidei, charitatis, & confidentię divinę, vtpotè Christus Pastor, medela, & esca animarum nostrarum.

ANAGRAMMATA.

I.

Ex quo meus es Domine, exulto quidem donis, at mei diffido, pr̄statque velle Deo commori.

II.

Christe in me es, non solum fide, vivâ sed reipsâ met Adoro te vera deitas, quâ sum & vivo.

III.

O ! Jesu, unà spes animę meę, medela, portio, esca nutriendis.

IV.

Pastor bone, scrutator intus cordium hominum, à bonâ viâ diu erraveram & perieram ; en tu quæstisti ovem tuam amatam, & ex te ipso in hoc Sacramento pavisti eam.

V.

Tu bone erga me, Domine, dabis in munus tuum Castitatem, dein terra donum sustentans, cibum meum.

VI.

Ubi amor charitásve ades, ibi quoque Deus totus sedet, & adhuc eterna veritas seu vera eternitas.

PROGRAMMATA.

Ex Officio Eccles. de V. Sacram.

PROGRAMMA.

O quam suavis est, Domine, Spiritus tuus, qui vt dulcedinem tuam in filios demonstrares, pane verè suavissimo de celo prestito, esurientes reples bonis, fast idiosos divites dimittens inanes. Alleluia.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

De teipso redamatos nutris fideles, fisque ipsis de Pane & Vino vilissimis esca salutis, ipsos laudamus devotos ; sed sine errore dico : Sumunt boni, sumunt mali, forte tamen inéquali, vite vel interitus.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Domine Jesu Christe, per piissimam passionem ac mortem Sanctam tuam attentius te rogo : vt digneris, de meritis tuis, omnes gratias & indulgentias, quas mediante hoc Sacrificio, vel communione acquirere proposui : tam mihi quam aliis, sive vivis, sive defunctis concedere. Saltem quibus eas applicare decrevi, & pro quibus tu scis, & tu vis, me debere nunc perorare. Amen.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Ecce jam quoties respiro, toties meam voluntatem in gratiarum actionibus in infinitum multiplico. Universasque creaturas deprecor ut pro me pares devotissimè tibi gratias reddant pro hoc beneficio: quia cum revera sis purissimus, & ego peccator sim vilissimus (quis me talem esse nesciat?) ad me tamen sepiissime, & adhuc in hac die venire non dignatus es.

PROGRAMMATA.

De Beata Virgine Maria.

PROGRAMMA.

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui Jesus. Sancta Maria Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc & in horâ mortis nostrâ. Amen.

De sub.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

De substantiâ tuâ mundâ, Maria, serviente verbo, Christo Corpus & Sanguinem mundum ministrasti. Fac servulo tuo de tali cibo Sancto, in tempore presenti cibari, ac in eternum ab eâ escâ nutririri.

PROGRAMMATA.

De Angelo custode.

PROGRAMMA.

O! Angele custos, qui in admirabili speculo lucidissimè deitatis, Previdisti omnia pericula mea, etiam lapsus, & occasiones ejus, adesto: precor precibus meis, & dirige me in viam perfectam: vt non doleas unquam de totâ curâ mei: sed gaudeas, & ego tecum in eternum.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Audite, Angelici Spiritus, qui Deum carne indutum in presepe cognovistis, & adorastis: orare pro me, vt & ego (lego a Deo Latâ) voci divinę simplicissimè obediam: ac Dei Majestatem in speciebus Sacramenti collectam seu velatam, profundissime cernuusque adorem.

PROGRAMMATA.

De Sanctissimo Joseph Virginis Marię sponso, & pueri Jesu Patre nutritiō.

PROGRAMMA.

Ave Dilecte Joseph celitum decus, equè ac hominum lumen, cuius nutui obedit & tremit inferorum turba: vite humanę exclude tentationes: penitentiam vivam, & charitatem latam mihi obtine.

Post mortem reliquos mors pia consecrat, Palmamque emeritos Gloria luscipit: Tu vivens, superis par, frueris Deo, mira sorte beator.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Sancte Joseph, qui in sponsum Marię Deiparę, & in nutritium Christi Jesu a Deo delectus, Sponsę tuę sedulam curam, & obsequium, ac filio tuo putatatio omnem cultum, & honorem prestitisti: ora pro me, vt & ego utrius famulari valeam, & presertim Christo in Venerabili Sacramentō, debitum cultum, ac reverentiam exhibeam.

PROGRAMMATA.

De Sancto Benedicto Monachorum Patre & exemplo.

PROGRAMMA.

Vota mea, accipe Deus: quascumque culpas vt animę mee Hostes vereor, avelle mala, & charitatem augeas. Protegat nos Domine, cum tui perceptione Sacramenti Sanctus Benedictus Abbas pro nobis intercedendo: vt & conversationis experiamur insignia, & intercessionis percipiamus suffragia.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Sancte Benedicte Abbas, vitâ & regulâ Monachorum insignis Pater, qui cibo potuq[ue] c[elesti] a Deo s[ep]é refectus pravas concupiscentias, & desideria mala superasti : ora pro me, vt & ego etiam s[ep]ius sacrô Eucharistię Sacramentō nutritus, omnes animę meę inimicos funditus nunc expugnare valeam.

I H S.

PROGRAMMATA.

De Sancto Bernardo Doctore Mariano.

PROGRAMMA.

Sanctus Bernardus amore castissimo Marię Matri Jesu intime addictus erat, Deo & hominibus maximè dilectus, in conspectu Regum & Pontificum honorificatus, zelo plenus & fide, prodigiosa sanè fecit : monstra placavit, risit tiranni minas, crebrosq[ue] destruxit errores, & magnas vicit h[er]eses.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Sancte Bernarde, qui fide & zelo succensus, schismaticum & pertinacem Ducem * Dexterā non ferrō, sed Sacrā dominici Corporis Hostiā armatus expugnasti : ora pro me, vt & ego fortis in fide illius Sacramenti, diabolo, & ministris ejus, veritatam hujus misterii impugnantibus constanter resistam.

PROGRAMMATA.

De sancto Patre Francisco pauperum Patriarchâ.

PROGRAMMA.

Deus, qui Ecclesiam tuam Beati Francisci meritis f[ec]tu novę prolis amplificas : tribue nobis ex ejus imitatione terrena despicere, & c[elest]ium

* Gulielmum ducem Aquitaniæ. In *Vit. S. Bern.*

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

donatum semper participatione gaudere. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum. Amen.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Sancte Francisce, qui conscius de puritate ad Sacerdotium requistâ, ab illo nimiō munere præ reverentiâ abstinuisti : ora pro me, vt & ego illud munus tam sublime condigne existimem ; Sacrificium meum vivificum semper utiliter pro me, & pro cunctis populis, mundatus presentem. En Christus fiet animæ meæ via, veritas, & vita.

PROGRAMMATA.

Invocatio omnium spirituum celestium & omnium Sanctorum, partâ Victoriâ in curiâ supernâ triumphantium.

PROGRAMMA.

Vos Beati Angeli, Archangeli, Throni, & Dominationes, Principatus & potestates, virtutes celorum, Cherubim, atque Seraphim, Patriarchæ, & Prophetæ, Sancti legis Doctores, Apostoli, omnes Christi Martires, Sancti Confessores, & Virgines Domini, Anachoritæ, Sanctique omnes, intercedite pro nobis.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Omnes Sancti, & Sanctæ, crudelia (teste Christo) & ea leti perpessi, nunc in celo : preserrim vos Patroni mei ; adorate Magistrum, atque Authorem omnis Sanctitatis, qui hospes habitat in corde fragili. Hic obtinetе mihi precor ; vobis perenniter congregari. Hoc Sacro dono nihil prestantius, esse potest.

PROGRAMMATA.

Admonitio Gravissima Concilii Tridentini.
Sess. 22 de Missâ.

PROGRAMMA.

Si necessario fatemur, nullum aliud opus adeo. Sanctum ac Divinum a Christi fidelibus tractari posse, quam hoc ipsum tremendum misterium, quo vivifica illa Hostia, quâ Deo Patri reconciliati sumus, in altari per Sacerdotes quot diè immolatur; satis etiam apparet, omnem opram & diligentiam in eo ponendam esse, vt quantâ maximâ fieri potest, interiori cordis munditiâ & puritate, atque exteriori devotionis ac pietatis specie peragatur.

ANAGRAMMATA.

Consideratio Cardin. Bellarmini.
Con. 9. dom. 4. advent.

ANAGRAMMA.

Hoc maximè deplorandum est videre Sacerdotem divina peragentem mysteria, Angelorum choris undique stipatum, qui ad tota ea, que facit, attoniti stupent, & ipse Sacerdos in medio positus, quasi stipodus vix attendit quid faciat. Glamamus, imò juramus in eo propitio altaris Sacrificio Christum verè presentem esse, & ita præcipitat ad finem, quasi ab aliis a loco amoveri premeretur. Plurimi verò illa majora convitia, vt minora nil estimant.

PROGRAMMATA.

PROGRAMMA.

Oremus. Actiones nostras, quësumus Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere: vt cuncta nostra oratio, & operatio a te semper incipiat, & per te cepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

PROGRAMMA.

Regi sçulorum immortali & invisibili soli Deo honor & Gloria in sçula sçulorum. Amen.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

Suscipe otiosi opus parvum, frequenter eô utere : hoc Sacramentum sèpè percipiendo. Aude queso : nam cor nutrit, vires animi reparat, in attritis errata condonat, dat opem omnes tentationum motus superandi.

ANAGRAMMA.

De hòc unô minimô Laboritio ullam Gloriam sumere solo ; illa scitur esse Regis verè invicti.

PROGRAMMATA.

ULTIMUM.

PROGRAMMA.

Tandem ad Deum finalis peroratio, Benedicat nos omnipotens Deus Pater, & Filius & Spiritus Sanctus: Amen.

ANAGRAMMATA.

ANAGRAMMA.

VALEDICUM.

Discedens nunc a mensâ Dei optatâ id attentè pro futurô perpendas velim. Mora est malis, & vita bonis.

FINIS.

From a MSS. of 430 pages preserved in the Library of the Seminary at Bruges, entitled :

LITANIÆ LAURETANA S.S. NOMINIS JESU ET DIVI BOMARDI.

The author was Luc De Vriese, a Flemish Poet, 1640—1723.

After the Litanies came the following :—

ORATIA. ANAGR. ITA ORO.

PROGRAMMA.

Gratiam tuam, quæsumus Domine, mentibus nostris infunde, ut qui Angelo nuntiante Christi filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad Resurrectionis gloriam perducamur.

ANAGRAMMA.

Tu miseris succurre Maria, Mater sanctissima ac intacta Domina, diu quietem dona piosque intus re robore fovens. Euge voca nos in regnum et Christum unigenitum tuum filium pro indignis interPELLA.

PROBATIO.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
12	1	7	4	15	2	4	1	21	3	11	14	9	3	2	12	12	12	17

SUMMA = 162.

PROGRAMMA.

Pater noster etc. . . . malo. Amen.

ANAGRAMMATA.

I.

Laudamus Te, Pater Creator, Fili Amator, Spiritus Sanctificator, beata Trinitas ostende nobis misericordiam tuam et salvi erimus: dimitte tot nostra debita, bone Deus, ut tuto vivamus in te numen. Memento nunc anhelantis Domine, quin mente benigne nitens salutis dono dita nos bonisque cunctos indue.

II.

O tota mente constans Deum fontem sitiens, diabolum non timebo qui tot notis donis invidet, quot ostendit et in nos instillat Deus.

Ave Maria gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, and benedictus fructus ventris tui, IESVS. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis nunc, & in hora mortis. Amen.

PROBATIO.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
9	6	7	10	25	2	1	1	29	5	13	26	19	2	2	11	20	30	19

SUMMA = 247.

COLLECTA. ANAG. LAC COLET.

PROGRAMMA.

Perfice quæsumus Domine pium in nobis sanctæ Religionis affectum,
et ad obtainendam tuæ gratiæ largitatem Beatus Bernardus Abbas et Doctor
agregius suis apud Te semper pro nobis meritis et precibus intercedat.
Per Jesum Christum Dominum nostrum. Amen.

ANAGRAMMA.

Bernarde, monstra Te tuis pium esse Patrem, cui Maria puram se
ostendit Matrem. Gregem tuum, Pastor bone, defende, stirpem guberna,
absterge facinora, corda Regum pietate bea Justitiam confer subditos
[diu] debitibus hic bonis muniens, qui pius Jesu collectaneus.

PROBATIO.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u
17	8	7	8	28	3	5	1	21	2	13	11	10	7	1	16	18	18	16

SUMMA = 210.

PROGRAMMA.

Deus qui gloriosissimum nomen Domini nostri IESV Christi filii tui
fecisti fidelibus tuis summo suavitatis affectu amabile, at malignis
spiritibus tremendum atque terribile, concede propitius, ut cuius
sanctum Nomen rite veneramur in terris, ejus quoque aspectu perfruamur
in cælis, gratiamque intra consequamur. Per eundem unigenitum
Natum tuum Redemptorem nostrum. Qui tecum vivit et regnat per
æterna sæculo sæculorum. Amen.

ANAGRAMMA.

Nunc tu mitis Iesu Fili Mariæ qui Mundi Tutor, qui menti innites timenti, Tu imminentes nunc mundi fucos dome, Tuque Dei verbum tum in quiete tum bonis cor effusum fove, ut sit finis his miseriis. Alma Redemptoris Mater quæ pervia Cæli Porta manes & Stella Maris succurre cadenti, Surgere qui curat populo, Tu quæ genuisti, Natura mirante, tuum Sanctum Genitorem. Virgo prius ac posterius Gabrielis ab ore Sumens illud Ave, peccatorum miserere.

PROBATIO.

a	b	c	d	e	f	g	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	
24	4	13	7	43	6	5	45	9	26	23	15	8	7	27	27	32	44	
SUMMA = 365.																		

ALITER:

PROGRAMMA.

Deus qui gloriosissimum Nomen Domini nostri Jesu Christi unigeniti filii tui fecisti fidelibus tuis summo suavitatis affectu amabile, & malignis spiritibus tremendum atque terribile, concede propitius ut omnes qui hoc nomen IESV devote venerantur in terris, consolationis tuæ dulcedinem in præsenti percipient & in futuro gaudium exultationis et interminabilis beatitudinis obtineant. Per omnia sæcula sæculorum. Amen.

PROBATIO (revised).

a	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	x
27	7	11	9	37	6	4	2	56	12	16	29	18	5	3	16	27	30	30	1
SUMMA = 341.																			

ANAGRAMMA.

O clemens, o piè, o totius orbis Pater, o lumen qui Trinus regnas, Carolum Hispaniæ Regem multis donis et palmis solare, verâ luce fave, cum Ducibus omnibus Orthodoxis dirige; Inimici noti fel vi vincens; da ei in fide unanimitatem, in tribulationibus muni, cunctis afflictis solatium tribue, iniquitates averte—vitiis indulge favens servis Dei ne tentationes sentiant, quin mortui a Te beatitudinem recipient.

PROBATIO LITERARUM.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	x
22	7	11	10	40	6	4	2	58	12	18	30	19	7	3	18	28	32	32	1
	8	36					53		15	28	18	5		16	25	27	31		

$= \frac{360}{330}$.

. . . Anagram is defective and wants 30 letters.

It can be corrected by omitting *propitius et tremendum* in programma and *vi* in anagramma ; also for *muni* in anagr. read *immunis sit, et inde.*

PROGRAMMA.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ fidei æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentia Majestatis adorare unitatem, quæsumus ut ejusdem fidei firmitate ab omnibus semper muniamur adversis. Amen.

ANAGRAMMA.

O mirabilis Trinitas, sancta Unitas mente veneramur Te, Fide glorificamus Te, o sempiterna Deitas, o Deus unus in substantia et trinus in Personis, da fidem tuis sedemque Dei. O Pie Jesu, qui famose enites, firma gratia præveni, immo et amore tui emenda me.

PROBATIO.

a	b	c	d	e	f	g	i	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	
19	2	2	8	30	5	2	28	2	14	14	9	4	2	12	19	17	15	
																		SUMMA = 204.

PROGRAMMA.

Deus, qui ecclesiam tuam beati Francisci meritis fœtu novæ prolix amplificas, tribue nobis ex ejus imitatione terrena despicere et cælestium donorum semper participatione gaudere per omnia sæcula sæculorum. Amen.

ANAGRAMMA.

Francisce, Pastor populi Dei, divinæ legis amator, exaudi clamantes ad Te, luce et ope fove et muni bene : portum miseris, ac Jesu et Mariæ puritatem nobis immeritis procura, quia ecce in sæculo infælici mærentes oberramus.

PROGRAMMA.

Sanctissimæ Genetricis tuæ Sponsi quæsumus, Domine, meritis et precibus adjuvemur, ut quod possilitas nostra non obtinet ejus nobis intercessione donetur. Amen.

ANAGRAMMA.

Bona merita Sponsi sanctæ Mariæ, Domine Jesu, nos juvent, mundantque a sceleribus nostris. Io sic regnum Dei Patris et Spiritus sancti dono, tuisque e votis obtinebimus.

PROBATIO.

PROGRAMMA.

Infirmitatem nostram, quæsumus, Domine, propitius respice et mala omnia quæ justè meremur omnium sanctorum tuorum intercessione averte. Amen.

ANAGRAMMA.

Parce infirmis, Domine, cor omni spe muniens o summè nitens Amor ! ut tot mala quæ commissimus quæ merentur et timent rei. Tu pure, suavi avertas amore.

The latter part of this MSS. consists of chronograms in Flemish made on the following quotation from Thomas à Kempis :

“ In omnibus requiem quæsivi et nusquam inveni, nisi in angello cum libello.”

The first Chronogram is :

K'Hebbe In aL rVste ghesoCht, en nIet gheVonDen, ten zV In een
hoeXken, Met een boeXken = 1685

This is slightly varied, the general sense being retained, and more than a hundred chronograms are made which = 1686, 1687, 1688, etc., with many breaks up to 10734.

He also takes the following Flemish rhyme :

AL Wat ICk Doe
Of Wat of hoe
Is't VWer eer = 1689.
O MYnem Heer

and varies it from 1689 up to 4000, with many breaks.

There are also twenty-six anagrams on *Lucas de Vriese* arranged as two acrostics.

Also on *Franciscus Antonius de Agurto* twenty-six anagrams arranged in an acrostic; and on *Gabriel Jacobus de la Torre, Jacobus Henricus de Croonendael*, twenty-three and twenty-eight anagrams respectively arranged in the form of acrostics.

The MSS. end thus :

LVCas De Vrless In bono CorDe
hanC obtVLIt ConseCraVIItqVe
qVarta AprilIIs = 1686.

LIVES OF THE SAINTS
IN METRICAL ANAGRAMS.

LIVES OF THE SAINTS IN METRICAL ANAGRAMS.

VITÆ D. FRANC. XAVIERI ET S. P. IGNATII DE LOYOLA
ANAGRAMMATICÆ
CONCINNATÆ, AUCTORE
BARTHOLOMEO ALCAZAR, S.J.

VITA

D. FRANCISCI XAVERII, INDIARUM APOSTOLI

ANAGRAMMATICÆ CONCINNATA.

PROGRAMMA.

B. P. Franciscus Xavier S. Ignatii e Loyala Socius, et Indianum Apostolus.

ANAGRAMMATA.

Vir ex Vasconia nascitur Asiæ domator, Sol populis Sinicis fulgebit.
Ioannis et Mariæ filius, sub excelso loco prognatus, Parisii studuit.
Eò loci Magistri laurea, ac exin pronis sociis plausibus donatus fuit.
A plausibus inflatus homo, Ignatii consilia exosus acri corde respuit.
Post a vero sanior factus abs eo illius ordinis alumnus accipi exigit.

o Hinc ruditis sacco suspirans luxit; a via ligabo femore sibi pœnas luit.
An is Venetiis a Xenodochiis proficit? pus ægri lambit: solo ausu clarus.

Ore divina explicans Romæ assonat, piis solicitis vocibus fulgurat.
Heic fons angorum haud satis illi; ac plus iis noxios subire carè optavit:

Amplius ergo, infit, pia ista vis non visi laboris, O Lux, O Deus accrescat,
Focos mihi a cæca luxuria illatos, sanguinis sudore sopitus premit.

Laureti à Fano colit S. Virginem, sic ex Ara jussus populos Indicos abit.
Ex Urbe Portugalliam profectus in Indias, Socios alias vis, ac in vitas.
A sacro somnio Nigrita piis scapulis latus, hoc ei felix videbatur onus.
Nuncius Apostolicus factus, è Dei gloria, maris iras Olixiponæ subit.

s Vix Africanas oras à navi legit, eos Melindi populos sub Christo vicit.
Exacto anno Goam appulsus, in siccis urbis arvis voto fide lilia ferit.
Cum fortiora Cœli gaudia sibi in corpus illapsa essent ; votis anxius.
Supplex accinuit ille : Satis, ô Jesu ; abs hoc forti gaudio insanus
moriar.

Hic vias orsus, Comorino, Piscariæ gentibus Fide illuxit pulso Sathana.
Ab regni Cocinensis populis sacrato ore missa illius vox audita fuit.
Post vi sui Jesus fixus, Travancoris, Ceilani Coromandelis plagas obit.
Hinc e Meliaporis, Nagapatani oris, suis civibus orthodoxa luce fulsit.
Malàca, suis Insulis, nationibus peragratis, Dei foco (pio lucro) exusit.
Ibi cunctis fit omnia, sagax ceu Paulus, ipsos à dolis sine horrore lavit.
Chartis ipse ergo lusit, ac hinc alias a lusu suo infami, ei pronos
abduxit.

Is conviva carnalis hominis fit, dio cibo exosa illa peste purgaturus :
Sic in cor radians, istius piacula purius, exomologesis à fonte abluit ;
Ac de alieno casu sibi supplicia injunxit. O gratus fletus ! O ros
amoris !

Scias : Ignatio, à Divi sano amore, poplitis flexu cernuus scribit, O laus !
Plus ex sandapila homines revocans, illos orco subtrahit, ac vivis figit.
Clarus Sol prophetæ dono eximius, sibi futura unà sic aliis agnoscit.
Crux illius per puxiones suos adhibita, à noto eis signo, miracula facit.
Felix SS. Virginis Rosarium Nati sui hujus casto ac pio collo pendebat.
Bandas, Nuliagros, Uliates, Roxuilaos uni Jesu Christi campo pios fecit.
Suos, Angerio Socio, Japonas adit, ac vexillum Christi plausibus infert.
Pro Justis Jesu ovilis illustri est spe ab Amancucho, Firando,
Cangoxima.

Hic (Méaco, Bungo, aliis via lustratis) pro sana Fide plures socios
junxit.

Reges Japonas, alias ex undis baptismalis fontis luit. Hoc huic
Viro cura.

LIVES OF THE SAINTS IN METRICAL ANAGRAMS 171

Hic aiens pia, pluribus exoticis linguis a miraculo sonoro adfatus est.
Unico responso pluribus (à dolis, imò lingua variis) exactè satisfacit.
Goam repetiit, ac Sanxianos Sinas, ubi illi vito cursus ad cœlos fuit.
Os hujus, vox dicto fortis innumerabiles, Cœli via, phalangas ascripsit.
Haud fractus his, pugnax, io, io, io sonans, supra tricies mille leucas
obiit.

Ipsius Divi Corpus à vi insons, ac sacro in flore illibatum Goæ exstat.
Miracula ibi fiunt, sanatis ægris, sonoro plausu ex piis locis educto.
In sancto illius brachio Romæ prodigia fiunt : vi exposcas, et salvus is.
Ac ô ! is Mechliniæ prodigiis pluribus clarus, sanatis noxis, voto favet.
Mastrillus ab eo sanus Japonas pergit, hoc ocyus Fidei lauros hic vinxit.
Sic scias : novendiali supplicatione rogatus Aris, favebit. O moris lux !
Is procellas sedat, vi frangit ; nisi hunc pio voto oras, vix malis cavebis.
Ægrotas ? illi vi oris supplici accedas ; mox ab uno nutritio sanus fies.
I, exaudieris. A navi (nosti) bino simul loco plagatis pios fert accusus.
E Vasconia, Mexico, Carthagine, aliis pluribus, ô dius is Sol
Patronus fit.

In viis ergo suis, in vita Fido, Bartholomæus Alcassar supplex occinit.

The preceding life is taken from "Sacro Monte Parnaso, de las musas Catolicas de los Reynos de Espana . . . en elogio del Prodigio de dos Mundos, y Sol del Oriente S. Francisco Xavier . . . que recogidos . . . el Licenciado Francisco Ramon Gonçalez y reverente dedica a la Serenissima Señora sor Ana Dorotea de Austria, Religiosa Professa en el Real Convento de las Señoras Descalças de la Villa de Madrid."

12 ff. prel., pp. 267. Valencia. 1687. 4°.

The poems are chiefly sonnets and octavas in Spanish, hardly anything in Latin except an epigram or two. At p. 240 there is a curious "Poesia que comprende tres : el primer numero pinta Romance Heroyco ; el segundo Castellano ; el tercero Endechas : es del Reverendo, P. M. Fr. Christoval Bas, Valenciano orden de N. S. de las Mercedes, &c."

There are 55 anagrams, corresponding to the years he lived.

It is also to be found in the "Chrono-Historia de la Compañía de Jesus, en la Provincia de Toledo . . . escrita por el P. Bartholome Alcazar, de la misina Compañía" (at p. xci. prelim. part).

Madrid. 1710. fol.

VITA

S. P. N. IGNATII DE LOYOLA
 SOCIETATIS JESU FUNDATORIS PER ANAGRAMMATA
 DISPOSITA.

PROGRAMMA.

Divus Ignatius e Loyola, Cantaber ; primus parens Societatis Jesu.

ANAGRAMMATA.

- Io ! ut Jesus in præsepi nascitur, a Gente Abavis, ac Domo illustris Beltranis, ac Marinæ Natus (o euge !) ut ejus solis vis aspici prodit Puer adiens Hispani Regis aulam ; ibi a sæculo instructus est otio. Ac Pamelone adest ibi jura Regia in Salicos hostes nisu tenturus E vi Gallorum in crure ictus est ; Spes Hispana abiit ; ad eos ovans iit.
e Sub Sancti Petri operâ suo illo gravi discrimine sanatus evasit. Pios libros legit, ac ô pia inde incensus ira, suaves virtutes amat. Ac in Monte Serrato Beatae Virginis discipulus, se vi sua spoliat. Leni cingulo veræ puritatis à Castissima donatur, pius ei obses.
n Liberalis inopi pretiosa vestium tradit, sacco usus e via egens. Manressæ antro se cilicii gravibus poenis ultus, sat Deo piavit. Homines conversurus piè is agit, & à sola vena scribit laudata piis
s Ibi in Cæli pura raptus, ovans suas Socias militares Gentes videt. En Sanctæ Triados mysteria sæpiùs plausu jubilis recognovit Hierosolymas is petit ; loca hìc supera sagatus venerabundus init. Magni discipulus Christi, pro eo sæva insolita sustinere avebat. Barcinone agens, cum pueris litteras is audit. O laus ! O pietatis vis Compluti ò gravia passus ludibria, næ hic Vir in eis sese ostentat. Is, uti Petrus, splenduit in carcere : alios à visis genio suo amabat.
u Doctus Salmanticæ, et Parisiis, ibi poena graviore inlusus est. Posteà hìc, à Lacu, in alio ejus ardores Veneris stinguit, absumpsit. Et navè Socios milites, spe claros, e variis unà partibus adjungit. Ac in Beatæ Virginis Templo, ipsi e sua vi is ordo natus est. Ei signo rectè Ara uniti Petrus, Simo, Bovadilla et Paschasius.

LIVES OF THE SAINTS IN METRICAL ANAGRAMS 173

- Laines, Salmero, Iaius edicti ; nec bis pugnat voto Patris Saverius
Codurius abs iis non postremus angelica ea via salutis ire petit.
Scias : Agnus Dei astans vobis Romæ propitius erit ; navè illuc ite.
Lic Papa benignè audit illustres Viros : eos in acie uti suos armat.
s Pater Indias jubet ire Saverium : sic is Apostolus, ac unà Sol Gentis.
o Unitis omnibus Præpositus Generalis dicitur ; ea causa lætis
t Impugnator Lutheri destinatus a Cælis, næ hostis prava subjicies.
Sudore ; amore, vel nisu spirans jus pietatis in Catholicis augebat.
In Dei soliis et Templis nitor ab ejus prona cura, à suasu augescit
Ejus a traditione Catechismus viris populis e angulis resonabat.
Gymnasia, Lusus alios pueris aperuit, ubi eos Nati se ita docerent.
Alienos animos sanè urget ; piis aliis operibus accuratè studuit.
Vel beatitudinis incertus homines optas lucrari ? i, age sapis, ovas.
Hinc in Dæmonas belligerat, istos suo jussu, vi acri et pia superat.
Hicce Laureto per epistolas suas, divinitûs omnes abigit in auras.
Ac ipse Nerius et alii vultus ô ! igneos radiantem ob Aras suspicit.
Non pia suavis salus ; major Dei gloria cunctis ei rebus petita est.
s Sidera supinns contemplari solebat, et iis avisus, ac uti orans : Hei
Ut sordet (ait) è nive terra, si Cælos unà plausis ignibus aspiciam !
s Ejus monita audiens Borgia, sat plus in Aula è spiritu eo crescit.
Ac Ejus Socii à Papa ob sua missi, Tridenti, Lutheranos urgent.
i Natorum Gnata Diva Teresia plus in eis viis suis Polo crescebat.
Pluribus suis in Ecclesia meritis pæana ovat, Agno Deo sistitur
At stellis micat Urna Cadaveris ; pio Euge, obviis Superis insonat.
Ipse ab eo Viro disce piari sanè luctu, virtutes magnas insolitas.
l Vir hic salutaris : si rogas eum ; petita, sæpiùs invocando tenebis.
Hoc scias : Munebregai operatus ille, næ auditis suspirantis votis.
En tibi è speciali divina vi plures ægros sanat, mortuos suscitat
Si vis uni menti et corpori salutis bona ; saluta, gaubeas : recipies.
Accedas, spira ; nisi lue lotus vitiorum petis, sanare negabit, O jus ;
a In Cælo audit, in Terra beat supplices in suis Aris agesis votum.
Bartholomæus Alcassar Parenti suo, unius ejus Genitis piè dicit.

FINIS.

BREVIARIUM ANAGRAMMATICUM

De Litteris licentiâ sive admissis, sive dimissis.

PROGRAMMA.

e, n, s, u, s, o, t, s, s, i, l, a.

ANAGRAMMA.

Has, Sol, Sustineas.

Distichon.

Ad Clarissimum Parentem, Solemque benignissimum.

Et gravia, et plura olim sustinuisse libebat
Quin, Sol, sustineas hæc leviora pati?

ad Eundem
De sæpiùs immissâ H.

Tetrastichon.

Quo superos quondam adspirasti, Anagrammata, Cælos
Spiritus, afflavit sæpiùs ille frequens.
O utinam toties adspiret ab æthere Numen,
Ut suppar votis reddar imago tuis.

The author of the preceding anagrams was Bartholomè Alcazar, S.J. He was born in Murcia, 1648, entered the novitiate in 1664, and died at Madrid in 1720. As to his anagrams, Backer gives the following extract : “Ex multis sat ingeniosis anagrammatis quæ plausa ingenti excepta omnium prope manibus versabantur, prodierunt nomine ejusdem auctoris lusu anagrammatismo gesta Sancti Parentis nostri Ignatii, et Sancti Francisci Xaverii, quæ Peter Franciscus Garcia noster admiravit suis voluminibus, in quibus præfatorum herorum (*sic*) vitas luci publicæ dedit. Insuper cum plausu exceptum est, typisque demandatum Chronicon anagrammaticum de Vienna liberata, Turcisque debellatis, anno 1683. Mense Septembri.”

Franc. Garcia's life of Ignatius Loyola, Madrid, 1722, 4°, in the British Museum, contains the anagrams on Ign. Loyola, but apparently the life of Xavier is without the anagrams; at least the edition in the British Museum has them not.

PROGRAMMA.

Benedictus Anitius Monacorum Patriarca Anagrammatismi.

Nunc audi Vir, arcana mira, & obstupescito.
Prodam tibi Naturæ, ac virtutis conamen.
Accipe Do tibi virum, nec natū Sancta orat.
In sacro Abundantiæ vtero Puer, sic canit.
Nursia stat canora. Benedictum ortū capit.
Euproprius canit, ac breui dat Natum Romanis.
Pia Anitiana Domus, cor vrbis carum tenet.
Roma indoctus abit, ne merè vanis capiatur.
Arua corde dimisit, Sublacum arcano petit.
Orans Capisterium vnit, ac bonū dat carae.
Nudus vestem, & cibaria à Romano accipit.
Sub Crypta jacet Vir ; vndè Monastica Norma.
Rumpit Canis, Æs sonorum ; ac Vir nec cadit.
A viro non abest Deus; immò hic cuncta parat.
It munis Presbyter, ac dat cara vna cum vino.
Pastor ait ; Num pestia, Hic, an Vir ? Carum Adeo.
Capiens cibum à reo, dat Cor, nutrit Animam.
In spineto accubans. Amoris Arcum deuitat.
Monasterij bonam curam, Vir adactus cepit.
Cœnā virus à Monachis Patri datur. Nec obit.
Actâ Cruce, en abiit Mensâ virus, Domo Pater.
Tria supra nouem Monasteria nunc dicabit.
Erat ; nominabatur Primus Occidentis Abba.
Maurus, ac Placidus noti, boni, rectè amantur.
Monacus à Patre, in carne vi ictus, diu orat.
Ab rupe Montis non recti Curis ducit aquam.
Ferrum sicut Natans accedit, pio Manubrio.
Maurus ab Aniene con cito Placidum trahit.
Inimici Panem, coactus Coruus terra abdit.
Casinum cum Renatis adit, ne Amor Arcu obsit :
Presbyteri, ni amari, Acta, casum condoluit.
Casini carus Pater Dæmonium constrauit.

BRÉVIARIUM ANAGRAMMATICUM

En victor, Martino, Baptiste sacrum dicat.
 Casini Terra, omnibus prædicat cornouum.
 Indicat Pater, ansit Oceanus Miraculorum.
 Dœmonium in vna petra Carus orat, sic abit.
 Mens rapta Natis. Coquina comburi videtur.
 En Carum. Orat, ac spectrum ignis vani abit.
 Intimè orat, ac sanat Puerum ruina occisum.
 Caris en diuinat sumpta cibaria. Commonet.
 Arcana ait. Corripit sumentem cibos in via.
 Arcanum Totilæ, cum bardis, in seruo capit
 Repone (dicit) cara, arma. Non est jus tuum Abi
 Instorum bona nactus mirè edicit arcana ;
 Nam Carus, Totilæ prædictit Annum obitus.
 En diuinat. Roma, vna, Caput Orbis marcescat.
 Vi oris accinctus sanat Dœmonio arreptum.
 Hic re sanatus, ab Dœmonio iterum capiter.
 Nam vetitus à Caro, accipit sacrum Ordinem.
 Pater ruinam, occasum Monasterij diuinat.
 Is noscit vina abdita, ac monet Puerum cara.
 Minor paret. Ecce atrum. Vasi abdito Anguris.
 A Moniali orante accipit munera subditus.
 Nato is Orbi mirus, accepta munera diuinat.
 Patri Monacus inseruit, ac vana corde init.
 Arcana vir scit. Nato diuinat cor superbum.
 En farina votis parta. Bis centum modia. Cur ?
 Panis non erat Caris ; ac Deum orat ob victimum.
 Asciterium à Natis construendum Cari ope.
 Monasterium Pater in Visu creat, ac condit.
 Corripuit Natas ter maledicas in Monacum.
 Cara communione duas is priuat, ni taceant.
 Mortuas, non vnitias rejicit Arca peccatum.
 Hic mortuas absolvit. Diu permanent in Arca.
 Natus amatus en Patri inobedit, ac moritur.
 Sana terra proijcit Natum, nec Diuo carum.
 Ob Corpus Domini, en causa, terra natum capit.
 Amans, ac curans inobedienti compatitur.

LIVES OF THE SAINTS IN METRICAL ANAGRAMS 177

Cœnobita à via Crucis errans, mundum petit.
Viri jusso Draco næ premit Natum, ne abeat.
Puerum scabie orta incarne ictum, is sanat.
Debitis arctus orat Piûm numos. Nec in Arca.
Oratus orat Ecce numi. A Pio manibus dantur.
Hic Patur, ni bonus, sanat viro cutem variam.
Imperat Carus Oleum dari. Natus ibi non dat.
Sancit, vas vitreum non datum, Arce projici.
En datur sanum, vas proiectum, Cor cari Nati.
Ob accidens næ mirum stupet Cor nati auari.
Is Pater nunc orat, ac ibi dat Oleum, ni maius.
Ejicitur ab Nato Dæmon, curis, manu Patris.
Arctus à fero, manibus, vi, Patrem inuocat.
En Visu canina corda premit: Arctum soluit.
Rustici Natus ob Parcæ manum, en adit Orcum.
Rustici Natum is voce abripit à cana morte.
Pater vna cum Natis adit vicinam sororem.
Inuita sorore nunc is amat, ac cupit abire.
Orat colastica, vt imbre nunc impediatur.
Ecce nunc it in Paradisum, Vatis beata soror.
Ab Arce aspicit; Mundum in vno sole arctari.
Nocti arcana Germani Spiritus adit Cœlum.
Innocuus Pater dat nobis Caris viam rectam.
Instinianus Pium, vt Coramat. Ecce dat bona.
Ambo Patrueles, varij dant Normas cunctis.
Cor Vatis præscit vnâ Annum, ac Dicum obitus.
Pater scandit Cœlum via nimis ornata. Cur?
Tot vana, Orbis curas, Carnem. Dæmonia vicit.
Nactis cor verum Abbas in specu mira donat.
In imo specu à Beato insana curatur. It mira
In specu Virtus Sancti. Ora Beato animum da
Nunc Joseph Costalta Animum dat. I, care Vir.

JOSEPH COSTALTA PRIOR SUBLACENSIS.

Anagrammatismus

Sub alis celso Patris sto. Hæc.

This anagrammatic life is one of the earliest of its kind, and was much praised when it first appeared, both by Caramuel in his *Metametrika* and also by Veccius, who placed it among his own lives and eulogies. However, it does not deserve so much praise, for it is not a pure anagram, as are all the anagrams on the Virgin in this book.

ENCOMIUM

ad majorem Dei gloriam Anagrammate decantatum

S. IGNATIO LOYOLENSI,
Societatis Jesu Fundatori.

PROGRAMMA.

Ignatius de Loiola Magnus Societatis Jesu Fundator.

ANAGRAMMATA.

1. Sancte salve Vir, toto animo, digna laude jugis sisto.
2. Religionis sidus, tuta augusta nostræ Fidei Columna.
3. Domo et sanguine sic alto natus, jam sis glorię avidus.
4. Ast glorię fine sago indutus, militiae donatus, sacco.
5. Diutiūs, sanctius fausto in agone Deo glorię militas.
6. Fausta, gloria tuę gratię en cano. Domus dissiliunt.
7. Fenestrę, dum tanto, ac jugi nisu ita vigilas, dolosos.
8. Sive ignotos ut vites Mundi nodos, retia, ac fallacias.
9. Infracta tibia ne lugeas. Io is modo totus inde salvus.
10. Apostoli ut dignatus visione, gaudens meliora facis.
11. Sat vigil sacra legendo novus, notus fis Dei imitator.
12. Mundæ Virginis visio sancto gaudio sat te focillat.
13. Istius sanctitas longe erit fēdo a dolo a nugis Mauri.
14. Dolo fortis adstas. Euge. In vanum iste cuniculos agit.
15. Indusia tota auro fulgida, onusta egeno jam cessisti.
16. Fune ligatus, gladio ante aram posito, sic nisi devotus,
17. Tota ea nocte S. Virgini laudis melos agis, vota fundis.
18. Flagris, & jejunis te castigans voto Dominum laudas.

LIVES OF THE SAINTS IN METRICAL ANAGRAMS 179

19. Di utilè, seu mora longa tota fiducia orans genu sistis.
20. Jugiter orans valde nimis fatigatus, nudo jaces solo.
21. Vero Dei consilio, monitus alta, augusta Fidei tangis.
22. Universi vastitas modo vel lato à Deo facta, in signis.
23. Ac figuris valde dignis tuo alto jam est nota sensui.
24. Sana fide, toto cordis gestu omnium saluti en vigilas.
25. Ita vigilans tuę caritatis vel magnos fundis odores.
26. Modo satis egregio in alienę salutis studio functus.
27. Ogigia mala, infaustos odii sentes dulcè tunc vorasti.
28. Aureo studens salutis negotio omnia ducis fragilia.
29. Ingenio nitidus, Teologiæ studio satis clarus, fama
30. Notus adeo doctus, Lutetiæ lauro fis magis insignis.
31. Dolosè gannit Luterus, vanis jam ausis cogitat Fidei
32. Valdè fēdē obniti. Inglorius agit. Suscitatus à somno,
33. Et nova militans acie, ut gigas dolos a fundo evertis.
34. Ordo tuus in Monte Gallico suas figit ędes. Sua mitra.
35. Orsus sanctitatis inauge, famę elogio valde nitidus.
36. Is voce voto, sanguine illustrat satis Fidei dogmata.
37. Ter voto alligans tuos, adfacta jungis IV de Missione.
38. Charitate igne insignis fusè, latoque modo laudatus.
39. Digna tua facies, tota, ut Sol, igne, sive radio luminosa
40. Oliveti custos non te angat. Gaude, Dei visu jam solaris.
41. Tutus Romanos adi, signa gestando salutis, voce Filii
42. Dei, animo gliscens, alta, ignota audi. Faustus tuis ero.
43. Domini virtute alta facis. Suspendioso vita elongas.
44. Aegro socio, in languido vité fine statim datur salus.
45. Virga Demones tutó invadens, ita allisos citó fugas.
46. Sedulō, & toto nisu, nisi digna, augusta, vel mira facis.
47. Omni voto es testatus, singula ni ad Dei gloriam facis.
48. Sanctus meritò ita notus laude, elogio jam fis dignus.
49. At tacui ne fusius orando, titulos sileam mage dignos.
50. Famosa gesta stilo dulci venusto aureis digna notis.
- a deest* 51. Fine sat augusto, glorioso cessit è vita An. Dñi. MDLVI.
- o x a* 52. Multa in Isto fusa Nota, disce, vigila, genu siste, adora.

FINIS.

CHARITATIS VEXILLUM ANAGRAMMATE EXPLICATUM
 A SANCTO ARCHIPRÆSULE THOMA DE VILLANOVA
 AUGUSTINENSIS ORDINIS

Qui præ nimia in pauperes charitate Eleemosinarius nuncupatus.

PROGRAMMA.

Frater Tomas de Villanova Archiepiscopus Valentinus.

ANAGRAMMATA.

- s × i* 1. Vulnerasti ah ! Dñe clavo tuo cor filii amantis pauperes.
- d × g* 2. Hoc vulnere S. Patri Augustino clarè pateo amans filius
- u additur* 3. Ita jaculatus non sine plausu, ac laude, refero triumphos
- r × o* 4. Verae charitatis fama vel notus, panis vice dono pullos.
- i additur* 5. Tentacula domo postulans, his esurienti paravi fercula.
- a × e* 6. Charitatis captus fervore, sine pallio, vel nudus manes.
- o additur* 7. Patre vita functo, puellis mea jura donans, sic volo heras
- h × a* 8. Presentationis Festo procul à seculi aura, a Mundi aula,
- h × g* 9. Lustro pene VI. solus ad pia Eremitana confugi claustra.
- s deest* 10. Hinc puritate illæsa servata, Deo non paulum carus fio.
- p deest* 11. Variè e Mundo Carne, Satana solus facilè tuli triūphos
- o × u* 12. In esu pauper, ut Carnem ludo, ita hujus sterno fallacias
- u × a* 13. Sola humilitate vanas Inferni pulso, ac perdo catervas.
- s additur* 14. Secularia nil sapiens, fructuosa e Mundo tuli trophæa.
- h × a* 15. Ut novus veritatis Præco fallacis Veneris mala pando.
- h × t* 16. E oris arcu tela jactans, aut mel fundens vītia propulso.
- e × d* 17. Prædicanti jam plausus, honores latè fundit Carolus V.
- p × e* 18. Nīvis festo à cella ad pastorale munus ah ! invitè curro.
- n deest* 19. Marię natali cultu Dei fervens hostias populo sacravi.
- purum* 20. Hoc festo puritatis lumine clarens ad superna volavi.
- 21. Pastor hei ! electus populi saluti navans Mundo rara feci.
- 22. Ovili astans, et omni hora pascens, multa cū laude p̄fui.
- 23. Solertia non vacuus, charitate jam plenus, valde profui.
- 24. Fune corpus ulcerans alienæ statim provideo saluti.
- 25. Corde charitatis plaga vulneratus, en inopum salus fio.
- 26. Ut S. Laurentius, opes in cæli thesauro mandavi locari.

LIVES OF THE SAINTS IN METRICAL ANAGRAMS 181

27. Lacera veste vel humilis factus inopia nudatos reparo.
28. Hinc pullas sarcio vestes, ut nudo facile novam partiar
29. Alienas dotavi filias filias, ast hoc unum recusavi pro Nepte.
30. Stupens lauda aperta ora fuscè mihi in Cruce alloquentis
31. Horrea ante frumenti vacua, cassa, plus solito plena vidi
32. Nova hæc miracula jussi, ut nulli de foro essent aperta.
33. Auri penuria aureis mille (Deo dante) factus consolatus,
34. His faustè pane, aut panno, aut auro Dei occurro misellis.
35. Ut Pastor pavi, non discam esse heluo, ac ventri famulari.
36. Lampetra hujus valoris delecta en inopio cœna futura
37. Denuo illa venum eat, valor pauperis Christi fiat cœna.
38. Pauper in vita allaudatus, sic curo anhelo esse in morte.
39. Cuncta pauperi fusa, donata, sine his valde letus morior
40. Vitæ fluxu pene clauso, Christum in pane altaris adoro.
l × m 41. Viva charitate jam clarus superos peto fines Anno MDLV.
- purum* 42. Flente populo à vanis ad céli choreas maturus transivi
- h × i* 43. Per annos CIII vel laudatus, Romè Petri Aula Sanctus fio.
- s × a* 44. Anno faustè reparatè salutis MDCLVIII. honore ac plausu,
- x ×* 45. Alex. Papa VII. Mundo clarus inter Sanctos oh fui relatus.
46. Charitate floridus Eleemosinarjus palam nuncupatus
47. Hic ita piè vulneratus palmis, auro altè est coronandus.
48. Chisius nunc Papa, Monte, Laurea, Auro, Stellis decoravit
49. Laus Sancto senè miro, Aurea sertâ Huic fundite populi.
- a × m* 50. Hæc pullatus Casinas in laudem Inopum Tutoris refero.
51. His paucis plaudens, tanto Sancto Lauream ferre volui.
- l × v* 52. Diu protraho plausus, ac sine fine clamo, Vivat æternus.

PRODIGIUM

Anagrammatibus LX demonstratum in Vita S. Placidi
Monastici Ordinis Protomartyris Sanctissimi Patriarchæ
Benedicti Discipuli.

PROGRAMMA.

Placidus Anicuis Ordinis S. Benedicti Protomartiri.
Mira nunc dicto, et Orbi pando, sacrisve peristiliis.
Occidentis Asceteriis pristina prodo lumina, Urbi

Nobilitatis Primo res, digni Ducis, ac Patroni Decus.
 Claustri primitias nitidas pondero, indico rubeas ;
 Martirio dicens purpureas, nitidas dico nobiles.
 Pro nitidis, puris et claris castimonię candoribus.
 De iis ludens, Orbi Sancti Protopatris indico carum.
 Idem in Urbe ad lucis portam prodiit Anno Christi 515.
 De stirpe primis nota Ducibus, claris nitida coronis.
 Ipsa pr̄ediis, ditione, nitoribus cunctis Romę, clara,
 Imperiis, Consulibus decorata, doctrinis pr̄enitida,
 Probris cincta donis, Divorum pr̄edicata in literis,
 Sanctis super viginti omni Orbi clara se prodidit,
 Sic nunc satis pr̄edico rare nobilitatis prodigium.
 Is in claro etatis principio moribus ritè candidus,
 Dei amori, sub Patris Nostri disciplina conceditur.
 Prisca stirpe in Orbe nitidus cæli Domino dicatur.
 Primo Occidentis Præside in Sublaci ora traditus,
 Primis additur natis, celebri sociandus tirocinio.
 In primis Urbis Patriciis clarè notus dono dedicat,
 Ac splendido Patri concors, subdit Monasterii Juri.
 Oppida, nec non Rura, cum Castris Sicilię ditioribus.
 Nunc priscas celebris Romani Ditis prodo divitias.
 Hinc mirę sanctitatis prodigia pluribus considero.
 Sanctę dicationis principio, mira sedulus orditur.
 Caro Præsidi fit concors in petris, dum sibilat unda.
 Mundo bis pauper, ditior, ac sanctior risit in cœlis,
 Cibi parcus Mundi proterit dolos, et Carnis insidias.
 Spiritu solidus, non nisi acriter, ac probè dimicat
 Carni dum obsistit, ipse ocior ad pr̄elia incenditur
 Sic pr̄eliando iter construit sibi ad Dominum pacis.
 In sacris ludis, nisi prompta concurrit obedientia.
 Pris imperia bis ter dulcia dicit, dicit non onerosa.
 Dictis protinus parendo, Abramo en dicitur similis.
 (b) Si cadit in undas, mox conscio Patre, liber diripitur.
 Siculis dein oris traditus à Cenobitarum Principe,
 Inibi pro Domini laude, et Sancti Pr̄ecursoris, dicat,
 Struit Cenobium, inde Sacri Patris prodit consilia,

LIVES OF THE SAINTS IN METRICAL ANAGRAMS 183

Plurimis pro sacra Dei cantione, additis tironibus.
Intactis moribus in dies clarior opus Dñi prēdicat,
At is sic prēdicans, dulci Domini roborante Spiritu,
Bis pravi, nec non dolosi Piratē diritas sic cruduit,
(Lector, nunc si vis, tibi sisto, mira prēdico, dira pando.)
Ut piè Siculis oranti scindant, ô dirum a prēcordiis
Linguam prēcipiat. Discors, dirior dicenti obstans,
Nil sibi prodest. (e) Iam Ipse discurrit, ac concionatur.
Libens pro Christo pēnis dans vitam, à diris occiditur,
Plurimis additis in ipsa certatione concordibus,
Ab ipsis tirannis pro celi Domino durē trucidatis.
Tiranni undis absorpti, ceci cordis duries palam
Indicat diris pœnas, cēlum retribuit piis coronas,
Junior Mundo abscedit, pius, sanctior cēlos arripit.
Impii, et diri lictores, nuda corpora si dant canibus.
Gordianus Cenobita post dies cum lacrimis diripit,
Abdit, ac in Sacrarii sepulcris, omni studio reponit.
Is pro Christo cecidit sub annis reparati Mundi DXLI.
Junior sic plurima dictat. Probi addiscant Seniores.
Nobilis, candidi Spiritus ardorem cunctis aperit.

PLAUSUS ANAGRAMMATE EXPLICATUS

SANCTISSIMO DOMINO D. ALEXANDRO SEPTIMO
PONT. OPT. MAX.

ANNO IX.

In Petri sede feliciter expleto.

PROGRAMMA.

Fabius Chisius in Petri Solio Alexander Septimus.

ANAGRAMMATA.

Io, io. En his plaudit Urbs, Felix, Sanctissime Pr̄esul,
Ave Christi Dux. Sane nobilis, Vale Piissime Pastor.
Pro Christi alumnis s̄æpe Sudans, bis vivito felix.

Io vivas Nobilissimę Patrię Fax, Tuscię splendor.
 Romę sis benè felix, ubi populis datus Christianis.
 Sophia, Facundia uber, Nestori is similis exultes,
 Hic bis, & amplius supra Nestoris annos vive felix.
 Fidei lux, bis ac ter Sophus aureus in Olimpia siste.
 Urbs jure plaudit, his annos expedit felicissimos
 Sena in his festis Orbi, Cælo diu exprimit plausus.
 His plausibus mox a Divis feliciores repetit annos.
 His diebus explicat annos M. vitæ prorsus felicis.
 Annis post viij. secula X Romę faustè presidebis.
 Sic felix diu vive post annos mille super Astra ibis.
 De Stirpis Vexillo hos Tibi fines sanè auspicamur.
 Sidera nos exponimus hujus felicitatis presagia.
 Ipsa sidera boni sunt augurii. Oh ! felix lētus eris.
 Hęc ipsa Jovis flores, dextera sunt, in sublimi sita.
 Sex Montes augurii satis felicis nobis preludia.
 In horum specula Fides, Pietas nobis satis eluxit.
 Ex his nos tibi lēta prorsus, seu felicia divinamus.
 Piis his e Montibus felix dein super Astra volabis.
 Sic Sena Philomati ejus Flores bis a Divis petunt.
 His Urbis populus adorat, sic animis in te reflexis,
 Hos animi sensus, plausus Orbi fideliter explicat.
 Hodie Aulę Tuę Nobilissimus Axis. Ita S. R. E. Principes.
 Ii laxis fibris hymnos, laudes, pias voces repetunt
 Diu vivas felix, Orbis Sol, Phœnix, Sanctissime Pater.
 Præsis nobis Fidei lux, Spei lumen, Charitatis Sol.
 Hic præsis, ut sanę fidei lumine oībus latè prosis.
 Diu nobis his astes, jure sis Pontifex plurima secla.
 Hos fidei plausus, ni altè, piè canimus. Sit Orbis Rex,
 Orbis Delicię Sapientia Fons mirus inexhaustus.
 Sensa hęc patā Tibi promit Servus in oībus fidelis.
de x th Humilis et pauper Cassinaas hos tibi junxit flores,
s x b Io ! bis plaudimus Felix, æternus hic nobis praesit.
 In Sancto sic nitido paucis verbis ter mira prodidi.
 Discant Orbis Principes, Mundi vitare tricas, dolos.

GRATULATIS QUATUOR ET QUINQUAGINTA ANAGRAMMATIBUS ENUNCIATA
SACRATISSIMÆ MAGNI PATRIS BENEDICTI
PROPAGINI :
Pro Rebus proclare gestis
A SANCTO MAURO ABBATE
Ejusdem Sanctissimi Patris Discipulo.

PROGRAMMA.
Maurus Anicius Regulę Benedictinę Propagator.

ANAGRAMMATA.

Euge pura, verè munda, boni, Sancti Patris Religio.
Magnoperè tibi gratulor, sed paucis vera enuncio.
En tu magna, et verè præcipua nostri Ducis gloria.
Celi portus, egregia, sancta, probè vivendi norma.
Ortu egregios, ab vana mundi cura cœlo peperisti.
Euge, nunc pando regia stirpe aurâ celi subortum.
Uti Placidus in Urbe Roma, primo e genere agnatus.
Ut libera, sacra progenie cum Divo Patre genitus.
Sic e mundi aula Ascetarum Gregi benè proponitur.
Regie progenitus ab reparati Mundi seculo V an. X.
Regum Regi anno XII peracto suaptè lubens dicatur.
Ecce pio Patri bis cœlo generandus inauguratur.
Initia prorsus egregia nunc probe ad lucem eant.
Caro lumine ignis gratię properè, abundè auctus.
Mira dein virtutis genera operans, publica voce.
A puri gregis Duce bonis melior aptè enunciatur.
Moribus aut genis angelicus apertè predicatur.
Celibe, purâ canonicâ vitâ supergreditur omnes.
Omnibus pauper, cœlica regna beatus ingreditur.
Regia natus, Regno clarus, obedientia præcipuus.
Bis gratulor, et paucis verè digna apertè nuncio.
S. Patri obediens unâ in lacu egregium operatur.
(Pio sub grege vide nunc S. Petri renovata miracula)
Ea cano. Placidus non sub mora e gurgite eripitur.
Liberans vestigio pene sicco per undam vagatur.
Dei enim gratię non vacuus, probus præclara egit.

Magno Duci, ac Pr̄esuli stuporem jurē ingenerabat.
 Primo ab ungue, lucis verē clarē portendit signa.
 Cuncta aspera vivendi genera primo subit flore.
 Iuventē, rigide ne parum corpus labore castigans.
 Cibi sanē parcus laudatur, nimiē urgente sopore
 In aggestu e calce, saburra proinde requiem ponit.
 Ita castigando corpus, vel mirē Veneri repugnat.
 Piā curā sub cēli Domino serviens regnare putat
 Plene puber jam sacro, sanctove gregi indicatur
 Prior à Cenobii Patre, gnatus ad regnum electus.
 Vir egregius, ac plenē probatus Cenomanis datur.
 Sic nobilia Garumnē Regna suavi erudit pr̄cepto.
 Ibidem regens purus Cato, plura ac innumera egit.
 Vir sanē purus, dum ē Cēnobio Gallica petit Regna.
 Benigna sui Ducis epistola magnoperē recreatur.

- (a) Cenobitarum Pater in celorum gaudia pergens, Is
 A longē obitus verē gnarus Deum precari incipit.
 Vir unā prudens, ac pervigil Monacos beatē regit
 Ann. XL. Dein purus egregia pietate rarus occumbit.
 Progenie, Prudentia, Gratia omnibus verē clarus,
 Septuagenario major super cēli regna ducitur.
 In vītē cursu dignē, probē peracto miracula agens,
 Vir vere probus, suē sanctimonie Clarē dat signa.
 Nunc bis, iterum repeto, Gaude pura, Sancta Religio.
 Viator, cuncta non perperam si legis jurē gaudes.
 Puro ab uno, plura nunc disce egregia, et imitare.
 Monacus dignē vivere laboret, si regnare cupit.
 Scitē proponat diu lugere vana, carmem subigere.

NOTÆ AD VITAM PLACIDI.

- (a) P. Benedicto inter petras Sublacensis solitudinis fontem divinitus
 impetranti, adest.
 (b) Ipsius Patris imperio in lacum prolapsus, per maurum super
 aquas siccō pede currentem, mirabiliter extrahitur.
 (c) Et lingua radicitus evulsa, clara voce Christi testatur fidem.

NOTA AD VITAM MAURI.

- (a) Benedictum ē Casino ad cæli palatia migrantem prospicit ē Gallia.

BIBLIOGRAPHY.

BIBLIOGRAPHY.

Decas | Anagrammatum | metricâ arte | elaboratum, | illus-
trissimo | Honori Sereniano | Sacra. | Vetero-Pragæ | Typis
Danielis Michalek | Imprimatur | 22 Febr. 1680.
pp. 30 and 4 full-page engravings.

The copy at Prague in the University Library has the following written on title-page :

Majoris Bibliothecæ Cæsarei Collegii Soctis JESV
Pragæ ad S. Clementem
Catalogo inscriptus Anno 1682, 17 Februarij.

The prefatory part consists of ten Chronograms in Elegiacs to the honour of Ioannes Carolus, S.R.I., Comes de Sereni, &c. &c., and a long dedication also in Elegiacs of nearly four pages addressed to the same and signed :

Neo-Pragæ 22 Februarii, Anno à Partu Virgineo 1680, ab
erectione Seminarii An. 45, à Fundatione An. 31.

Illustrissimæ Dominationis | Honori devinctissimum | et
obligatissimum | Seminarium S. Francisci Xaverij.

The author nowhere declares his name, but from the style and similarity of arrangement to the other Decades the Decas was most probably also composed by Laurentius Baptista, S.J.

Hammerschmid in his "Prodromus Gloriæ Pragenæ," p. 340, Anno 1689, in Collegio Neo-Pragensi piè in Domino obiit Seminarii S. Xaverii specialis promotor, & per Annos XV continuos Seminarii Regens, *P. Laurentius Baptista*, vir antiquæ et columbinæ simplicitatis, de quo non incongruè dici poterat : *Ecce verè Israëlita in quo dolus non est. Pilsnæ natus Anno 1625. Neo-Pragæ denatus 1689 5 Novembris.*

[Seminarista S. Francisci Xaverii Seminarii 1645. See "Decades Quatuor . . honori Urbis Pilsnæ dedicatæ."]

See also Hammerschmid, "Prodromus Gloriæ Pragenæ," p. 555, where the following occurs : P. Laurentia Baptista Soc. Jes. in Decade Sanctorum (*sic*) Anagrammatum quæ Amplissimo Magistratui Neo-Pragensi Anno 1872 inscripsit ita recinet :

AltIor aDVersVs sVeCos neo-Praga trIVMphas,
aVsVs fVnDator CaroLVs Ipse DeDIt.
IaMqVe VbI pro AVgVsto LeopoLDDo stare Laboras
prostat LVX tIBI, De Cæsare, DeqVe Deo.

Anagrammata | metro elaborata | Tribus | Hispanis Sanctis |
Laurentio Martyri | Diacono Romano | Ignatio de Loyola |
Societatis Jesu Fundatori | Francisco Xaverio | Indiarum
Apostolo | Consecrata | Pragæ. Typis Archi-Episcop. in
Emmaus. 1682

77 ff. prel. A—H₂ in 4to. [74 pp.]

A copy at Vienna University Library and at Prague.

The book is dedicated to *Didacus à Can-vero abbas Monast. Monserratensis in Germania et visitator*, whom the author addresses as "Mœcenas gratiosissime," and says, after two pages of laudation,—

Ergo tolle lege Libellum, in quo anagramma versu concinnatum nonnullis tormentum ingenii videtur, mihi certè id genus hactenus voluptuosa anima inter œconomicas curas distractio censebatur. Gustum præter facilitatem in re ingeniosa adanget consuetudo.

Si oculatus quispiam opponet quatuor anagrammata in Libellis meis olim editis esse posita, fateor id dictum, sed in illis per modum corollarii, nunc per se tanquam ad rem faventia pono, utpote, vetera inter nova. Id certè, licet fortuito, tamen cum gratiâ jam factum adverto : ut occinere scripturisticum illud mihi gratoe liceat Reverendissime Domine

VnI tIBI poMa noVa & Vetera serVaVI tIBI DILeCta

(signed) P. LAURENTIUS BAPTISTA, Soc. Jes.
Seminarii Xaveriani Regens.

Marianum | Anagramma | e | Septem Hymnis Officii | de |
Immaculata Concepcione | B. V. Mariæ | ad | Majorem ejus
honorem, eidem | semper Immaculatæ | Dei parenti | in |

BIBLIOGRAPHY

191

Æterni monumentum Amoris | dicatum & Sacratum | a
 FRANCISCO IGNATIO STILLER | Societatis Jesu Religioso
 Anno | SaLVatorIs DoMINI nostrI IesV ChrIstI | cum facultate
 superiorum | oLVMVCII, Typis Viti Henr. Ettelii

6 ff. in 4to [1667.]

Gloriosus ac Triumphalis | Hymnus | SS. Ambrosii &
 Augustini | ad | Majorem | Nativitatis | et Passionis | Domi-
 nicæ | Gloriam ; | Carmine Epico | In duplex Anagramma
 conversus, | et | Salvatori nostro | JESV CHRISTO—Conse-
 cratus | à | Francisco Ignatio Stiller | Societatis Jesu Re-
 ligioso | cum hoc voto | Benignè faC DoMIne In bona |
 VoLVntate tVa | Psal. 50, v. 19.

Pragæ, Typis Universitatis Carolo-Ferdinandæ in Collegio Societatis
 Jesu ad S. Clementem.

4 ff. in 4to [1668.]

Decades | Quatuor Sacrorum Anagrammatum Metrico |
 artificio Elaboratorum Honori | Urbis | Plsnæ Dedicatæ.

Pragæ Typis Georgii Czernoch.

ff. 6 pr. A—E₂ in 4to & 4 full-page engravings. [48 pp.]
 A Prefatory Address to the Senators of Plsnæ dated :

Neo-Pragæ Seminario S. Francisci Xaverii 2 Februarij, ipso
 purissimæ Deiparæ se demissè purificantis die festō
 A.D. 1681.

and signed—

Studioſiſſimi Alumni Neo-Pragenses Seminarii S. Francisci
 Xaverii Plsnâ oriundi.

This address tells us, among other things, that the three *decades* on
 the single programma were written by the author when ill from the
 plague and when recovering, and that the fourth *decas* was composed
 when he had got somewhat better.

The author is nowhere mentioned by name, but he undoubtedly
 was *Laurentius Baptista*, the “regens” of the Seminary.

From D—ad finem we have *Corollarium*—i.e. Three long anagrams which appear in another work of Laurentius Baptista, and have been copied out elsewhere with that work, viz. :

An anagram of 476 letters to S. Ignatius Loyola, beginning *Æstus salubres cælitus*.

An anagram of 626 letters also to S. Ignatius Loyola, beginning *E corde pensa cantica*.

An anagram of 483 letters to S. Franciscus Xaverius, beginning *Intactum corpus post tristici, &c.*

These three long poetical anagrams were reproduced a year later in the “Anagrammata tribus Hispanis sanctis consecrata.” Pragæ 1682. 4°.

Præparatio | et Gratiarum Actio | Missæ Sacrificii | piis
affectibus | et | anagrammaticis.

Versionibus, potius mente meditanda quam ore proferenda, atque
devotis S. Scripture locis, necnon Sanctorum Patrum sententiis interdum
insertis Locupletata.

STUDIO AC LABORE | Presbiteri Religiosi Ordinis FF. Min. |
strictioris observantia Recoll. Sancti | Francisci Provinciæ
S. Andæ | Alumni.

MONTIBUS, apud Ægidium | ALBERTUM HAVART Regium |
& Statuum Hannoniæ Typo | graphum, sub Signo Paradisi.

APPROBATIO.

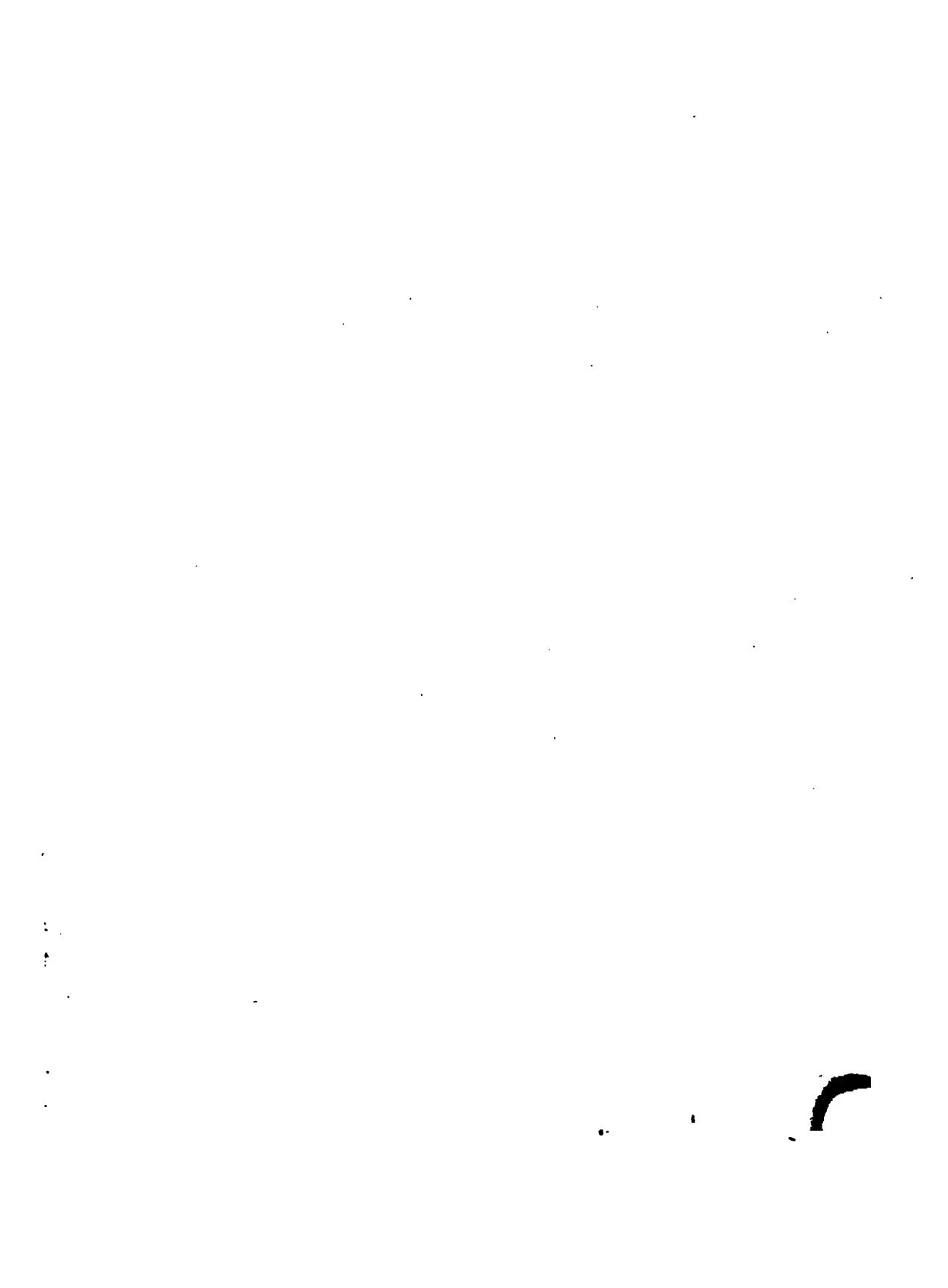
Utiliter imprimi potest Datum Insulis tue 26. Julii 1716.
C. LIENARD, Jur. vtriusq; Lic. Divi Mauritii P. Decanus Insulensis
Libror. Censor.

Placet, imprimatur J. BEAUVAIR DECANUS & Pastor S. Nicolai.

Voyant les Approbations que vous avez tant du Censeur des Livres
à Mons, que de celui de Lille,—Je permets que vous donniez au Public
le petit Ouvrage de Pieté que vous avez composé avec bien de la peine.

FR. PIERRE DESGARDINS.

Min. Proal.

cum.

004008706

818 455